

**Podsumowanie czteroletniej kadencji
Miroslawa Mikietyńskiego, prezydenta Koszalina
2002 - 2006**

Szanowni Państwo, mieszkańcy Koszalina!

Obejmując cztery lata temu urząd prezydenta Koszalina deklarowałem, że będę pracował dla dobra i rozwoju miasta. Zapewniałem, że dobro publiczne leży mi głęboko na sercu, a każda Państwa złotówka będzie wydana racjonalnie i z pożytkiem dla miasta.

Uważam, że zadania, które cztery lata temu przed sobą postawiłem, zostały wykonane. Starłem się, aby miasto rozwijało się w sposób zrównoważony, we wszystkich kierunkach. Moim priorytetem była wprawdzie gospodarka, ale inne miejskie sprawy nie zostały zaniedbane. Z analiz przeprowadzanych przez zewnętrzne firmy i instytucje wynika jednoznacznie, że Koszalin rozwija się dynamicznie i coraz wyraźniej jest widoczny na mapie Polski. Nie chcę jednak być gołostowny i dlatego zdecydowałem się przedstawić Państwu owoce swojej pracy.

Liczę, że opracowanie, które trzymacie Państwo w ręku, pozwoli Państwu dostrzec te elementy prowadzonej przeze mnie polityki rozwoju Koszalina, które w nawale pracy i obowiązków rodzinnych mogły Państwu umknąć. Zapewniam, że nie znajdą w nim Państwo nachalnej propagandy, lansowania jedynie słusznej wizji otaczającej nas rzeczywistości, czy też próby naginania rzeczywistości do własnych potrzeb. Opracowanie przedstawia moją wizję Koszalina ostatnich czterech lat, pokazuje moją filozofię zarządzania miastem i pozwala całościowo zapoznać się z wykonaną przeze mnie pracą w tym okresie.

Nie pozostaje mi zatem nic innego, jak zaprosić Państwa do zapoznania się ze sprawozdaniem opisującym cztery lata wspólnych wysiłków na rzecz Koszalina.

Życzę przyjemnej lektury i łączę wyrazy szacunku

Mirosław Mikietyński

46 | Ranking Samorządów 2006

Najlepsze samorzady w Polsce

TYTUŁY, WYRÓŻNIENIA I CERTYFIKATY KOSZALINA UZYSKANE W LATACH 2002-2006

VI miejsce wśród miast na prawach powiatu w **Rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej”** z 2006 r. zatytułowanym „Polityka lokalna na piątkę”.

Tytuł **„Gmina Fair Play”** w latach 2004, 2005 i 2006. Konkurs jest organizowany przez Krajową Izbę Gospodarczą oraz Fundację „Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym”. W 2006 r. Koszalin otrzymał w Konkursie dodatkowy tytuł **„Złota Lokalizacja Biznesu”** oraz wyróżnienie dla wyróżniających się miast na prawach powiatu.

Tytuł **„Lider Zarządzania w Samorządzie 2004”** za „Koszaliński System Oświatowy. Założenia do realizacji wydatków na zadania oświatowe w szkołach podstawowych i gimnazjach miasta Koszalina”. Konkurs był organizowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

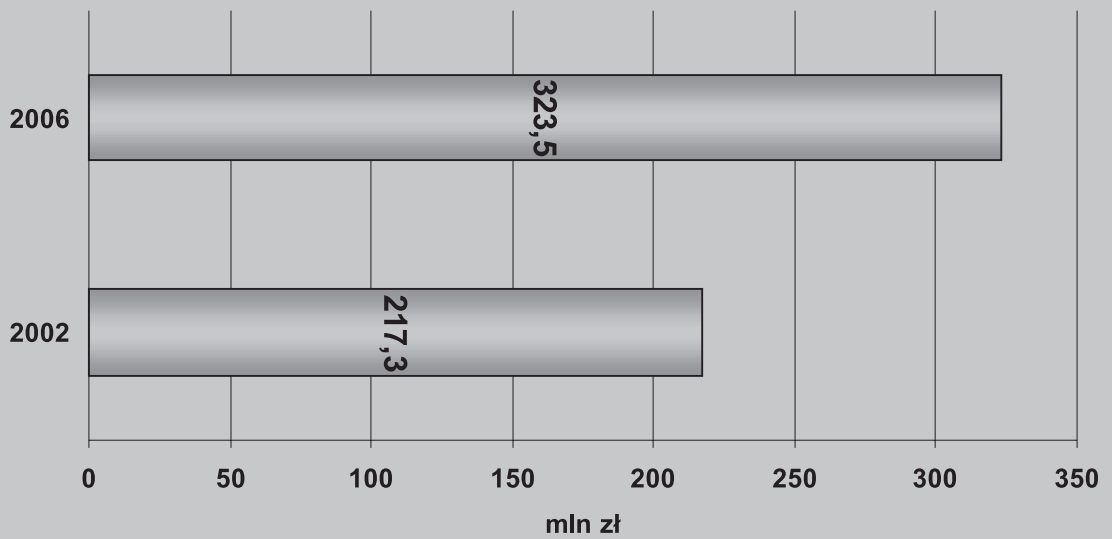
Certyfikat systemu zarządzania jakością **ISO 9001:2000**. Koszaliński ratusz był certyfikowany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji.

Certyfikat udziału Koszalina w Akcji Społecznej **„Przejrzysta Polska”** prowadzonej przez Gazetę Wyborczą przy wsparciu Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności, Programu Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego, Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Centrum Edukacji Obywatelskiej i Banku Światowego.

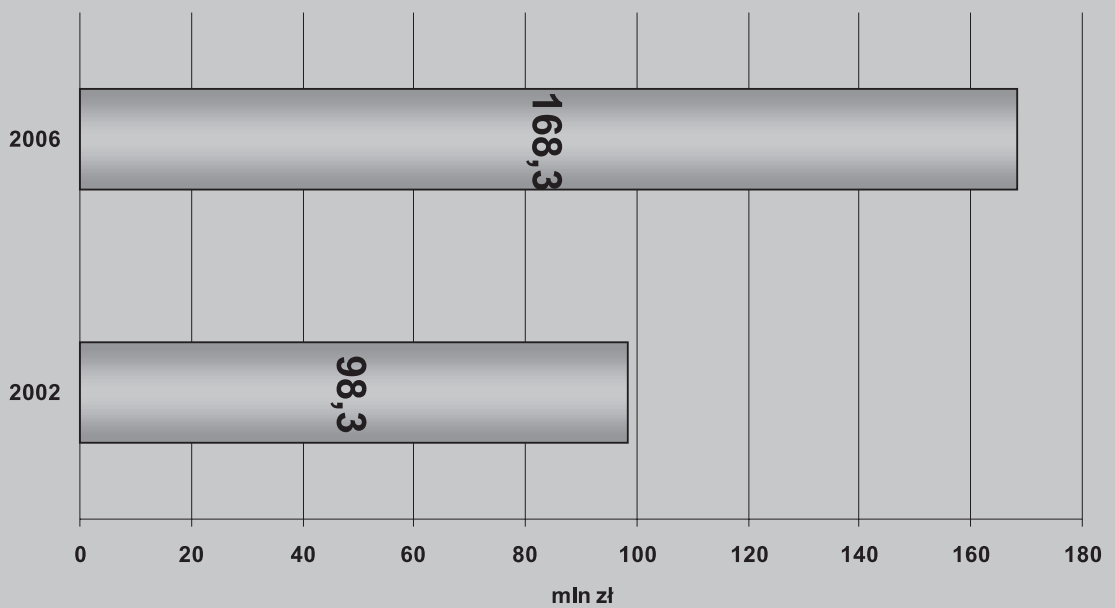
Tytuł **„Gmina Przyjazna Środowisku 2003”**.

Stale poprawiająca się pozycja w **Rankingu ogólnopolskiego Tygodnika Samorządowego „Wspólnota”** wśród miast na prawach powiatu (2003 – 40 miejsce, 2005 – 35 miejsce, 2006 – 16 miejsce).

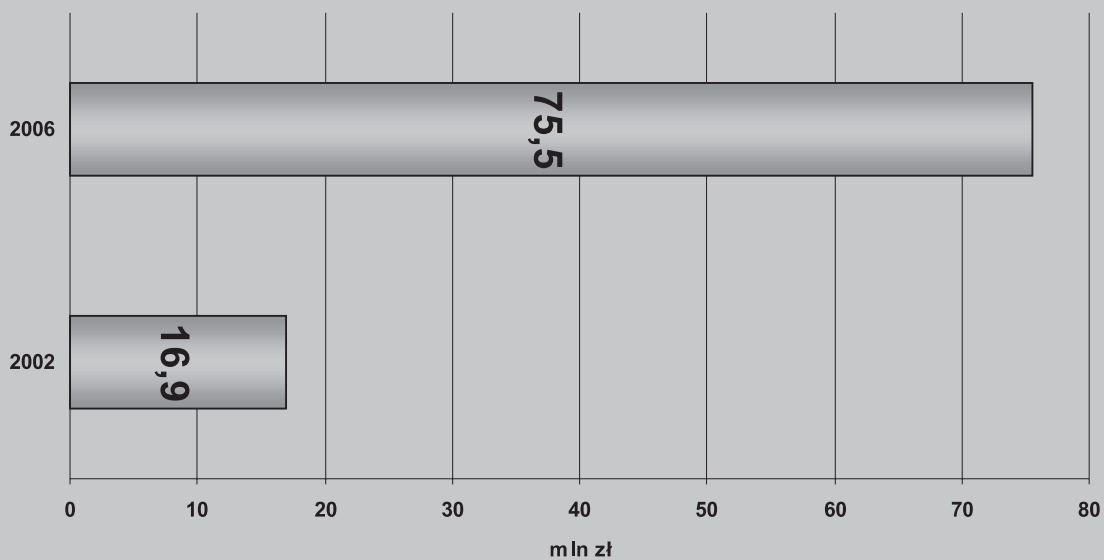
Wydatki budżetowe

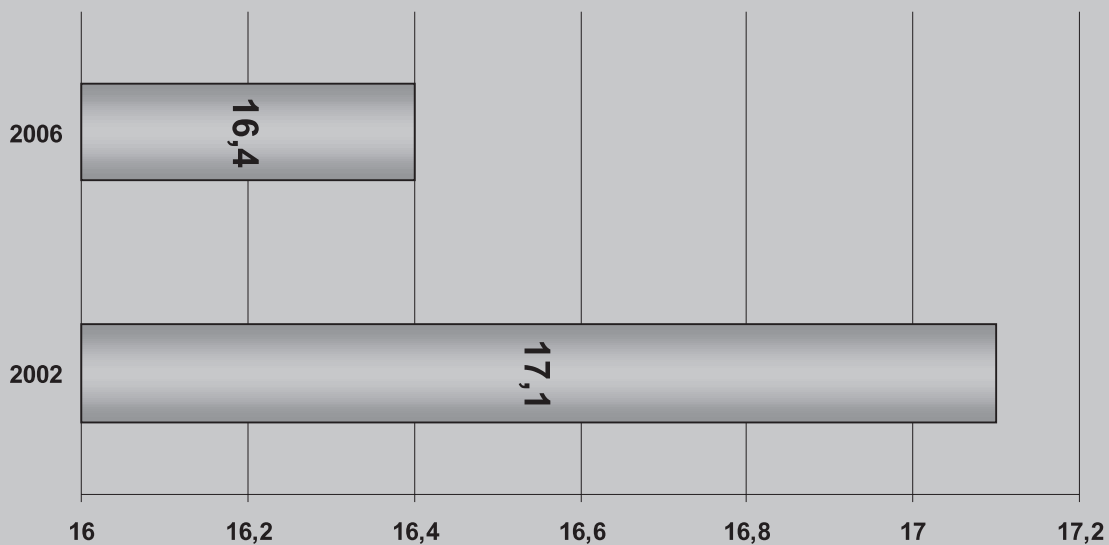
Dochody własne miasta

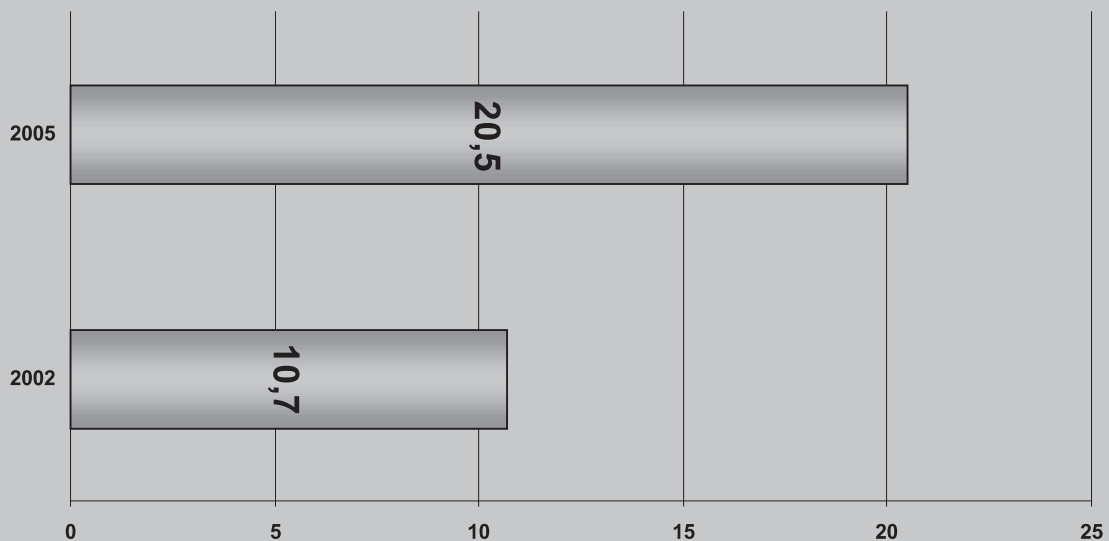
Wydatki na inwestycje w mieście

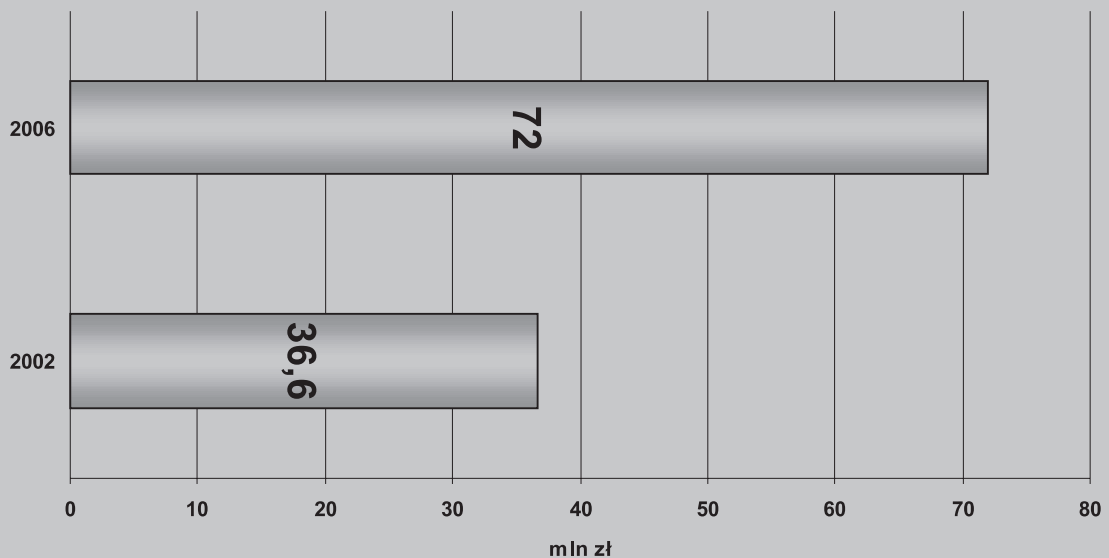
Wskaźnik zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek

Wskaźnik windykacji

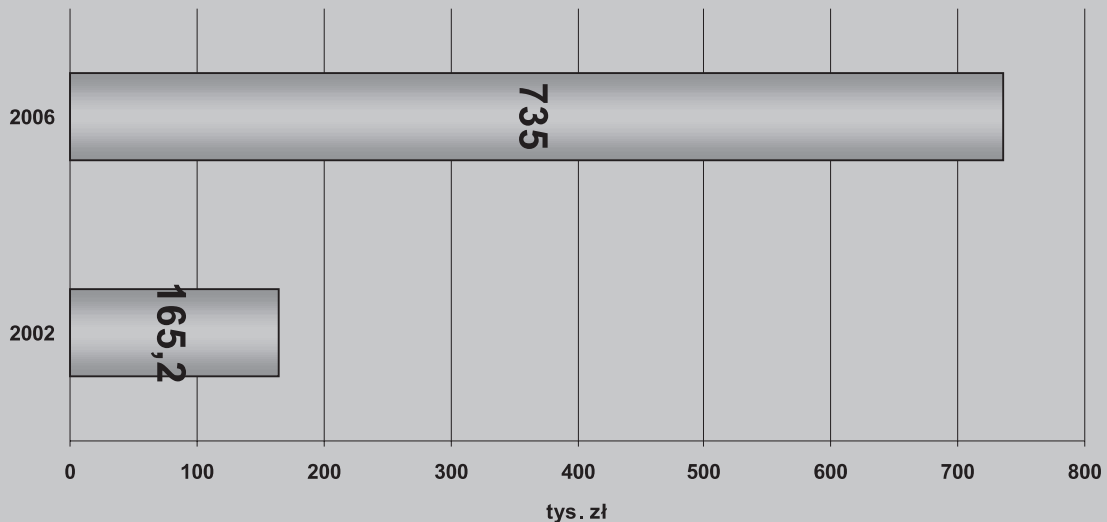

Udziały miasta w podatkach PIT i CIT

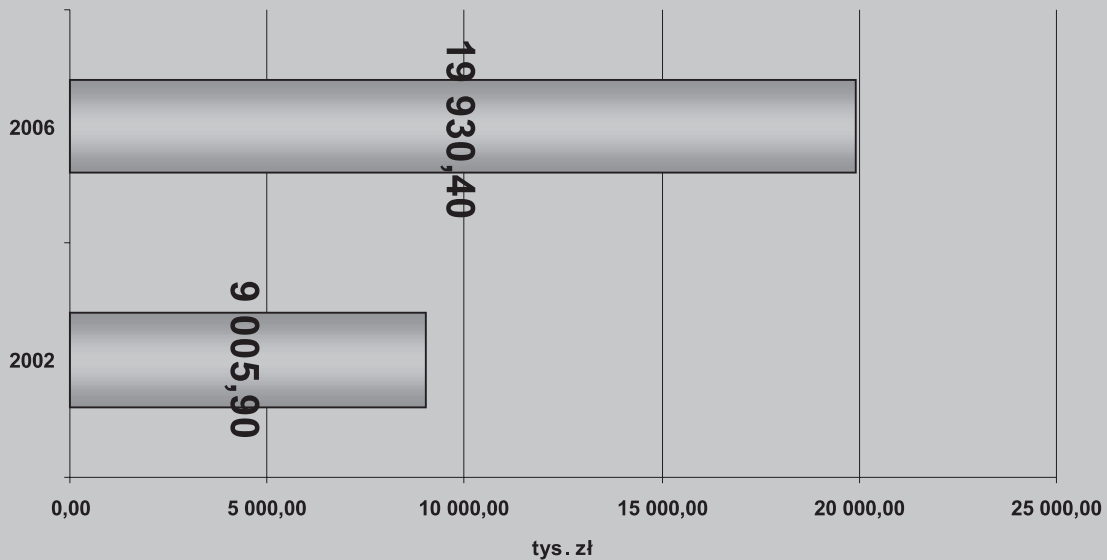

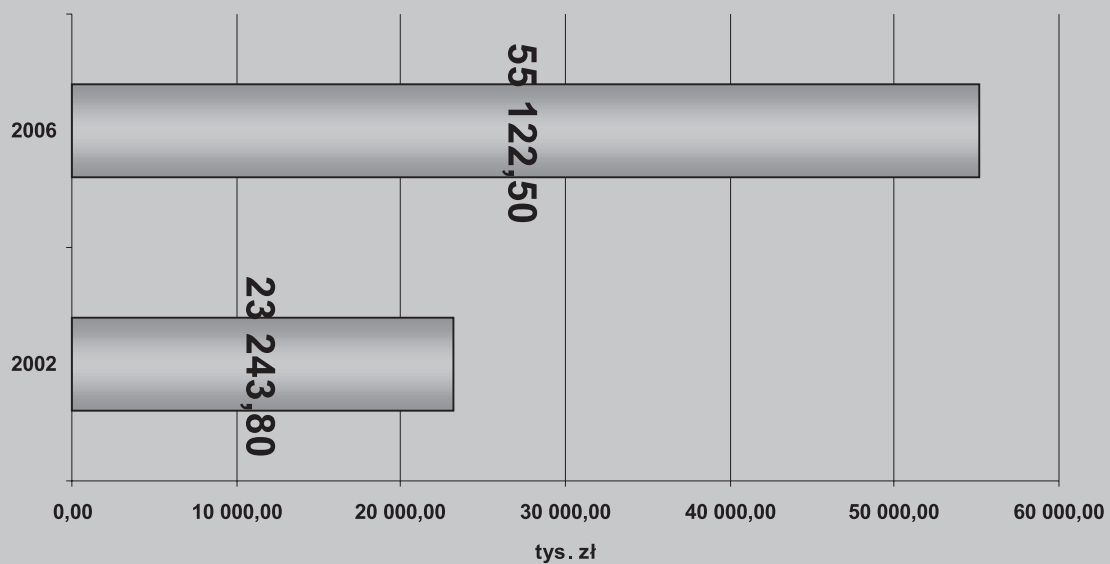
Wydatki na inwestycje w ramach bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej

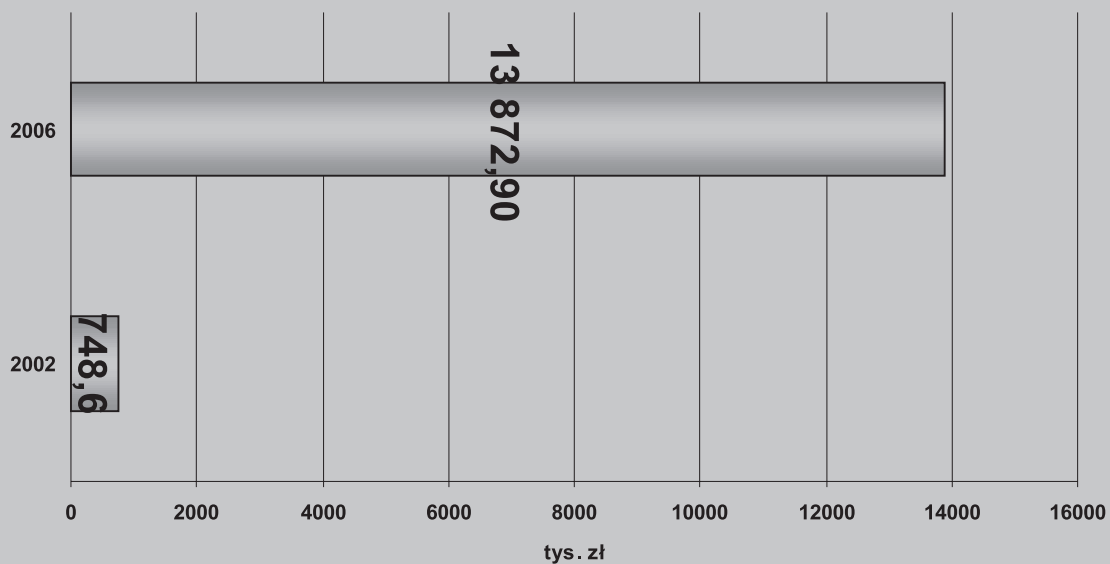
Wydatki na gospodarkę mieszkaniową

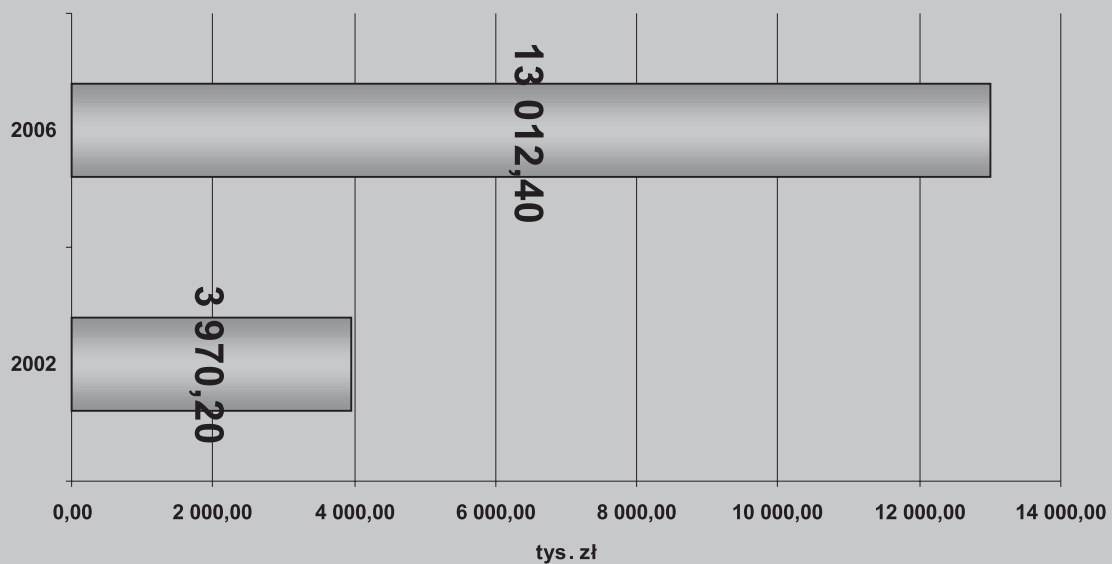
Wydatki na pomoc społeczną

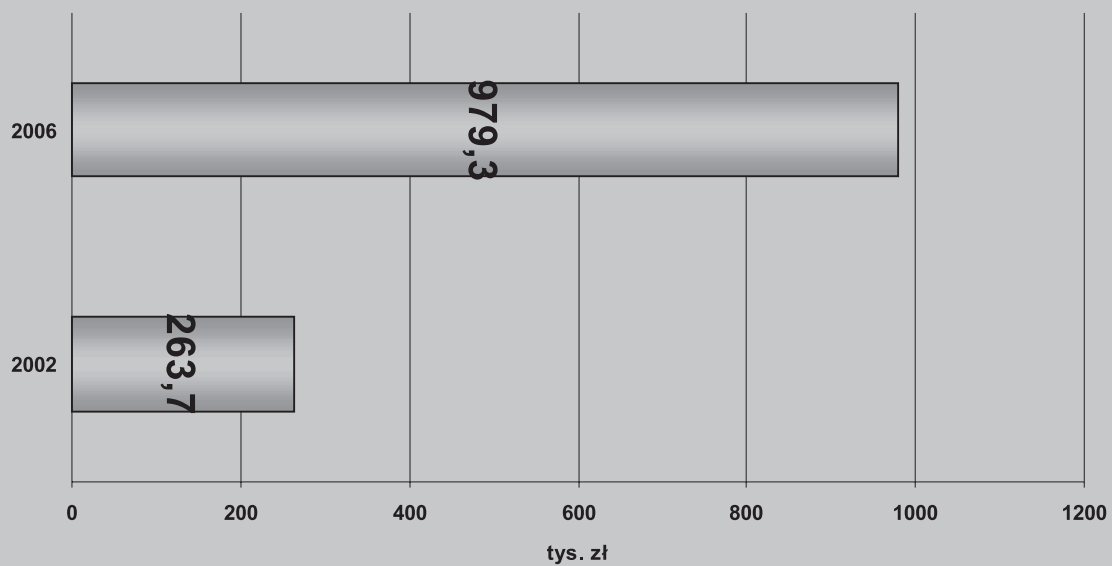
Wydatki na remonty budynków wspólnot mieszkaniowych

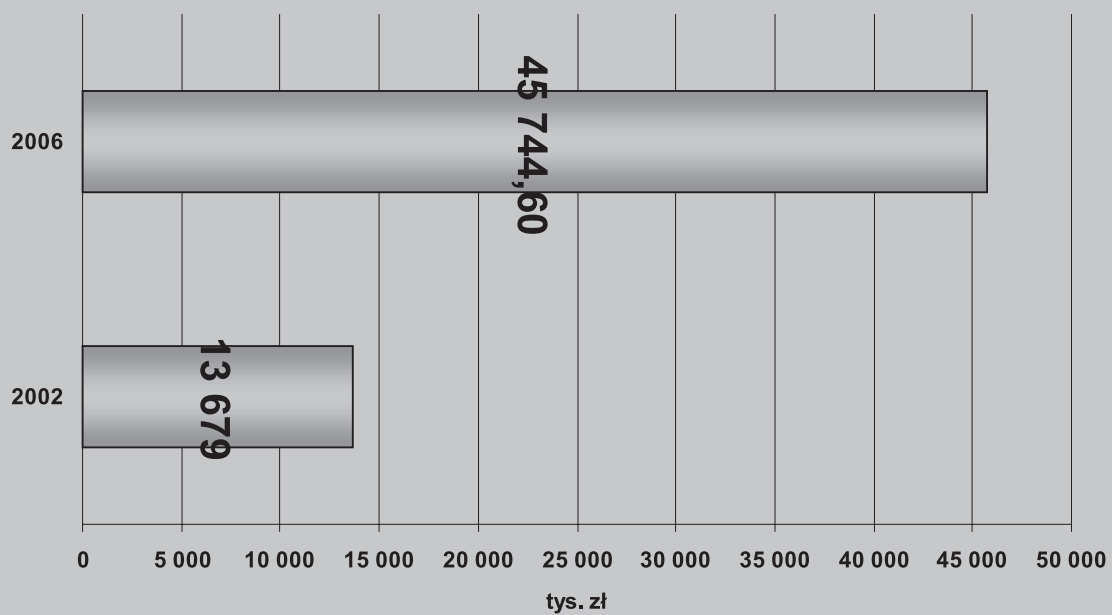
Wydatki na kulturę fizyczną i sport

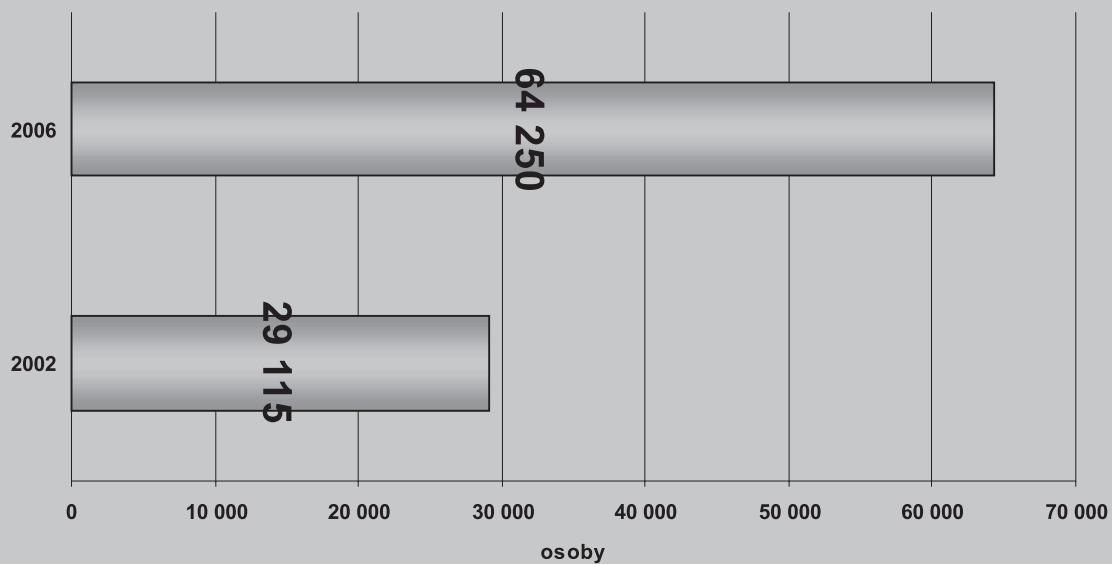
Wydatki na remonty obiektów sportowych

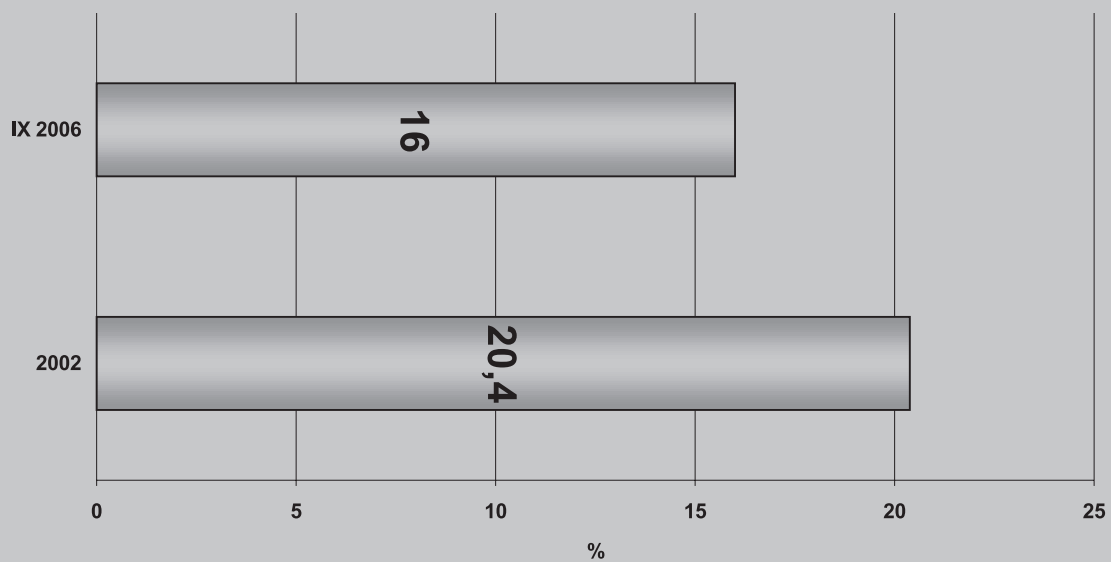
Wydatki na transport (drogi) i łączność

Liczba słuchaczy Filharmonii Koszalińskiej

Stopa bezrobocia w mieście

Istnieją dwa powody, które nie pozwalają ludziom spełnić swoich marzeń. Najczęściej po prostu uważają je za nierealne. A czasem na skutek nagłej zmiany losu pojmują, że spełnienie marzeń staje się możliwe w chwili, gdy się tego najmniej spodziewają. Wtedy jednak budzi się w nich strach przed wejściem na ścieżkę, która prowadzi w nieznaną, strach przed życiem rzucającym nowe wyzwania, strach przed utratą na zawsze tego, do czego przywykli.

Paulo Coelho

Wędką. Hasło encyklopedyczne: *przrząd do połowu ryb; składa się z wędziska, żyłki, splotnika, haczyka i ew. ciężarka ołowianego*. Polska rzeczywistość po przemianach w 1989 roku przypisała temu hasłu nowe znaczenie. Wędką jest już nie tylko metodą łowienia ryb, ale nabrała znaczenia bardziej metaforycznego. To właśnie ona symbolizuje działania dzisiejszego samorządu, który stawia sobie cel pobudzenia ekonomicznego, społecznego i kulturalnego gminy, czy też powiatu.

To, co w tej chwili zostanie stwierdzone zapewne zdziwi wielu z Państwa: samorząd nie tworzy nowych miejsc pracy. Prezydent miasta może wprawdzie zwiększać zatrudnienie w podległych mu bezpośrednio placówkach (urząd, ośrodki kultury, sportu, pomoc społeczna itp.), ale jest to droga donikąd. Takie działanie nie ma najmniejszego wpływu na rozwój miasta. O wiele większym wyzwaniem jest takie kierowanie rozwojem Koszalina, aby z jednej strony jej bardziej aktywni mieszkańcy sami dążyli do poprawienia swoich warunków życia, z drugiej zaś – osoby bardziej pasywne miały możliwość wyboru swojego miejsca w naszym mieście.

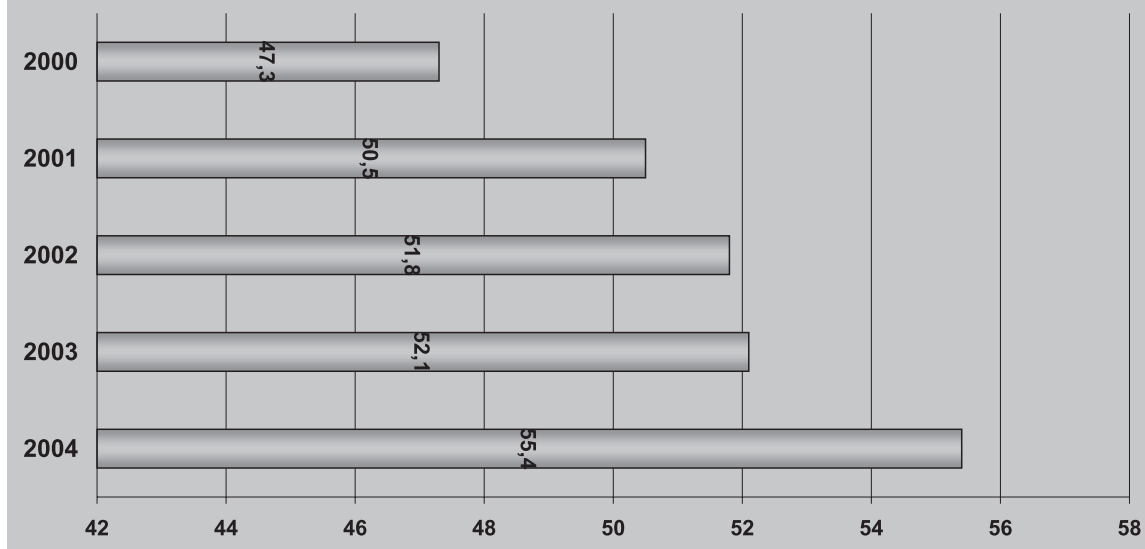
Aby wyzwanie to miało szansę na powodzenie, w pierwszej kolejności należało przeprowadzić dogłębną analizę możliwości oraz silnych i słabych punktów miasta. Dopiero wtedy można było wyznaczać cele krótkoterminowe i dalekosiężne. W jednym i drugim przypadku niezwykle przydatne były wszelkiego rodzaju opracowania strategiczne, które muszą współgrać z działaniami władz krajowych oraz wojewódzkich (zarówno wojewody, jak i marszałka województwa). Tylko takie wsparcie daje szansę na realizację potrzeb miasta za pieniądze, które nie pochodzą z budżetu miasta.

Patrząc na Koszalin nie sposób nie odnieść wrażenia, że rozwój miasta leży przede wszystkim w samych mieszkańcach. Otwartość na nowe pomysły oraz umiejętność dostosowywania się do nowych sytuacji sprawiła, że od pewnego czasu można zaobserwować wyraźny wzrost potencjału ekonomicznego miasta. Wystarczy przyjrzeć się ewidencji działalności gospodarczej Koszalina, by dostrzec, że systematycznie zwiększa się liczba podmiotów gospodarczych działających w mieście. Wzrostowi liczby firm towarzyszy wzrost przychodów z prowadzonej działalności. Badanie klimatu przedsiębiorczości wykazało, że ponad 60% firm planuje rozwój, głównie poprzez zwiększenie sprzedaży, nowe inwestycje, zwiększenie zatrudnienia lub uruchomienie nowego oddziału lub filii. Ponadto z analizy danych za 2005 r. wynika, że ponad 720 firm uzyskało przychody z prowadzonej działalności wyższe o 20% niż w roku poprzednim

O ile w 2002 r., przed objęciem funkcji prezydenta miasta przez Mirosława Mikietyńskiego, liczba wykreślonych firm znacznie przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych (odpowiednio 1.862 i 1.266, tendencja – minus 596), w roku następnym liczby te prawie się zbilansowały (1.374 i 1.357, minus 17), a w latach następnych proporcje odwróciły się (2004: 1.284 i 1.359, plus 75; 2005: 1.444 i 1.573, plus 129). Idąc jeszcze dalej: w Koszalinie na 10 tysięcy mieszkańców zarejestrowane są ponad 1.703 firmy, z których 1.370 należy do osób fizycznych (w całym województwie wyższe wskaźniki ma jedynie powiat kołobrzeski). Porównując liczbę firm należących do osób fizycznych (14,9 tys.) i liczbę ludności w wieku produkcyjnym (72 tys.) dojsz do bardzo optymistycznych wniosków – prawie co piąty koszalinianin w wieku produkcyjnym posiada własną firmę. Świadczy to o potencjale i umiejętności odnalezienia się w otaczającej rzeczywistości mieszkańców miasta. Ma również bezpośrednie przełożenie na życie koszalinian – z roku na rok liczba osób mających dochody zwiększa się.

Warto jednocześnie zaznaczyć, że tendencja ta zdecydowanie wyróżnia Koszalin na tle całego województwa zachodniopomorskiego. Patrząc za *Rocznikiem Statystycznym województwa zachodniopomorskiego 2005* na poziom produkcji sprzedanej przemysłu, Koszalin prezentuje się lepiej niż średnie wyniki w województwie. Produkcja sprzedana przemysłu liczona na jednego mieszkańca miasta jest wyższa od średniej wojewódzkiej o 242 zł (Koszalin -10.959, województwo – 10.717). Jedynie subregion szczeciński (na którego wyniki wpływ mają przemysł morski i produkcja papiernicza w Skolwinie) posiada wyższe wskaźniki – 11.591. Jak zatem widać koszalinianie są ludźmi przedsiębiorczyimi, którzy potrafią sami zadbać o swój los.

Procentowa liczba mieszkańców Koszalina osiągających dochody

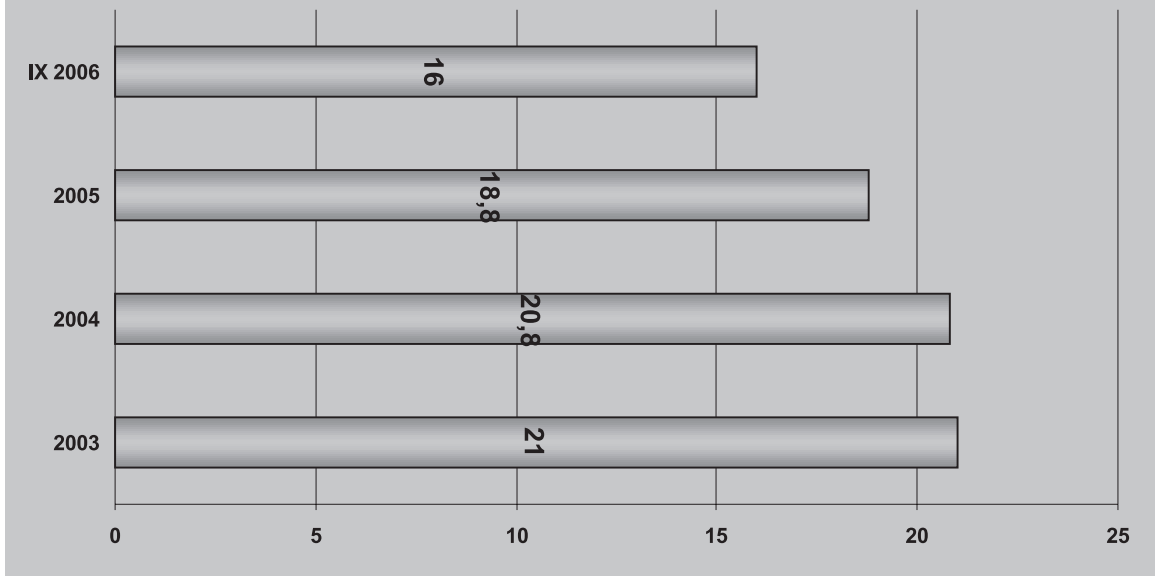

Obecny stan koszalińskiej ekonomii można dziś określić jako wrzenie gospodarcze. Po kilku latach zastoju widać, że przedsiębiorcy zaczynają zdobywać utracone w przeszłości przychody. Świadczy o tym stale zmniejszająca się stopa bezrobocia. Zaczęła się ona systematycznie spadać w 2005 r., o jedną dziesiątą punktu procentowego miesięcznie. W rezultacie wynosi 16 procent. Na tle Polski i woj. zachodniopomorskiego zaczyna wyglądać to naprawdę ciekawie – widać wyraźnie, że wysokość stopy bezrobocia w Koszalinie sukcesywnie zbliża się do średniej krajowej. Nie oznacza to jednak, że jest to ostatnie słowo mieszkańców miasta.

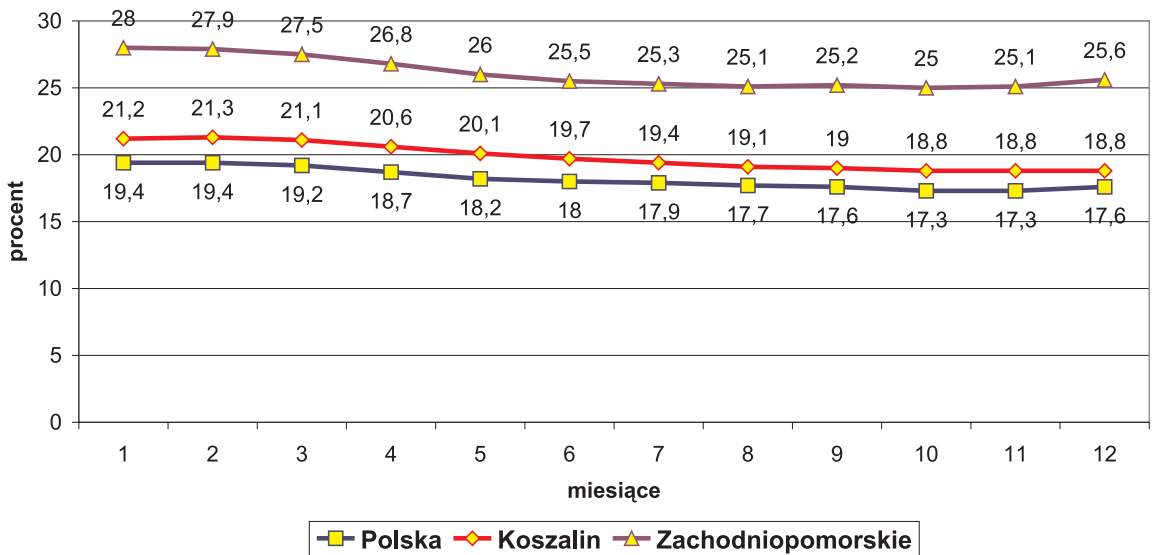
Na jakiej podstawie można twierdzić, że kocioł z koszalińską gospodarką dopiero zaczyna swoje wrzenie? Wystarczy przeanalizować poczynione przez ostatnie cztery lata posunięcia koszalińskiego samorządu, który za cel nadrzędny postawił sobie wspomaganie na wszelkie możliwe sposoby lokalnej ekonomii. Już podczas drugiej sesji Rady Miejskiej kończącej się kadencji samorządu zapadła decyzja o zmniejszeniu lokalnych podatków. Od tej pory podatki lokalne są najniższe w regionie - utrzymują się na poziomie 85% stawek maksymalnych, a ich podwyżki utrzymują się na poziomie wskaźnika inflacji (0,6%). Wkrótce uchwalono nowy przepis lokalny: osoby po raz pierwszy rozpoczynające działalność gospodarczą, w Koszalinie mają darmowy wpis do ewidencji. Zwolnienia czekają także na tych przedsiębiorców, którzy zdecydują się na uruchomienie działalności gospodarczej – są one różne w zależności od poniesionych nakładów inwestycyjnych i liczby nowych miejsc pracy.

To te posunięcia koszalińskiego samorządu bez wątpienia przyczyniły się do rozwoju miejscowej gospodarki. Zachęty były jednak na tyle interesujące, a umiejętność negocjacji na tyle wysoka, że udało się zrobić coś, co w pierwszej chwili wydawało się niemożliwe – w ciągu dwóch lat przesunąć do Koszalina część terenów Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (22 ha), teren ten uzbroić i w całości sprzedać. Właśnie tutaj ulokowało się pierwsze w Europie Chińskie Centrum Przemysłowe, którego jedna z firm już rozpoczęła produkcję (montaż rowerów) i zatrudnia 134 osoby. Produkcję uruchomiła też firma NordGlass II (szyby samochodowe), wkrótce to samo uczyni Linea (flagi). Jeszcze w 2006 roku budowę hal zapowiedziały trzy inne firmy. Dlatego Prezydent Miasta podjął działania o rozszerzenie strefy i w 2006 r. Koszalinowi udało się włączyć około 9 ha pochodzących ze strefy w Tarnobrzegu. Obecnie miasto stara się o przejęcie dodatkowych 60 ha z puli terenów, które pod specjalne strefy ekonomiczne przeznacza rząd. Jest to część 150 ha Zorganizowanej Strefy Działalności Inwestycyjnej, które zaczynają być zbrojone. Dodatkowo koszalińscy radni podjęli z inicjatywy Prezydenta Miasta uchwałę, dzięki której objęto całkowitym zwolnieniem z podatku od nieruchomości grunty, budynki i budowle znajdujące się na terenie Kompleksu *Koszalin* Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na czas funkcjonowania Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, tj. do roku 2017.

Stopa bezrobocia w Koszalinie

Stopa bezrobocia w Polsce, woj. zachodniopomorskim i Koszalinie w 2005 r.

Jak zatem widać, warunki do rozpoczęcia biznesu w Koszalinie są co najmniej interesujące. Tym bardziej, że przedsiębiorcy nie są pozostawieni samemu sobie. Od dwóch lat przy Fundacji Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości w Koszalinie działa Centrum Biznesu, którego celem jest wspomaganie lokalnej gospodarki. Na pomoc i tanie kredyty mogą liczyć także osoby dopiero zaczynające działalność gospodarczą.

W obecnej kadencji samorządu przygotowany został cały pakiet działań i narzędzi wspierających przedsiębiorców. Rozpoczynając od zwolnień z opłaty administracyjnej przedsiębiorców rejestrujących działalność po raz pierwszy, poprzez ulgi podatkowe, działalność informacyjną i edukacyjną (wydawnictwa stanowiące kompendium wiedzy o tym jak rozpocząć działalność tzw. *Vademecum Przedsiębiorcy* lub jak pokonać procedury związane z rozpoczęciem inwestycji – *Vademecum Inwestora*), po prowadzenie szkoleń i udzielanie pomocy w pozyskiwaniu dodatkowych źródeł finansowania.

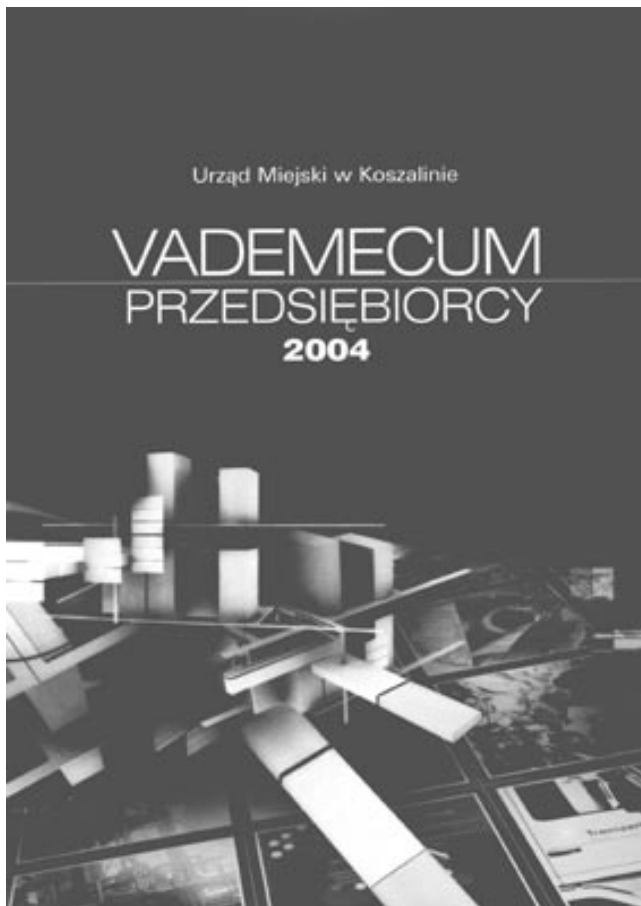
Być może z tego powodu przedsiębiorcy – pytani w prowadzonych corocznie (od 2003 r.) badaniach dotyczących klimatu przedsiębiorczości w Koszalinie – wystawili Urzędowi Miejskiemu ocenę 3,7 za sprawność i kompetencje oraz ocenę 3,8 za uprzejmość i życzliwość. Były to najwyższe oceny spośród ocenianych instytucji (ZUS, US, banki, sądy).

Najlepszym barometrem rozwoju gospodarczy miasta są banki, które lokują swoje siedziby w tych miejscach, gdzie mieszkańcy mają dobrą siłę nabywczą. O ile jeszcze dwa – trzy lata temu trzeba było je mocno zachęcać, by ulokowały swoje filie w Koszalinie i na dodatek nie przynosiło to zamierzonego efektu – dziś filie są otwierane z nie oglądaną do tej pory częstotliwością i jest ich już ponad 30.

Czy do zachęty, aby inwestować w danym miejscu wystarczą same preferencje i ulgi podatkowe? Z pewnością nie. Należy stworzyć odpowiedni klimat i przekonać biznesmenów, że po zakończeniu pracy będą mieli co robić w wolnym czasie. Koszalin i jego okolice są dobrą ekologiczną wizytówką Polski. Przyjeżdżający z uznaniem patrzą na ciągnący się przez środek miasta park, w którym większość stanowią liczące kilkadziesiąt i kilkaset lat drzewa. Często są to unikaty na skalę kraju, wiele spośród nich uznanych zostało za pomniki przyrody. Do tego dochodzą liczne zielone skwery, a wschodnia część miasta graniczy bezpośrednio z lasem na Górze Chełmskiej. Aby zachować naturalne walory rekreacyjne, miasto dba o stan terenów zielonych – oprócz pielęgnacji dotychczasowych parków, widać dużo nowych nasadzeń, a rozpoczęcie prac nad pełnym zagospodarowaniem Góry Chełmskiej i terenów wzdłuż rzeki Dzierżęcinki pokazuje, że kwestie zieleni są dla koszalinian ważne.

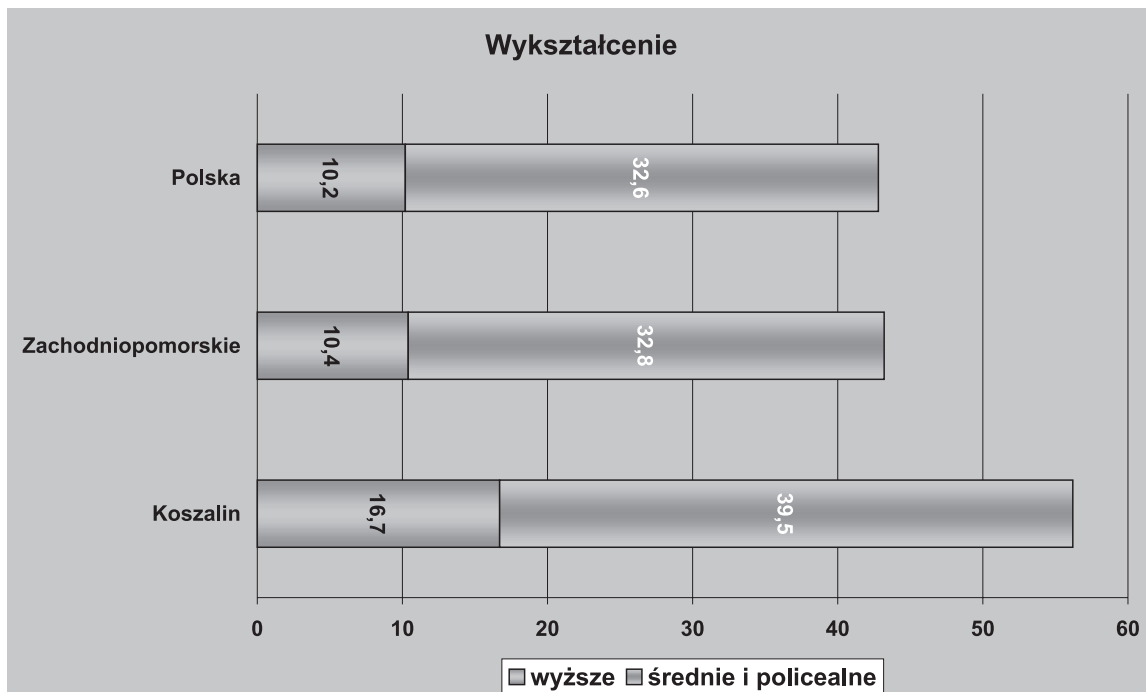
Ale Koszalin ma do zaoferowania nie tylko walory przyrodnicze - oprócz tradycyjnych rozrywek, które można znaleźć w wielu miastach, przed melomanami stoją otworem drzwi do Filharmonii Koszalińskiej, a miłośnicy sztuki aktorskiej mogą ją obejrzeć na deskach Bałtyckiego Teatru Dramatycznego. Koszalin jest regionalnym ośrodkiem kultury, a organizowane tutaj imprezy znane są nie tylko w Polsce, ale także na świecie. To właśnie w Koszalinie odbywa się coroczny Festiwal Chór Polonijnych, Międzynarodowy Festiwal Debiutów Filmowych *Młodzi i Film*, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej, Międzynarodowy Festiwal *Zespołowej Muzyki Akordeonowej*, Przegląd Fotografii Polskiej i Europejskiej *Złota Muszla* oraz Międzynarodowy Plener Malarski w leżących po sąsiedzku Osiekach. Do tego znany z telewizyjnej dwójki *Letni Kabaret*on, podczas którego obejrzeć można dobre kabarety z całej Polski, w tym koszalińskiego *Konia Polskiego*.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że koszalińskie szkoły plasują się wysoko w ogólnopolskich rankingach. I LO im. S. Dubois zajęło 10. miejsce w rankingu szkół średnich organizowanym przez *Perspektywy i Rzeczpospolitą*, a *Koszaliński System Oświatowy. Założenia do realizacji wydatków na zadania oświatowe w szkołach podstawowych i gimnazjach miasta Koszalina* został uznany za jest najlepszy produkt konkursu *Lider Zarządzania w Samorządzie 2004*. Tym samym koszaliński samorząd jest - zdaniem byłego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – najlepszym miejscem w Polsce, w którym stwarzane są warunki rozwoju miasta. Bez cienia przesady można zatem stwierdzić,

że przedsiębiorcy i ich pracownicy, którzy zdecydują się osiedzić w Koszalinie będą mogli zapewnić swoim dzieciom dobre warunki do edukacji.

Nie bez przyczyny podczas badań prowadzonych przez Uniwersytet Warszawski Koszalin został uznany za miejsce, w którym warunki życia stoją na wysokim poziomie. Wśród miast na prawach powiatu lepiej wypadło jedynie Trójmiasto i Skierniewice. Podobnie zdanie o Koszalinie ma *Rzeczpospolita*, która oceniła przychody gminy, wzrost nakładów na inwestycje, ilość pozyskiwanych środków z funduszy unijnych, stopę bezrobocia, współpracę z organizacjami pozarządowymi, funkcjonowanie urzędu. Ranking zwrócił uwagę na te samorzady, które dbają o rozwój i podniesienie jakości życia mieszkańców. W *Rankingu Samorządów Rzeczpospolitej 2006* Koszalin zajął VI miejsce. W 2005 r. Koszalin znalazł się o 19 miejsc wyżej w rankingu przeprowadzonym przez ogólnopolski Tygodnik Samorządowy *Współnota*. O ile w 2004 roku Koszalin zajmował 35 miejsce wśród miast na prawach powiatu o najwyższych dochodach, tak w rankingu przeprowadzonym za rok 2005 – uplasował się na wysokim 16 miejscu.

Wydawać by się mogło, że podobne warunki, jakie stwarza Koszalin można znaleźć i w innych miastach. Tam również samorząd stara się wszelkimi możliwymi sposobami przyciągnąć inwestorów, dba o rozwój podległej mu jednostki terytorialnej i wsłuchuje się w głosy mieszkańców. Dlaczego więc to właśnie Koszalin jest jednym z tych miast, które na Pomorzu są uważane za rozwijające się w dobrym kierunku? Odpowiedź nie jest oczywiście prosta. Na obraz całości składa się wiele czynników. Jednak najważniejszym z nich jest potencjał mieszkańców Koszalina. To mentalność ludzi, którzy zdecydowali się związać swój los z miastem, jest zagadnieniem kluczowym. Ich rodzice i dziadkowie zdecydowali się zasiedlić te tereny po II wojnie światowej i bez przesady można ich porównać do amerykańskich pionierów zdobywających Dzikie Zachód. Oni także musieli wykazać się przedsiębiorczością, umiejętnością dostosowania do nowych warunków otoczenia oraz hartem ducha. Te cechy uwidaczniają się także wśród współczesnych koszalinian, którzy potrafili np. całkiem nieźle dopasować się do sytuacji, która stworzyło wejście Polski do Unii Europejskiej. Jednak współcześni koszalinianie mają jeszcze jeden dodatkowy atut – wykształcenie. Na tle województwa i całej Polski wygląda ono naprawdę bardzo dobrze – jest to potencjał, którego można zazdrościć. To także ma przełożenie na obraz całego miasta.

Czytając motto niniejszego opracowania, którego autorem jest Paulo Coelho, można stwierdzić, że koszalinianie znaleźli się właśnie w takiej sytuacji, jaką opisuje ten współczesny brazylijski pisarz. Jednak większość z nich uwierzyła w swoją szansę, przekroczyła w swojej psychice wspomniane progi i jest na jak najlepszej drodze to tego, aby spełniać swoje marzenia. I dzięki temu z optymizmem można patrzeć na przyszłość Koszalina.

RZECZPOSPOLITA

przyznaje

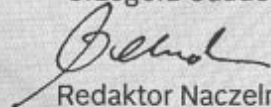
Miastu
Koszalin

tytuł

Najlepszego Miasta
na prawach powiatu

za zajęcie VI miejsca
w Rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej” 2006

Grzegorz Gauden

Redaktor Naczelny
„Rzeczpospolitej”

Warszawa, dnia 20 lipca 2006 r.

Co Koszalin zamierza i dokąd zmierza

Strategiczne zarządzanie miastem

Wydawać by się mogło, że miasto jest organizmem, który toczy się siłą rozpędu i wystarczy dobry administrator, by rozwijało się w dobrym kierunku. Nic bardziej błędnego. Tylko dobra wizja przyszłości miasta i żelazna konsekwencja w jej realizacji daje szansę na prawidłowy jego rozwój. Jest też druga strona medalu – w Warszawie powstają strategiczne opracowania dotyczące całego kraju i jeśli lokalna strategia się z nimi pokrywa, jest szansa na zdobycie dodatkowych funduszy. Nie tylko z budżetu państwa, ale także z Unii Europejskiej. Jeżeli strategii nie ma wcale – mieszkańcy miasta zdani są tylko na to, co oferuje budżet gminy.

Idąc tym torem rozumowania, w ciągu ostatniej kadencji samorządu powstało wiele opracowań, które uzupełniają się wzajemnie i spełniają wspomniane wymagania. Podstawowy dokument planistyczny rozwoju gospodarczego i społecznego miasta - *Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Koszalina na lata 2005 – 2007* (zwany popularnie PRL), ujrzał światło dzienne w styczniu 2005 r. Dokument ten składa się z trzech części. Po pierwsze stanowi aktualizację powstałej wcześniej *Strategii Rozwoju Koszalina* - łączy długofalowe cele strategiczne z działalnością operacyjną. Zachowuje wizję i misję miasta (ponadlokalny charakter miasta i utrzymanie pozycji niekwestionowanego lidera gospodarczego oraz kulturalnego sprawi, że stanie się ono kluczowym ośrodkiem stałego i zrównoważonego rozwoju w środkowej części Pomorza) oraz cele strategiczne, w które wpisują się nowe priorytety rozwojowe i nowe programy operacyjne realizowane poprzez konkretne projekty. Projekty te są przygotowane w postaci kart projektów (zawierają wszystkie elementy wniosku ubiegającego się o pozyskanie dofinansowania). Po drugie – jest narzędziem zarządzania strategicznego miastem; stanowi bowiem kompleksowy zestaw działań podejmowanych przez poszczególne wydziały Urzędu Miejskiego, miejskie komórki organizacyjne i inne podmioty realizujące zadania związane z rozwojem lokalnym. Po trzecie zaś – *Plan* stanowi zestaw dwunastu programów realizacyjnych, ukazujących układ powiązań z innymi dokumentami strategicznymi regionu i kraju, wskazującymi na konieczność koncentracji środków na najważniejszych dla rozwoju miasta sześćdziesięciu projektach.

PRL jest skoordynowany z innymi dokumentami miasta - Wieloletnim Planem Inwestycyjnym, budżetem i wieloletnim planem finansowym. WPI oraz PRL są dokumentami co rok aktualizowanymi, a ich założenia są wzajemnie spójne i wpisują się w cel nadrzędny jakim jest lokalny rozwój miasta. PRL został opracowany zgodnie z wymogami dokumentów funkcjonujących w systemie ogólnokrajowym i europejskim, tj. Narodowego Planu Rozwoju i założeniami programów operacyjnych, umożliwiającym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, a w szczególności według założeń Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. W przypadku ubiegania się o fundusze zewnętrzne posiadanie PRL było wymogiem formalnym, stanowiło bowiem załącznik do wniosku aplikującego o dofinansowanie.

W 2006 roku rozpoczęły się intensywne prace nad dokumentami programowymi obejmującymi lata 2007 – 2013. Zostały one wywołane koniecznością dostosowania programów rozwojowych w kraju i w regionach do Strategicznych Wytucznych Wspólnoty (Unii Europejskiej). Prezydent Miasta włączył się aktywnie w proces opracowania programu województwa zachodniopomorskiego. Poprzez udział w Zespole konsultacyjnym – zadbał, aby potencjał Koszalina został opisany właściwie, ukazując jego rolę ośrodka ponadlokalnego, oddziałyującego szeroko na otoczenie oraz aby zabezpieczone zostały potrzeby miasta, umożliwiając w ten sposób zrównoważony i harmonijny rozwój Koszalina.

Zgłoszono już listę kluczowych dla rozwoju miasta i regionu zadań inwestycyjnych. W trakcie konsultacji społecznych odbytych w Koszalinie 25 lipca 2006 r. na ręce Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego złożono protest (podpisany przez przedstawicieli sąsiednich miast - burmistrzów Białogardu, Darłowa, Szczecinka oraz prezydentów miast Koszalina i Kołobrzegu) dotyczący uznania potencjału naszego regionu i zachowania proporcji w utrzymaniu roli i funkcji gmin leżących we wschodniej części województwa oraz znalezienia sposobów poznania i rozwiązania naszych problemów dla wsparcia spójności, łagodzenia dysproporcji rozwojowych nakierowanych na harmonijny i zrównoważony rozwój. Do protestu wymienione gminy złożyły własne zestawienia najważniejszych zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w latach 2007 – 2013, o wsparcie których będą występować. Na liście zgłoszonej przez Koszalin znalazło się m.in.

1. Uruchomienie lotniska cywilnego w Zegrzu Pomorskim
2. Usprawnienie układu komunikacyjnego miasta (w tym modernizacje dróg krajowych Nr 6 i Nr 11;
3. II etap budowy ulicy śródmiejskiej
4. Budowa ścieżek rowerowych jako element *Korytarza Hanzeatyckiego*
5. Budowa hali widowiskowo-sportowej
6. Modernizacja Amfiteatru
7. Przeprawa przez Jezioro Jamno

8. Etnograficzny Park Tematyczny w Kłosie k. Koszalina wraz z Centrum Kongresowym
9. Zagospodarowanie turystyczne Góry Chełmskiej
10. Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich
11. Optymalizacja miejskiego systemu ciepłowniczego
12. Uzbrojenie Strefy Zorganizowanej Działalności Inwestycyjnej
13. e- Koszalin
14. Budowa Szpitala w Koszalinie.

Zarówno prowadzone prace jak również wspólna z innymi gminami interwencja okazały się na tyle skuteczne, że zgłoszone propozycje Miasta zostały uwzględnione i wszystko wskazuje na to, że Koszalin będzie miał ogromne szanse na korzystanie pieniędzy przydzielonych województwu zachodniopomorskiemu na lata 2007 – 2013 (835,4 mln euro).

Działania na rzecz rozwoju miasta

Patrząc na dzisiejszy Koszalin każdy z nas dostrzeże jego mankamenty, wymagające poprawek niedociągnięcia i ogrom wyzwań stojących przed przyszłymi prezydentami miasta. Tak jest na całym świecie – nie ma miejsca idealnego, w którym wszystkie potrzeby byłyby na wyciągnięcie ręki a ich zrealizowanie nie nastroczałoby kłopotów. Każdy samorząd można nazwać swoistym Syzyfem pchającym przed siebie głaz na szczyt góry. Aby jednak ten głaz był coraz lżejszy i zwiększała się szansa jego wtoczenia na wierzchołek potrzebne jest perspektywiczne spojrzenie na przyszłość miasta. Należy wybrać kilka zadań, które będą przybliżyły do wymarzonego celu – rozwoju miasta.

W ramach programu unijnego *Vademecum Inwestora* Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Warszawie przygotowała *Raport z badania klimatu przedsiębiorczości w Koszalinie*. W badaniu przeprowadzono analizę stanu lokalnej gospodarki, określono występujące w niej tendencje oraz określono priorytety na przyszłość. 66% ankietowanych przedsiębiorców uznało sytuację gospodarczą w Koszalinie za korzystną lub zadowalającą.

Nie inaczej jest w Koszalinie. Także tutaj samorządowcy stawiają przed sobą wyzwania, które mają sprawić, że w Koszalinie będzie się żyło lepiej. Można do nich zaliczyć pięć najważniejszych: reaktywację lotniska w Zegrzu Pomorskim, modernizację dróg krajowych nr 6 i 11 do parametrów dróg ekspresowych, budowę aquaparku, przeprawę przez Jezioro Jamno oraz budowę hali widowiskowo – sportowej.

Od 2004 roku Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Pomorza Środkowego (w którym Koszalin jest największą gminą członkowską) dzierżawi od Agencji Mienia Wojskowego teren o powierzchni 300 ha wraz z budynkami i budowlami. Na terenie tym ma być prowadzona statutowa działalność pożytku publicznego, a w szczególności lotnicza działalność gospodarcza (lotnisko cywilne). Nieruchomość dzierżawiona przez Stowarzyszenie jest ochraniajana przez firmę ochrony mienia oraz ubezpieczona od dewastacji. Rada Miejska poparła pomysł ponownego uruchomienia lotniska cywilnego w Zegrzu Pomorskim, jako istotnego czynnika rozwoju miasta Koszalina i upoważniła Prezydenta Koszalina do podejmowania wszelkich działań z tym związanych. W kwietniu 2005 r. na posiedzeniu Rady Gospodarczej działającej przy Prezydencie Koszalina wyrażona została pozytywna opinia jej członków odnośnie reaktywowania lotniska cywilnego w Zegrzu Pomorskim. Lotnisko jest wciąż użytkowane - w 2005 r. zarejestrowano tutaj około 100 operacji lotniczych śmigłowców i samolotów sanitarnych. Obiekt posiada również pole wzlotów o nawierzchni trawiastej przeznaczone głównie dla lotnictwa sportowego, które prowadzi Aeroklub Koszaliński.

Nastąpiły zamiany w strefie płatnego parkowania. Wprowadzono płatne miejsca parkingowe przy ulicach Adama Mickiewicza, Grodzkiej i Władysława Laskonogiego (przed katedrą), powiększono liczbę miejsc płatnych przy ul. Adama Asnyka, natomiast ze strefy płatnego parkowania wyłączono w całości parking przy ul. Jana z Kolna (pomiędzy bankami PKO SA i BGŻ a NOT). Bezpлатnie można również korzystać z parkingu przy ratuszu przy ul. Młyńskiej. W wyniku tych zmian liczba miejsc płatnych w centrum miasta zmniejszyła się z 555 do 479.

W kwietniu 2006 r. lotnisko koło Koszalina zgłoszono do *Programu rozwoju sieci lotnisk i lotniczych urządzeń naziemnych* opracowywanego przez Ministerstwo Transportu. Jest to realizacja Ustawy Prawo Lotnicze, co będzie bardzo istotne przy aplikowaniu o wsparcie finansowe przy reaktywowaniu lotniska. Przewidywany termin przyjęcia programu przez Radę Ministrów to grudzień 2006 r. Dwa miesiące później projekt uruchomienia lotniska cywilnego w Zegrzu

Pomorskim został zgłoszony jako priorytetowe przedsięwzięcie niezbędne dla rozwoju Koszalina i regionu koszalińskiego do planu inwestycyjnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2007 – 2013, stanowiącego program operacyjny Narodowej Strategii Spójności na lata 2007 – 2013.

Czy nowa droga może być warunkiem niezbędnym do przezwyciężenia bezrobocia w regionie? Zdaniem wielu osób mieszkających na terenie dotkniętym strukturalnym bezrobociem jest to warunek konieczny. W przypadku Pomorza Środkowego taką drogą jest S11. Tylko jeśli stanie się ona drożną arterią komunikacyjną, jest szansa, że w regionie w miarę szybko pojawią się inwestorzy zatrudniający nowych pracowników. Pytanie o możliwości komunikacyjne jest bowiem jednym z podstawowych pytań, które stawiają przedstawiciele firm pragnących rozpocząć działalność gospodarczą w nowym miejscu.

Niestety, do tej pory fakt ten nie znalazł uznania w oczach urzędników administracji państwowej. Ale jest szansa, że sytuacja ta wkrótce się zmieni. 7 lipca 2006 r. w Koszalinie odbyła się krajowa konferencja w tej sprawie, której organizatorem był **Mirosław Mikietyński**, prezydent Koszalina. Honorowy patronat nad konferencją objęli **Marek Ziółkowski**, wicemarszałek Senatu RP oraz marszałkowie województw, przez które przebiega droga S11.

Wzięło w niej udział ponad 100 zaproszonych gości - parlamentarzystów, samorządowców, przedstawiciele administracji rządowej oraz przedstawiciele środowisk gospodarczych. Konferencja zakończyła się podpisaniem listu intencyjnego w sprawie utworzenia *Stowarzyszenia gmin, powiatów i województw Droga S11*.

W maju 2006 r. Prezydent Miasta uczestniczył w Pierwszym Europejskim Route Development Forum *New Route Europe* zorganizowanym w Warszawie, podczas którego przedstawiciele lotnisk z całego kontynentu mieli możliwość spotkania się z europejskimi liniami lotniczymi. Była to doskonała okazja do nawiązania współpracy między nimi. Gospodarzem Forum było Przedsiębiorstwo Państwowe *Porty Lotnicze*. W trakcie spotkań porty lotnicze prezentowały liniom lotniczym potencjał swojego rynku oraz system zachęt jaki będzie wspierał powstanie nowego połączenia - ułatwiając w ten sposób przewoźnikom podjęcie decyzji, gdzie rozpocząć świadczenie nowych usług lotniczych. Prezydent Miasta zaprezentował potencjał Koszalina i regionu oraz możliwości ponownego uruchomienia lotniska w Zegrzu Pomorskim liniom lotniczym *Air Baltic*, *Austrian Arrows*, *Centralwings*, *Direct Fly* (nowe linie krajowe), *Easyjet*, *Eurolot*

(linie krajowe) *Jet2.com*, *Wizzair*. Podczas Forum telewizja *BBC World* nagrała wywiad z Prezydentem o lotnisku w Zegrzu Pomorskim. Będącym przykładem lotniska mającego szansę na reaktywację i rozwój. Emisja programu pod nazwą *Flight Track* – rozpoczęła się w dniu 3 czerwca i nadawana była przez tydzień, promując lotnisko w Zegrzu Pomorskim pod Koszalinem na cały świat.

Aby przyspieszyć prace modernizacyjne drogi krajowej nr 11, w Koszalinie zorganizowana została konferencja *Ekspresowa droga S-11 szybką drogą nad morze*. W Konferencji uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Transportu, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, senatorowie i posłowie oraz gospodarze województw, powiatów i gmin, przez które przebiega droga nr 11, a także reprezentacje środowisk gospodarczych: Koszalińskiej Rady Gospodarczej, Philips Lighting Poland S.A, Pilskiej Izby Gospodarczej, *Winkowski Spółka z o.o.*

Tuż przed zakończeniem poprzedniej kadencji władze Koszalina podpisały umowę z bydgoską firmą deklarującą wybudowanie aquaparku *Koszalińska Fala*. Okazało się jednak, że jest to przedsiębiorstwo niewiarygodne, nie mające doświadczenia budowlanego i o znikomym kapitale. Nie było więc większych szans na wybudowanie aquaparku. Nim jednak prezydentowi Mikietyńskiemu udało się rozwiązać umowę, minęło półtora roku. To zablokowanie tematu przez rządzących w poprzedniej kadencji samorządowców sprawiło, że sprawa aquaparku jest w mieście wciąż drażliwym tematem.

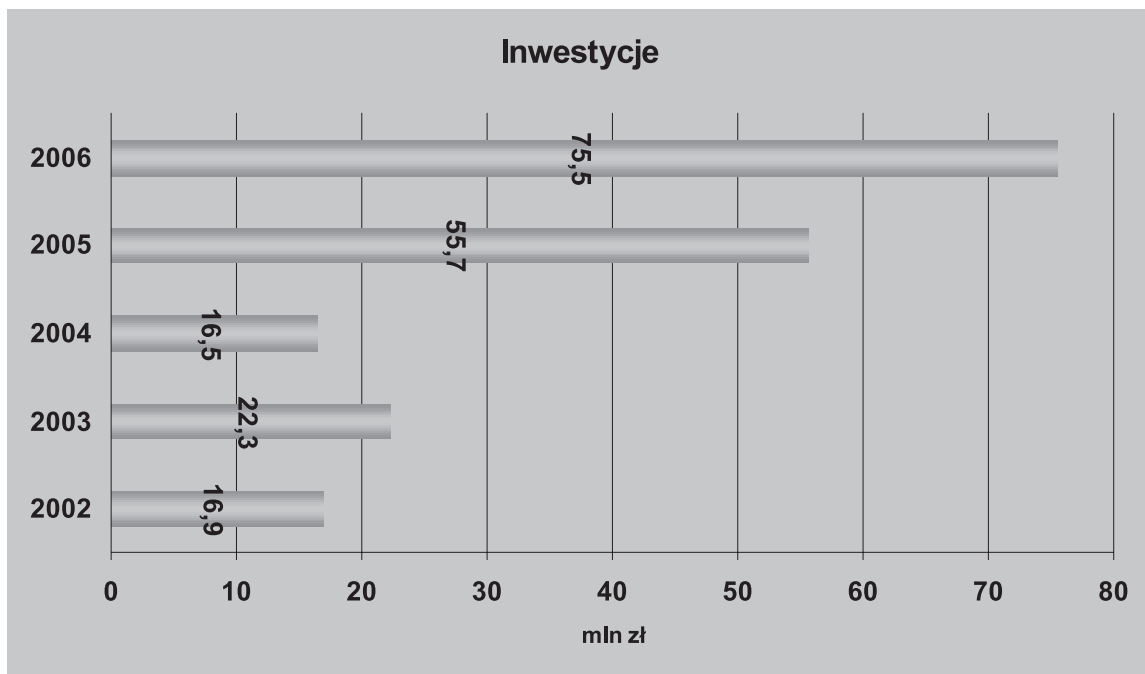
Kiedy wygasła umowa z bydgoską firmą, przeprowadzono gruntowne rozpoznanie rynku firm zajmujących się budową tego typu obiektów. Ofertę współpracy przedłożono kilkudziesięciu firmom i ostatecznie wyłoniono potencjalnego inwestora zainteresowanego budową aquaparku w Koszalinie tj. konsorcjum w skład którego weszły następujące firmy „*Schick&Partner*” *Freie Architekten*, *Berndorf Bäderbau* i *KF,König Finanzbeteiligungen GmbH&Co.KG*. Rada Miejska wyraziła zgodę na współpracę z *KF,König Finanzbeteiligungen GmbH&Co.KG*, przy realizacji budowy aquaparku w Koszalinie, a następnie na utworzenie spółki z o.o. pod nazwą *Błękit Bałtyku*. Od września 2005 r. miasto prowadziło z partnerem niemieckim rozmowy zmierzające do uzgodnienia szczegółowych warunków finansowania i ostatecznych kosztów inwestycji. Jednak przez tak długi okres czasu nie udało się ustalić z firmą *KF,König Finanzbeteiligungen GmbH&Co.KG* warunków finansowania aquaparku, w tym warunków uzyskania kredytu czy harmonogramu jego spłat. Wobec tego, bez znajomości konkretnych kosztów budowy, eksploatacji i wyposażenia planowanej inwestycji oraz zasadności wielkości tych kosztów miasto zrezygnowało z dotychczasowej współpracy z tą firmą. W tej sytuacji Prezydent Miasta podjął decyzję o realizacji budowy w Koszalinie obiektu typu aquapark wspólnie z Zarządem Obiektów Sportowych Spółka z o.o. W pierwszej kolejności ogłoszony zostanie przez ZOS w trybie zamówień publicznych konkurs ofert na wykonanie koncepcji planowanej inwestycji, a następnie zlecone opracowanie dokumentacji technicznej wybranego projektu. Według przyjętego harmonogramu prace budowlane rozpoczną się w IV kwartale 2007 r.

Od 1 września 2006 roku we wszystkich dwunastu szkołach podstawowych Koszalina ponad 850 uczniów rozpoczynających naukę w klasach pierwszych uczy się języka angielskiego. Prezydent Mirosław Mikietyński zdecydował o sfinansowaniu z budżetu miasta (około 65 tys. zł) jednej godziny nauki języka angielskiego w tygodniu.

Przeprawa przez Jezioro Jamno ma szansę być turystyczną atrakcją na skalę europejską. Autobusy – amfibie znaleźć można praktycznie tylko na Tamizie w Wielkiej Brytanii i są to przerobione amfibie wojskowe. Specjalnych autobusów pływających nikt jeszcze w Europie nie używa. Argumenty te trafiły do radnych, którzy wyrazili zgodę na podjęcie współdziałania z gminą Będzino i gminą Mielno na wspólne uruchomienie przeprawy przez Jamno. W tym celu podpisano w dniu 30.12.2005 r. porozumienie pomiędzy Miastem Koszalin, a gminami Będzino i Mielno zawierające szczegółowe zadania do realizacji i terminy w formie harmonogramu. Równocześnie radni wyrazili zgodę na udzielenie gminie Będzino pomocy polegającej na budowie drogi dojazdowej do Jamna na terenie gminy Będzino. Jest to droga o długości 1.500 m. Koszty w wysokości 250 tys. zł (droga tymczasowa) i 3,5 mln zł (budowa drogi) pokryte zostaną z budżetu miasta w latach 2006–2008. Jednocześnie rozpoczęto starania o pozyskanie pieniędzy unijnych na budowę drogi.

W połowie 2005 r. miasto podpisało porozumienie z Politechniką Koszalińską o wspólnej budowie przy ul. Śniadeckich hali widowiskowo-sportowej wraz z zapleczem i infrastrukturą towarzyszącą. Hala widowiskowo-sportowa to jedna z najbardziej oczekiwanych inwestycji w Koszalinie. Będzie to obiekt, który ma szansę stać się głównym ośrodkiem życia kulturalnego i wydarzeń sportowych na terenie miasta. W obiekcie odbywać się będą imprezy sportowe na szczeblu rozgrywek centralnych w sportach zespołowych, a także imprezy wystawiennicze i estradowe. Lokalizacja hali (na terenie pomiędzy ul. Śniadeckich i ul. Gdańską) jest wyjątkowa korzystna z uwagi na bardzo dobry układ komunikacyjny, dojazd z dwóch stron oraz usytuowanie przy głównej trasie wylotowej z miasta. Hala ma już gotową dokumentację techniczną i jej budowa powinna rozpocząć się pod koniec 2007 r.

Od maja 2004 r. Koszalin poddawany jest ocenie ratingowej. W wyniku analizy całokształtu czynników społeczno-gospodarczych, międzynarodowa Agencja Ratingowa *Fitch Ratings* w Warszawie nadała Koszalinowi długoterminowy rating krajowy na poziomie BB+(pol). Rating podlegał monitorowaniu, co oznacza że *Fitch Ratings* prowadziło systematyczną analizę sytuacji w Koszalinie. W 2006 r. Komitet Ratingowy *Fitch Ratings* potwierdził po raz trzeci krajowy rating dla Koszalina na poziomie BB+(pol). Długoterminowa perspektywa ratingu jest stabilna. Utrzymanie nadanego poziomu ratingu przez kolejny rok wskazuje na stabilność działań i prowadzenie polityki gospodarowania finansami publicznymi uzasadniającej tę stabilność. Korzyści wynikające z posiadania ratingu to przede wszystkim wzrost wiarygodności wobec banków, inwestorów, partnerów gospodarczych oraz ważne narzędzie promocyjne. Przy klasyfikacji ratingowej oceniane są słabe i mocne strony miasta oraz czynniki stanowiące szanse i zagrożenia.

W uzasadnieniu ratingu podano pozytywne czynniki do których zaliczono rosnące dochody z podatków, wdrożenie programu racjonalizacji wydatków w oświacie oraz poprawiającą się lokalną gospodarkę (rok 2005 był kolejnym rokiem spadku bezrobocia w Koszalinie).

Pamiętać jednak należy, że o rozwoju miasta bezpośrednio decydują jego inwestycje. O ile inwestycje w budownictwie mieszkaniowym, czy drogownictwie są widoczne gołym okiem, jest wiele miejskich przedsięwzięć, które z reguły umykają przeciętnemu człowiekowi.

Trudno bowiem winić kogoś, że nie widzi... zakopanej w ziemi rury. Tak jest w przypadku zakończonej budowy głównego kolektora sanitarnego A, odprowadzającego ścieki z miasta do oczyszczalni ścieków w Jamnie, czy też sukcesywnie rozbudowywanej magistrali wodociągowej do Dzierżęcina. Nie widać także robót uzbrojeniowych, czyli doprowadzenia wszystkich mediów. Uzbrajane są zarówno tereny pod budownictwo mieszkaniowe (Osiedle Unii Europejskiej, Wilkowo, Podgórna - Batalionów Chłopskich), jak też pod działalność gospodarczą (Kompleks *Koszalin* Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej).

Od maja 2004 r. przesyłki pocztowe Urzędu Miejskiego roznoszą nowi pracownicy ratusza. Gońców jest ośmiu. Decyzję podjęto ze względów oszczędnościowych.

Z innych, bardziej widocznych inwestycji warto wymienić wybudowanie kolejnego odcinka ścieżki rowerowej od ul. Franciszkańskiej do ul. Batalionów Chłopskich, rozbudowę Cmentarza Komunalnego, salę sportową wraz z boiskami

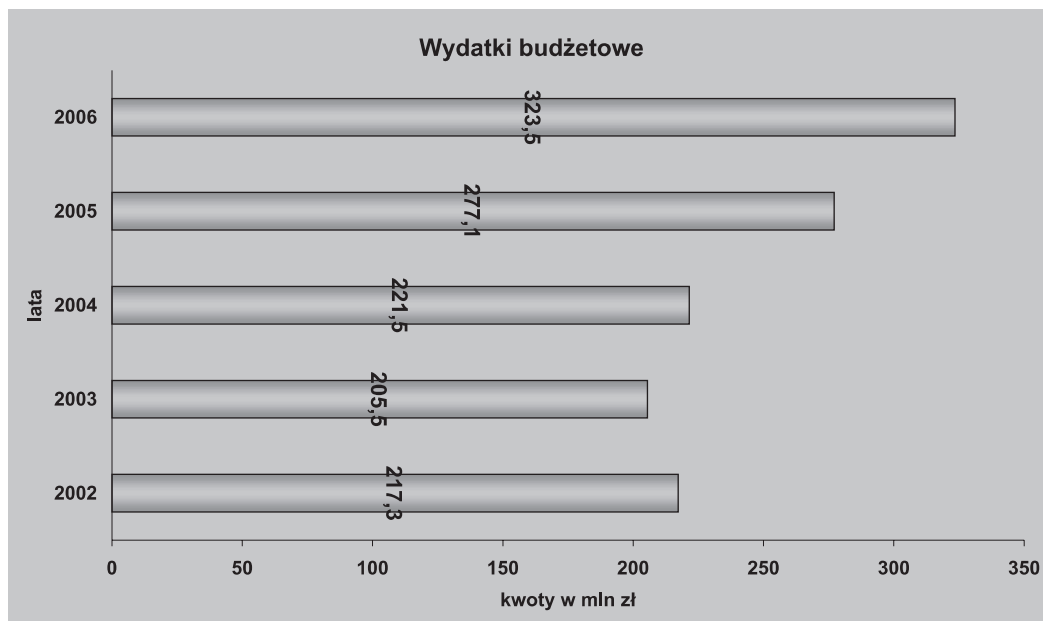
przy ZSO Nr 2 im. Broniewskiego, boiska sportowe przy Zespole Szkół Nr 11 przy ul. Jabłoniowej, Centralny Ośrodek Szkolenia Taekwon-do. Ze sportem związana jest również kompleksowa modernizacja stadionu Klubu Sportowego *Bałtyk*. Modernizacja głównego boiska z nawierzchnią trawiastą realizowana jest z dofinansowaniem z Ministerstwa Sportu w ramach Programu Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Zachodniopomorskiego. Budowa Euroboiska ze sztuczną nawierzchnią jest ujęta we wspólnym wniosku Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej w Szczecinie o dofinansowanie ze środków unijnych w ramach Programu ZPORR. Zakończone zostały remonty obiektu MOK, Młodzieżowego Domu Kultury przy ul. Bogusława II, nowoczesnej sali konferencyjno-kinowej Miejskiej Biblioteki Publicznej, obiektu przy ul. Budowniczych dla Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (z dofinansowaniem z PFRON) oraz drugiego obiektu dla osób niepełnosprawnych przy ul. Wyspiańskiego, dużego basenu i Muzeum. Więcej szczegółów na temat tych oraz innych inwestycji znaleźć można w dalszej części tego opracowania.

Możliwości Koszalina

Budżet

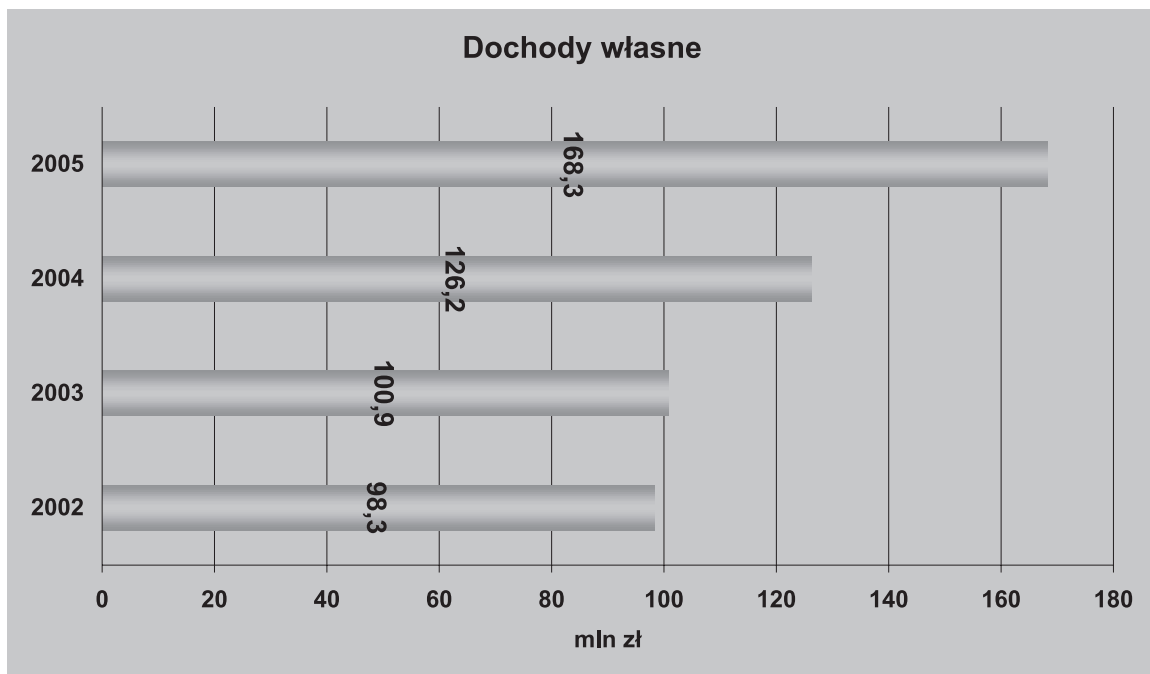
Tym czym dla człowieka jest serce, tym samym dla miasta jest jego budżet. Sposób zarządzania pieniędzmi w mieście jest niczym innym jak krwioobiegami organizmu. W jednym i drugim przypadku każda ich część musi dostać odpowiednią dawkę odżywczego wsparcia, by mogła bez przeszkód funkcjonować lub wzrastać. Nieodpowiednie dofinansowanie lub zbyt mała dawka czerwonych krwinek może okazać się zabójcze.

Ale w przeciwieństwie do żywego organizmu, budżet to także trudna sztuka kompromisu, nie wyważania otwartych drzwi i szansa na parcie do przodu. Zarządzanie miastem często przypomina wojnę, a jak mawiał Napoleon Bonaparte do wygrania wojny potrzeba trzech rzeczy – pieniędzy, pieniędzy i... pieniędzy. Dlatego wyższy budżet oznacza większe szanse na zwycięstwo w samorządowej wojnie z przeciwnościami losu.

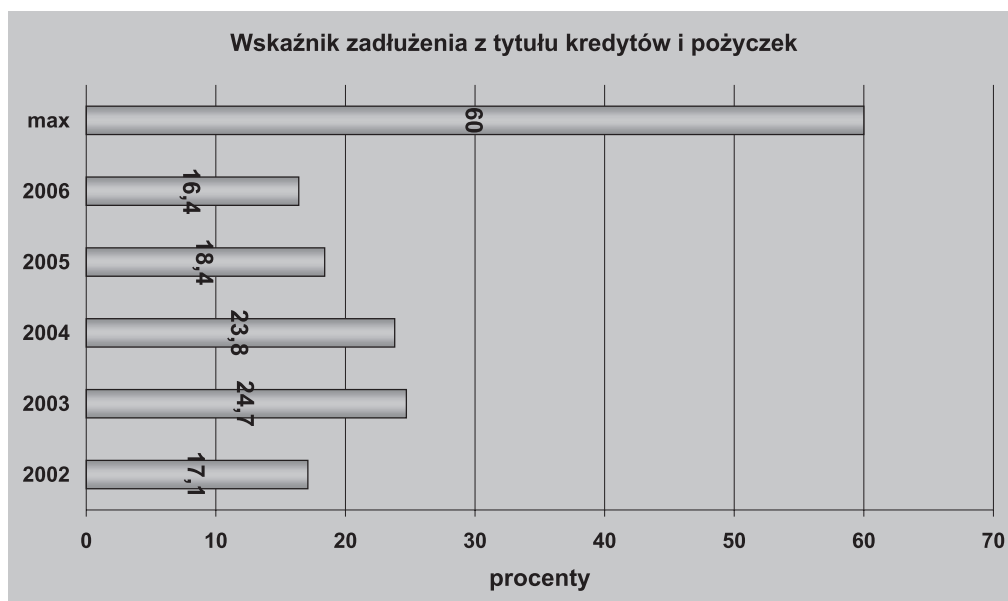

Z tej sytuacji doskonale zdaje sobie sprawę prezydent Mikietyński. Dlatego w momencie objęcia stanowiska Prezydenta Miasta podjął działania związane z powiększeniem stanu miejskiego konta. Ta trudna sztuka nie zawsze się udaje, ale w przypadku ostatniej kadencji koszańskiego samorządu można mówić o prawdziwym sukcesie. W ciągu czterech lat prezydentury M. Mikietyńskiego budżet Koszalina zwiększył się o ponad 100 mln zł, czyli prawie 50%. O ile budżet 2003 roku nie był budżetem autorskim prezydenta i można zauważyć spadek wydatków o około 12 mln zł w porównaniu do roku poprzedniego, lata następne to odzwierciedlenie koncepcji rozwoju Koszalina według pomysłu M. Mikietyńskiego. A jej wyniki są jednoznaczne – pieniądze na prowadzenie samorządowej wojny z przeciwnościami losu jest w Koszalinie coraz więcej.

Wiadomo jednak, że część lokalnych pieniędzy to fundusze, które miasto otrzymuje z budżetu państwa. To właśnie z nich dofinansowane są np. oświata czy pomoc społeczna. Jednak jednym z wyznaczników rozwoju miasta nie są przysługujące wszystkim gminom dotacje z zewnątrz, ale własna operatywność samorządu i umiejętność zdobywania przez jego przedstawicieli dodatkowych funduszy. Aktywność taka sprawia, że miasto jest dobrze postrzegane na zewnątrz, także przez inwestorów. Dlatego – patrząc na dochody własne Koszalina – można bez przesady stwierdzić, że kroczy on we właściwym kierunku.

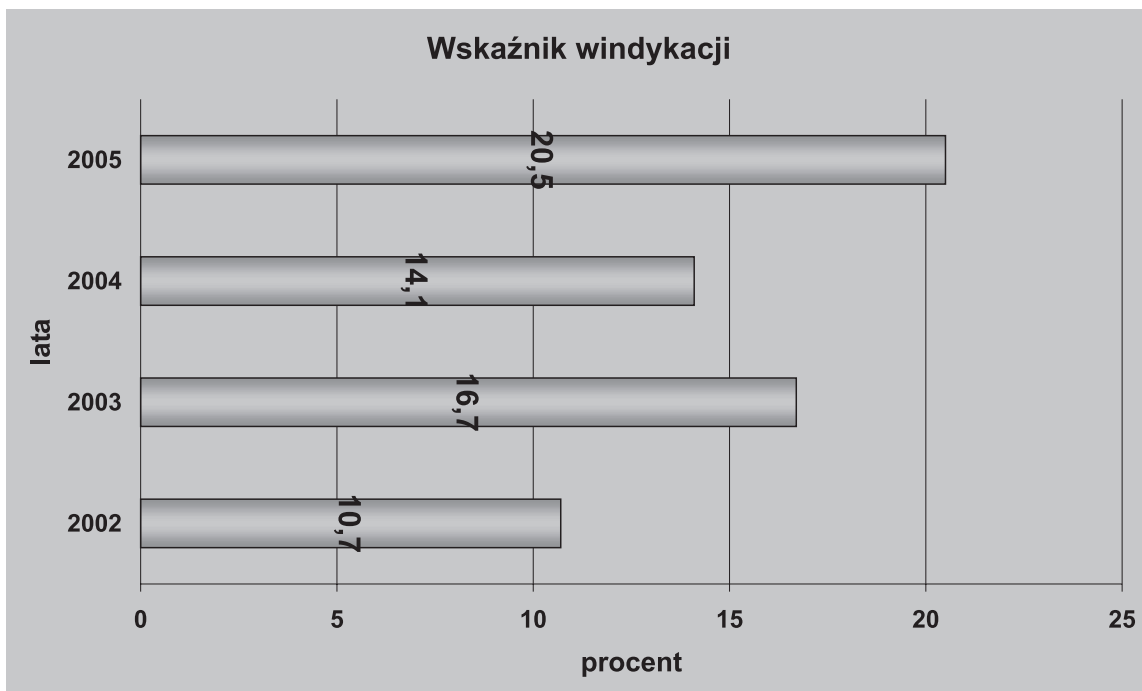

Wskaźnik zadłużenia w przypadku zaciągnięcia kredytów i pożyczek może – według polskiego prawa finansowego – osiągnąć maksymalnie 60% wysokości budżetu. Do tak wysokiego pułapu, a nawet jego połowy, w Koszalinie zawsze było daleko. Co więcej – wskaźnik zadłużenia z roku na rok maleje. Można zatem stwierdzić, że miastu z pewnością nie grozi bankructwo.

Oczywiście można zadać pytanie: czy zaciąganie kredytów i pożyczek jest miastu w ogóle potrzebne? Zanim odpowiedź zostanie udzielona, należy zdać sobie sprawę, że zarządzanie miastem jest zbliżone w swojej filozofii do zarządzania własnym gospodarstwem domowym. Tu także trzeba umiejętnie dzielić pieniądze, by wystarczyło na wszystkie potrzeby. Dlatego większość rodzin zaciąga kredyty, bo woli rozłożyć na lata nowe zakupy, niż wydać pieniądze jednorazowo. Nie inaczej jest z budżetem miejskim. Jednak z racji wysokości zaciąganych kredytów i pożyczek, miasto może liczyć na preferencyjne traktowanie i niskie oprocentowanie. Zadłużanie się w bankach i funduszach pozwala zatem na szybsze ukończenie inwestycji i rozwój miasta. Brak dodatkowych funduszy oznacza w dzisiejszym świecie skostnienie i – mimo pozornej niezależności – cofanie się lokalnej gospodarki i obumieranie miasta.

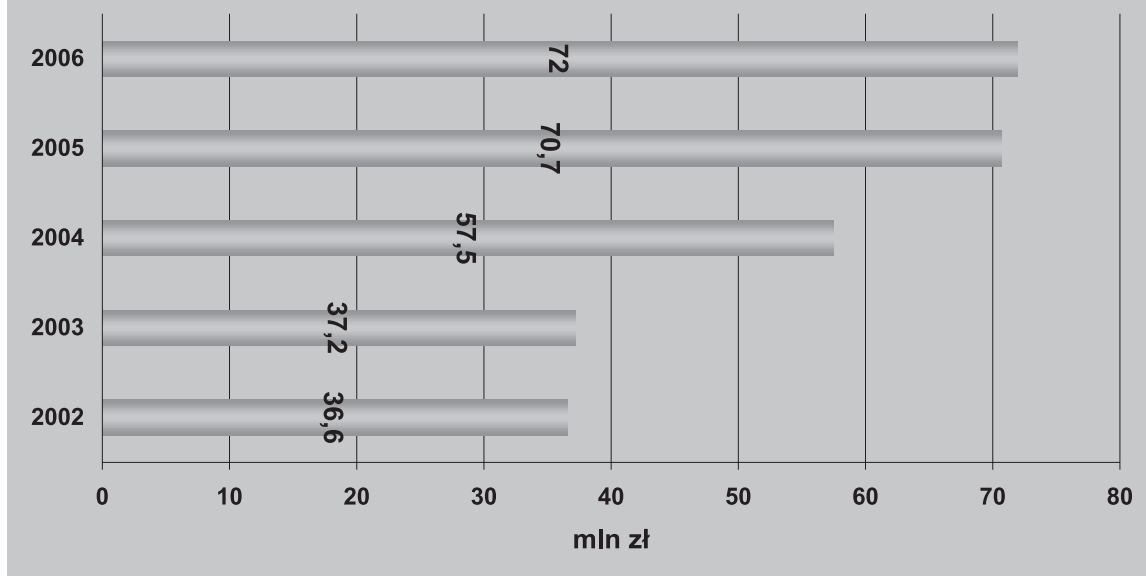
Co charakterystyczne - wskaźnik windykacji długów miejskich zwiększył się od 2002 roku prawie dwukrotnie. To także oznacza, że koszalinianie mają więcej przychodów i łatwiej im się odnaleźć w gospodarce miasta.

Rodzi się pytanie, skąd takie dobre wyniki budżetu i ściągłości zadłużenia wobec koszańskiego samorządu. Odpowiedź wydaje się zaskakująca – koszalinianie się bogacą. Nie jest to przekonanie biorące się z niczego. I tym razem do głosu dochodzą twarde liczby.

Jak najbardziej wiarygodnie przekonać się, czy postawiona teza jest rzeczywiście zgodna z prawdą? Chyba nie ma w Polsce drugiej instytucji, która zna dokładniej zasoby finansowe każdego mieszkańca miasta, niż Urząd Skarbowy. To właśnie popularna *skarbówka* zna najlepiej kondycje finansową firm i poszczególnych ludzi. Wszystko za sprawą płaconych przez nas wszystkich podatków. Mało kto jednak zdaje sobie sprawę, że część z podatków trafia z powrotem w miejsce zamieszkania każdego z nas. Konkretnie do budżetu miasta. Dotyczy to zarówno podatków płaconych przez osoby fizyczne (PIT), jak i podmioty gospodarcze (CIT). Na tej podstawie można stwierdzić, czy mieszkańcy danego regionu bogacą się, czy też wręcz przeciwnie – ich dochody maleją. W Koszalinie można zauważyć w ostatnich latach wyraźny wzrost dochodów koszańców. Od 2002 roku, od czasu poprzedniej kadencji, do dziś udział zwrotów podatków PIT i CIT zwiększył się prawie dokładnie o dwa razy. Jak zatem widać sytuacja mieszkańców Koszalina zaczyna się poprawiać i bez przesady można powiedzieć, że w ciągu czterech lat miasto odbiło się od dna.

Udziały w podatkach PIT i CIT

Ale możliwości miasta to nie tylko efektywne zarządzanie budżetem. To również dbałość i gospodarkę i zdobywanie pieniędzy pozabudżetowych.

Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości

Jeszcze cztery lata temu stopa bezrobocia w Koszalinie była o prawie pięć procent wyższa niż obecnie. Bez wątpienia na ten stan rzeczy miały dwa fakty: wstąpienie Polski w strukturę Unii Europejskiej i otwarcie dla Polaków rynków pracy w Anglii i Irlandii oraz działania Prezydenta Miasta skupiające się na wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości i ściąganiu kapitału z zewnątrz.

O ile na emigrację zarobkową, która istnieje od niepamiętnych czasów, mało kto ma wpływ, poprawa warunków działania lokalnych przedsiębiorców leży w gestii władzy samorządowej. Dlatego na jednej z pierwszych sesji Rady Miejskiej tej kadencji z inicjatywy Prezydenta Miasta podatki lokalne zostały zmniejszone i obecnie są utrzymane na poziomie 85% stawek maksymalnych, a coroczne podwyżki w porównaniu z 2003 r. sięgają jedynie poziomu inflacji, czyli około 0,6%. Tymczasem stawki podatkowe w większości gmin w Polsce kształtują się na poziomie stawek maksymalnych określonych przez Ministra Finansów. Stawki podatkowe w Koszalinie są najniższe w regionie. Wkrótce potem przyjęty został program pomocowy skierowany do przedsiębiorców, dotyczący zwolnień z podatku od nieruchomości dla firm na terenie Koszalina. Wprowadzono cztery kategorie zwolnień podatkowych na okres trzech lat. W wyniku ich zastosowania wspierane są nowe inwestycje związane z uruchomieniem lub poszerzeniem działalności gospodarczej i tworzeniem nowych miejsc pracy. Zwolnienia przysługują na określony czas, w zależności od poniesionych nakładów inwestycyjnych oraz liczby utworzonych nowych miejsc pracy. Ze zwolnień wykluczono obiekty przeznaczone na handel, usługi gastronomiczne i stacje paliw - są to sfery dobrze rozwijające się w Koszalinie, które nie wymagają wspomagania ze strony miasta.

Najczęściej świadczone usługi i zadania zostały opisane przez wszystkie wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego i w ten sposób powstały 104 karty usług. Opisują one szczegółowo poszczególne zadania - znajdują się tam wzory formularzy i druków, które należy złożyć przy składaniu dokumentów, podana jest ewentualna wysokość opłat, wskazana jest osoba do kontaktu, opisany jest tryb odwoławczy, podstawa prawna oraz termin i sposób załatwienia sprawy.

Karty usług wraz z załącznikami dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego (www.bip.koszalin.pl), w Biurze Obsługi Interesanta oraz komórkach organizacyjnych UM.

Dodatkowo, w celu pobudzenia aktywności gospodarczej, wprowadzono zwolnienia z opłat pobieranych od przedsiębiorców z tytułu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Osoby fizyczne, które po raz pierwszy dokonują zgłoszenia wpisu do ewidencji są zwolnione z opłaty stałej wynoszącej 100 zł. Z tej formy wsparcia skorzystały dotychczas 2.472 osoby, czyli ponad połowa przedsiębiorców wpisanych do ewidencji od dnia obowiązywania tego lokalnego prawa. Natomiast nowelizacja ustawy z 19 listopada 1999 r. nałożyła na przedsiębiorców obowiązek uzupełnienia wpisu do ewidencji działalności gospodarczej o numer PESEL i PKD. Z inicjatywy Prezydenta Miasta zmiany wpisu także zostały zwolnione z opłaty. Dzięki temu każdy z 2.434 przedsiębiorców uzupełniających te dane zaoszczędził po 50 zł.

Ponieważ ryzyko utrzymania się na rynku po rozpoczęciu działalności gospodarczej jest – z powodu małego doświadczenia biznesowego – duże, z inicjatywy Prezydenta Miasta podjęto szereg działań, które mają wspomóc młodych przedsiębiorców, a firmom istniejącym na rynku wskazać nowe możliwości rozwoju. W ramach kursu *ABC Przedsiębiorczości*, organizowanego przez Fundację Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości oraz Park Naukowo-Technologiczny przy Politechnice Koszalińskiej, pracownicy Urzędu Miasta przeprowadzają warsztaty dotyczące działalności gospodarczej. W związku z tym ponad 550 studentów uzyskało wiedzę zarówno teoretyczną, jak i praktyczną odnośnie właściwego wypełniania formularzy ewidencyjnych, obowiązków ciążących na przedsiębiorcach oraz form wsparcia oferowanych przez miasto dla przedsiębiorców. Wsparciem służy też otwarte w lutym 2005 Centrum Biznesu, utworzone w ramach Fundacji Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości w budynku po byłym Oddziale NBP, przy ul. Zwycięstwa 42.

16 marca 2006 r. w Warszawie została podpisana umowa o dofinansowanie 3 mln zł Funduszu Pożyczkowego działającego przy Fundacji Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości. Pieniądze pochodzą z *Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw* Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Aktualnie Fundusz Pożyczkowy przy CIP dysponuje kwotą 4,3 mln. zł.

O pożyczki ubiegać się mogą:

- ▶ mikro, mali i średni przedsiębiorcy (w rozumieniu przepisów unijnych),
- ▶ osoby podejmujące działalność gospodarczą, w tym bezrobotni, przy założeniu, że umowa pożyczki będzie zawarta wyłącznie po zarejestrowaniu przez nich działalności gospodarczej zgodnie z przepisami o swobodzie działalności gospodarczej,
- ▶ posiadające siedzibę na terenie miasta Koszalin, powiatu koszalińskiego oraz byłych terenów woj. koszalińskiego.

Pożyczki udzielane są na następujących warunkach:

- ▶ okres kredytowania do 60 miesięcy,
- ▶ dopuszczalny jest okres karencji w spłacie kapitału do 6 miesięcy, przy czym w okresie karencji odsetki od pożyczki są spłacane na bieżąco (miesięcznie),
- ▶ udzielane pożyczki oprocentowane są nie niżej niż wysokość stopy referencyjnej, określonej przez Komisję Europejską opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Obecnie 6,25% w skali roku,
- ▶ minimalny wkład własny przedsiębiorstwa ubiegającego się o pożyczkę wynosi minimum 20% wartości przedsięwzięcia w zależności od oceny ryzyka finansowania,
- ▶ od przyznanej pożyczki pobierana jest prowizja w wysokości 3% kwoty pożyczki (przy projektach o pozytywnym wpływie na środowisko prowizja wynosi – 1,5%),
- ▶ podstawowym zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Fundacja może uzależnić udzielenie pożyczki od ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia spłaty, jeżeli potrzeba taka wynika z dokonanej oceny ryzyka.

Dodatkowe formy zabezpieczenia spłaty pożyczki stanowią: poręczenie funduszu poręczeń kredytowych, poręczenie przez osoby trzecie, przewłaszczenie własności dóbr wraz z cesją polisy ubezpieczeniowej, hipoteka wraz z cesją polisy ubezpieczeniowej nieruchomości, inne zabezpieczenie majątkowe akceptowane przez Fundację.

Zalety współpracy z Fundacją Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości:

- ▶ brak obowiązku przedstawiania biznes planu – wniosek o pożyczkę w ramach Funduszu został tak opracowany, by ułatwić przedstawienie istoty przedsięwzięcia. Odpowiadając na proste pytania zawarte we wniosku, wnioskodawcy tworzą tym samym obraz swojej firmy, jej otoczenia, swojego doświadczenia i celu kredytowania,
- ▶ brak obowiązkowego sporządzania kosztownych wycen czy ekspertyz w aspekcie ustanawiania zabezpieczeń prawnych,
- ▶ sprawny i krótki termin decyzji odnośnie przyznania pożyczki, elastyczne formy zabezpieczeń.

W 2004 r. wydano w formie publikacji i w wersji elektronicznej na płycie CD *Vademecum Przedsiębiorcy* stanowiące kompendium wiedzy dla wszystkich, którzy rozpoczynają, już prowadzą lub dopiero planują rozpoczęcie działalności gospodarczej. *Vademecum* zostało dofinansowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w wysokości około 18,5 tys. zł, tj. 50 % kosztów projektu. *Vademecum Przedsiębiorcy* wydane w nakładzie 10 tys. egzemplarzy (w tym 5 tys. na płycie CD) rozpowszechniane było bezpłatnie wśród osób zgłaszających się w Urzędzie Miejskim do komórki zajmującej się ewidencją działalności gospodarczej, w Powiatowym Urzędzie Pracy, w firmach stanowiących tzw. otoczenie biznesu oraz Koszalińskiej Bibliotece Publicznej.

Kolejnym przykładem mającym zachęcić biznes do ulokowania się w Koszalinie jest realizacja unijnego projektu *Promocja rozwoju gospodarczego Koszalina – Vademecum Inwestora*. Koszalin otrzymał na ten cel dofinansowanie w wysokości 22.884 euro (stanowiące 80% całkowitej wartości projektu). W ramach projektu uruchomiono witrynę internetową *Koszaliński Serwis Gospodarczy* oraz wydano *Vademecum Inwestora* w wersji drukowanej i elektronicznej na płycie CD.

Zaprojektowana i uruchomiona w trzech wersjach językowych (polskim, angielskim i niemieckim) witryna internetowa www.biznes.koszalin.pl to portal informacyjny dla przedsiębiorców i inwestorów, z aktywną bazą danych. KSG jest narzędziem komunikacji pomiędzy administracją samorządową a środowiskiem gospodarczym. Publikacja *Vademecum Inwestora* jest natomiast przewodnikiem i źródłem niezbędnej wiedzy w lokalnym procesie inwestycyjnym. W ramach projektu wydano 5 tys. egzemplarzy tej publikacji oraz 5 tys. sztuk płyt CD w trzech wersjach językowych.

Z racji stosunkowo niewielkiej odległości od granicy z Niemcami, szansą Koszalina jest współpraca ze znajdującymi się tam przedsiębiorcami oraz pokazanie zachodnim sąsiadom Polski turystycznych walorów regionu. Jednocześnie koszalinianie również mogą poszukiwać usług niedostępnych na lokalnym rynku. Stąd też pomysł na wydanie *Koszalińskiego katalogu usług polsko – niemieckich*, na który miasto uzyskało dofinansowanie 20.187 euro z Unii Europejskiej (całkowity koszt projektu - 26 916 euro). Celem projektu było zachęcenie do przyjazdu do Koszalina turystów niemieckich poprzez przygotowanie i opublikowanie wydawnictwa zawierającego szczegółowe listy usług zdrowotnych, rekreacyjnych, turystycznych, kulturalnych, rozrywkowych oraz edukacyjnych, z których mogą skorzystać turyści. Katalog określa standard usługi, jej cenę oraz zakres. Turysta wyjeżdżający poza granice swojego kraju znajdzie w nim wszelkie niezbędne informacje dotyczące danej usługi, z której będzie chciał skorzystać w trakcie wyjazdu za granicę. Katalog opublikowany został w wersji drukowanej (w języku polskim, niemieckim i angielskim), na płycie CD, na aktywnej stronie internetowej miasta Koszalina oraz na stronach miast partnerskich. W ramach tego projektu powstały również portale informacyjne na stronach www.uslugi.koszalin.pl i www.leistungen.koszalin.pl, na których można uzyskać informacje o usługodawcach, zgłosić swoją ofertę oraz zlokalizować usługodawcę na interaktywnej mapie Koszalina.

Częstą barierą rozwoju firmy jest brak tanich kredytów. Dlatego Prezydent Miasta podpisał umowę z Polską Fundacją Przedsiębiorczości w Szczecinie na uruchomienie i prowadzenie Punktu Obsługi Regionalnego Funduszu Pożyczkowego *POMERANUS*. Punkt obsługi Funduszu zlokalizowany jest przy Fundacji Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości. Dodatkowo w wyniku wspólnych działań Prezydenta Miasta i Fundacji CIP w 2005 r. dokapitalizowano fundusz pożyczkowy FCIP o 3 mln zł z Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw oraz 2 mln zł z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Aby wiedzieć, jak te działania wpływają na otaczającą nas rzeczywistość uruchomiono system monitorowania sytuacji społeczno – gospodarczej miasta. Trzy razy, w cyklu rocznym, przeprowadzono badanie klimatu gospodarczego Koszalina. Badania dotyczyły kondycji, nastrojów, potrzeb i planów na przyszłość lokalnego biznesu, pozwalając na poznanie określonych zjawisk gospodarczych, tendencji i uwarunkowań w funkcjonowaniu lokalnych firm oraz ich oczekiwań wobec władz samorządowych. Wnioski, które nasuwają się po porównaniu wszystkich badań są jednoznaczne - wykazują na znaczną poprawę sytuacji i klimatu przedsiębiorczości. O ile w 2003 r. zaledwie 6% badanych pozytywnie oceniało swoją sytuację na rynku, w 2005 r. liczba zadowolonych wzrosła czterokrotnie. W 2003 r. kondycję finansową pozytywnie oceniało 21% firm i co trzeci badany był niezadowolony z kondycji swojej firmy; w 2005 r. dwukrotnie wzrosła liczba firm z dobrą kondycją finansową. Co istotne - prawie 60 % firm planuje rozwój firmy inwestując w majątek trwały, poszerzając ofertę, zwiększając zatrudnienie, uruchamiając filie bądź oddziały lub też poszerzając działalność (w 2003 r. było to 26% firm). Wzrosła też liczba pozytywnych ocen dotyczących działania instytucji otoczenia biznesu: banków, sądów, ZUS, PUP, Urzędu Skarbowego, czy Urzędu Miejskiego. Najwyższą ocenę za sprawność i kompetencje oraz uprzejmość i życzliwość przedsiębiorcy wystawili Urzędowi Miejskiemu.

W lipcu 2006 r. Instytut Eurotest z Gdańska przeprowadził wśród 14 miast w Polsce, także w Koszalinie, badanie rynku *Stan i Rozwój Handlu i Usług*. Celem badania było poznanie stanu i kierunków zmian zachodzących w gospodarce. Sfera handlu, zajmująca w Koszalinie pierwsze miejsce pod względem liczby podmiotów gospodarczych, stanowi

Jak ma wyglądać Koszalin w przyszłości, aby tchnąć w miasto nowy duch i jednocześnie gruntownie je odnowić? Nad tym problemem zastanawiała się olsztyńska firma *Inplus Doradztwo Inwestycyjne*, która przygotowała program rewitalizacji Koszalina. Dokument jest już gotowy. Zanim został przyjęty, przeprowadzone zostały otwarte konsultacje społeczne. Program obejmie obszary:

1. zawarty między ulicami: Zwycięstwa, Jana z Kolna (pasaż od dworca PKP poprzez ulicę Dworcową, Kaszubską, Norberta Barlickiego), zespół dworca PKP (*Przystanek Koszalin*),
2. zawarty między rzeką Dzierżęcinką, obwodnicą śródmiejską, Placem Gwiaździstym i ulicą Połczyńską (*Pasaż Modrzejewskiej*),
3. zawarty między ulicami: Jana Matejki, Gwardii Ludowej, Tadeusza Kościuszki, Bartosza Głowackiego, Zwycięstwa (*Pasaż Piłsudskiego*),
4. teren zieleni wokół murów Starego Miasta (*Planty Koszalińskie*),
5. zawarty między ulicami: Krakusa i Wandy, Michała Drzymały, Harcerską, Konstytucji 3 Maja (*Trójkąt Bermudzki*),
6. teren potencjalnego centrum miasta między ulicami: Kaszubską, Michała Drzymały, Połtawską, Zwycięstwa (*Forum Miejskie*),
7. zawarty między ulicami: Zwycięstwa, Jana z Kolna, Spółdzielczą, Podgrodzie, Kazimierza Wielkiego (*Koszaliński Park Kulturalno- Rozrywkowo – Usługowy BROWAR BROK*)

Program ma być podstawą do ubiegania się o pieniądze z Unii Europejskiej, ponieważ budżet miasta nie będzie w stanie samodzielnie udźwignąć kosztów tej inwestycji. Rewitalizacja potrwa wiele lat.

Docelowy wygląd obecnego *Manhattanu* (przyszłe *Forum Miejskie*) i dworca kolejowego

ponad 30% wszystkich firm w mieście. Z badania wynikają ciekawe ustalenia. Pomimo systematycznego wzrostu liczby placówek handlowych w mieście - 66% mieszkańców oczekuje budowy nowego hipermarketu. Handel koszaliński podlega tendencjom ogólnoeuropejskim ukierunkowanym na dokonywanie zakupów w placówkach wielkopowierzchniowych (w Niemczech na jeden hipermarket przypada 2,5 tys. mieszkańców, w Polsce – 40,6 tys.). Dobrze oceniany jest stan i jakość usług w mieście. Brakuje usług gastronomicznych i związanych z rozrywką. Badający wskazali na dużą przedsiębiorczość i aktywność mieszkańców Koszalina w powodu rosnącej liczby przedsiębiorstw. W ocenie Instytutu Eurotest jest to ewenement na tle innych miast, bowiem gdzie indziej liczba firm malała. Dotyczy to także firm sfery produkcji i budownictwa.

Inwestorzy z zewnątrz

Wsparcie lokalnego kapitału jest bez wątpienia istotnym działaniem władz lokalnych. Nie mniej ważne jest również ściąganie do gminy nowych przedsiębiorców, co tworzy nowe miejsca pracy i tym samym zmniejsza liczbę bezrobotnych oraz ma wpływ na ożywienie gospodarcze miasta, z którego korzystają wszyscy mieszkańcy miasta. To także rozwój branż innowacyjnych i transfer nowych technologii oraz rozwój eksportu i współpracy gospodarczej z zagranicą. Dlatego gminy zaciekle walczą o inwestorów i starają się ich przyciągnąć na własne tereny.

Swoistym *bonusem* są z pewnością specjalne strefy ekonomiczne, które oferują liczne preferencje dla przedsiębiorców. Od 1996 roku władze Koszalina bezskutecznie starały się o utworzenie w mieście specjalnej strefy ekonomicznej. Prezydent Mikietyński rozwiązał ten problem w ciągu roku swojej działalności - Komplex *Koszalin* Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej o powierzchni 22 ha został ustanowiony 22 października 2003 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów. W ciągu następnego roku teren ten został sprzedany inwestorom pod budowę zakładów produkcyjnych. Obecnie należy do firm: *Athletic Manufacturing* Sp. z o.o. (pierwsze w Europie Chińskie Centrum Przemysłowe), *Nor-glass II* z Koszalina, *Fabryka Flag LINEA* z Koszalina, Przedsiębiorstwo Handlowo-Uługowe *ROMEX* z Koszalina, *ELFA POLSKA* Sp. z o. o., *Produx Retail Technology* - spółka córka *Siegel Group* z Niemiec oraz firmy zajmujące się technologią światowego formatu – azjatyckie przedsiębiorstwo produkujące monitory LCD do telewizorów oraz *Jakob Hatteland Assembly* Sp. z o. o. z branży elektronicznej (wyposażenie statków). Z deklaracji inwestorów wynika, iż zatrudnienie znajdzie tu około 800 osób.

W wyniku podjętych przez Prezydenta Miasta starań decyzją Rady Ministrów z 19 czerwca 2006 r. Komplex *Koszalin* SSSE został powiększony o kolejne ponad 9 ha. Teren ten stanowi własność Gminy Koszalin, a użytkownikiem wieczystym jest *Polskie Centrum Operacji Kapitałowych* Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Obecnie trwa daleko zaawansowana procedura wydzierżawienia terenu o powierzchni około 1,5 ha należącego do PCOK pierwszemu inwestorowi zainteresowanemu prowadzeniem działalności na tym terenie strefy. Deklaruje on zatrudnienie około 90 osób.

Z uwagi na zmianę ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych z 23 czerwca 2006 r. m.in. w sprawie powiększenia z 8 tys. ha do 12 tys. ha obszaru specjalnych stref ekonomicznych w Polsce, Koszalin wraz z *Pomorską Agencją Rozwoju Regionalnego* S.A. w Słupsku podjął działania zmierzające do opracowania i jak najszybszego złożenia w Ministerstwie Gospodarki wniosku o powiększenie Komplexu *Koszalin* o kolejne tereny do inwestowania o powierzchni około 60 ha.

Spółka Miejskie Wodociągi i Kanalizacja posiada system informacji przestrzennej oraz zarządzania infrastrukturą sieciową, którego jednym z głównych elementów jest nowoczesna mapa numeryczna - narzędzie ułatwiające bieżące utrzymanie, modernizację i rozbudowę sieci wodociągowo – kanalizacyjnej. Mapa, oprócz wielu innych funkcji, jest bardzo pomocna przy szybkim usuwaniu awarii. Faktycznie więc ma wpływ na minimalizowanie strat wody, zmniejszając koszty funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Jeszcze do niedawna wszelkie prace naprawcze i projektowe prowadzone np. przy rozbudowie bądź modernizacji sieci wodociągowej prowadzone były w MWiK w oparciu o tradycyjne mapy. Nie zawsze jednak to, co na nich było wyrysowane odpowiadało rzeczywistości w terenie. Zdarzało się np. podczas awarii, że zamiast rur w miejscu wskazanym na tradycyjnym planie – rury ułożone były kilka metrów dalej. Czasem nie zgadzały się też przekroje i inne istotne dla służb wodociągowych parametry techniczne.

Teraz nowa mapa numeryczna i współpracujące z nią urządzenia pomiarowe oparte na systemie GPS pozwalają na bardzo dokładne zgromadzenie pełnej informacji o sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Raz wprowadzone do komputera dane pozwalają na przygotowywanie bardzo dokładnych analiz np. prędkości przepływu wody, a co za tym idzie dają wodociągowcom realne możliwości przy ocenie skutków ewentualnych awarii. Dzięki temu systemowi można już teraz prześledzić drogę jaką przebywa woda od miejsca uzdatnienia aż do odbiorcy, a wkrótce będzie można dokładnie określić poprzez numeryczną wizualizację drogę ścieków od miejsca odbioru aż do oczyszczalni ścieków.

Wymiernym efektem powstania w Koszalinie specjalnej strefy ekonomicznej jest nawiązanie bliskich kontaktów z partnerem chińskim. W 2004 r. w Warszawie został podpisany akt notarialny na sprzedaż działki w Komplexie *Koszalin* SSSE dla *EIW Industrial Development* Sp. z o. o. w Warszawie. Na zakupionej działce powstał pierwszy zakład produkcyjny *Athletic Manufacturing* z branży rowerowej. Docelowo inwestor zamierza utworzyć w Koszalinie *I Chińskie Centrum Przemysłowe w Europie* (*Chinese Industrial Centre – CIC*). Firma zamierza wybudować zakłady produkcyjne dla potencjalnych inwestorów chińskich na terenie CIC. W efekcie Koszalin, jako jedyne miasto w Polsce i jedno z 50 na świecie, został wyróżniony tytułem *Najlepszego miasta zagranicznego do inwestowania dla przedsiębiorstw chińskich*. Przyznał go Chiński Międzynarodowy Instytut Korporacji Wielonarodowych (*China International Institute of Multinational Corporations*) bezpośrednio podlegający Ministerstwu Handlu Chińskiej Republiki Ludowej. Dzięki temu Koszalin jest rozpoznawalny w świecie jako miasto otwarte i przyjazne na napływ kapitału zagranicznego.

Przyciąganie nowego kapitału to nie tylko grunt przeznaczony do inwestowania. To także przekonanie właścicieli firm, że mogą liczyć na wsparcie samorządu. Oczywiście każda gmina przekonuje potencjalnego inwestora, że na taką pomoc może liczyć. W dobie coraz większej dominacji zapisów elektronicznych, w Koszalinie postawiono skorzystać z możliwości komputerowych. W związku z tym powstała nowa strona internetowa miasta, na której znalazły się informacje o potencjalnym gospodarczym, preferencjach inwestycyjnych, konkretnych ofertach inwestycyjnych Kompleksu *Koszalin SSSE*, Strefie Zorganizowanej Działalności Inwestycyjnej, terenach dla strategicznego inwestora, reaktywacji lotniska w Zegrzu Pomorskim, wykaz nieruchomości przeznaczonych do przetargu na zbycie pod handel, usługi, budownictwo mieszkaniowe, a także informacje o samym Koszalinie: historii, kulturze, oświacie, turystyce, sporcie wraz z rozbudowaną bazą adresową. Informacje o podobnej treści znaleźć można również w prezentacji multimedialnej Koszalina, która jest przekazywana podczas indywidualnych spotkań z potencjalnymi inwestorami, zagranicznymi dyplomatami oraz w czasie specjalistycznych targów.

Mieszkańcy Koszalina posiadają 44.641 praw jazdy;

Od 18.11.2002 r. do 11.09.2006 r. wymieniono, bądź wydano jako nowe 30.721 praw jazdy; Mieszkańcy Koszalina posiadają 51.127 pojazdów, w tym 39.444 samochodów osobowych;

Od 18.11.2002 r. do 11.09.2006 r. zarejestrowane zostały 21.963 pojazdy, w tym 12.070 samochodów osobowych.

Płyta zawiera wizualizację przy zastosowaniu technologii 3K kilku miejsc w Koszalinie i w jego sąsiedztwie. W tej technologii zostało przedstawione centrum miasta, Kompleks *Koszalin SSSE*, Strefa Zorganizowanej Działalności Inwestycyjnej, lotnisko w Zegrzu Pomorskim i przeprawa przez jezioro Jamno. Dzięki tej technologii odbiorca może spacerować po konkretnym miejscu w Koszalinie czy też zapoznać się z planowanymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi. Płyta wydana jest w trzech językach: polskim, angielskim i niemieckim.

Podobne działania podejmują jednak także inne gminy. Dlatego, aby je uwiarygodnić, konieczna jest ocena zewnętrzna miasta. Z tego powodu Koszalin przystępuje do różnych konkursów, by dać sygnał, że w mieście stosuje się jasną i przejrzystą procedurę inwestycyjną, a samorząd jest przychylny inwestorom zamierzającym rozpocząć tu działalność. Jednym z najbardziej arbitralnych konkursów, na wyniki którego inwestorzy zwracają baczną uwagę jest działający pod auspicjami Krajowej Izby Gospodarczej oraz Fundacji Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym konkurs *Gmina Fair Play*. Tytuł ten Koszalin otrzymał w latach 2004, 2005 i 2006. Ponieważ Koszalin po raz trzeci otrzymał certyfikat *Gminy Fair Play*, uzyskał prawo do używania tytułu *Złota Lokalizacja Biznesu*. Jednocześnie kapituła konkursu przyznała Koszalinowi honorowe wyróżnienie w kategorii wyróżniających się gmin miejskich. To wyraźny sygnał, że w Koszalinie warto ulokować inwestycję gospodarczą.

Niektórzy inwestorzy już wcześniej uznali, że Koszalin jest dobrym miejscem do rozpoczęcia działalności gospodarczej. Przykładem może być pochodząca z Grenlandii duńska firma *Royal Greenland Seafood*, która kupiła grunty i budynki należące do spółki Pomorski Przemysł Mięsny *Agros – Koszalin S.A.* w upadłości. *Agros* był jedną z największych w regionie firm zajmujących się produkcją i przetwórstwem mięsnym, zatrudniającą ponad 800 osób. Niestety, od 2000 r. wyniki spółki systematycznie pogarszały się – spadała sprzedaż, rosły straty, pogarszała się płynność finansowa firmy. Podjęto działania zmierzające do utrzymania firmy lub znalezienia inwestora strategicznego. Ostatecznie 12 kwietnia 2004 r. *Agros* wstrzymał produkcję i 1 lipca 2005 r. Sąd Rejonowy Wydział Gospodarczy w Koszalinie ogłosił upadłość spółki, pracę stracili wszyscy pracownicy.

Sydyk masy upadłościowej przy współpracy koszalińskiego ratusza odbył szereg spotkań, konsultacji i rozmów z potencjalnymi inwestorami. W związku z publicznym zaproszeniem inwestorów na nabycie PPM *Agros – Koszalin S.A.* – przygotowana została przez miasto oferta zakupu koszalińskiej firmy i przesłana do licznych firm z branży mięsnej z terenu Niemiec (*Düringer Fleischkontor GmbH* oraz do *Barnstorfer Geflügelschlachtereie GmbH*, *Kinsky Fleischwaren GmbH*, *Gut Hesterberg GmbH Fleisch & Wurstwaren*, *Schlachtereie Gahde*, *Landschlachtereie Jörn Vollstedt* i *Schlachtereie Rudolf Schmidt*) i Danii (*TJ-Consult*, *NHL-Information*) – w celu zainteresowania firmą i pozyskania inwestorów zagranicznych, a tym samym doprowadzenia do ponownego uruchomienia produkcji. Prezydent Miasta przy współpracy sydyka masy upadłościowej odbył szereg spotkań, konsultacji i rozmów z potencjalnymi inwestorami, z tej branży, które niestety nie przyniosły rezultatu.

Efektom tych działań było jednak nawiązanie przez koszaliński ratusz kontaktu z duńskim *Royal Greenland Seafood* i rozpoczęcie w kwietniu 2005 r. rozmów z tą firmą. Przychylność Prezydenta Miasta wobec inwestorów oraz

stworzenie dobrego klimatu dla biznesu sprawiło, że Koszalin zdobył inwestora strategicznego. 12 sierpnia 2005 r. syndyk masy upadłościowej podpisał z duńską firmą umowę na sprzedaż gruntów i budowlę PPM *Agros Koszalin S.A.* w upadłości. Dzięki temu na gospodarczej mapie Koszalina znalazła się firma o światowej renomie, która daje duże szanse na ożywienie gospodarcze miasta poprzez utworzenie nowych miejsc pracy przy jednoczesnej modernizacji i wykorzystaniu istniejących nieruchomości. Firma ulokowała się w sąsiedztwie Kompleksu *Koszalin* Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Royal Greenland Seafood została założona w 1774 roku przez Królewską Izbę Handlową, by za jej pośrednictwem handlować mięsem rekinów i innymi produktami pochodzącymi z Grenlandii. 20 lat temu Duńczycy oddali firmę Grenlandii i do dziś pozostaje ona przedsiębiorstwem państwowym. Przedsiębiorstwo ma zakłady produkcyjne w 10 krajach Europy, Ameryki i Azji zatrudniające obecnie około 2,5 tysiąca osób. Rocznie *Royal Greenland* produkuje około 100.000 ton wysokiej jakości produktów rybnych, które są sprzedawane na całym świecie.

Od 2003 r. do końca sierpnia 2006 r. koszaliński Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego wydał 49.801 nowych dowodów osobistych.

W tym samym czasie sprawy związane z meldunkami i wymeldowaniami załatwiało 65.957 osób.

Spółka *Royal Greenland Seafood* złożyła w drugiej połowie 2005 r. wniosek do *Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* aplikując o dofinansowanie ze środków unijnych zakupu i modernizacji zakładu produkcyjnego w Koszalinie po byłym Pomorskim Przemysle Mięsnym *Agros - Koszalin S.A.* W związku z wątpliwościami Komitetu Sterującego Sektorowym Programem Operacyjnym *Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 – 2006* odnośnie projektu firmy, wydał on w tej sprawie negatywną opinię. W tej sytuacji Prezydent Miasta podjął interwencję zarówno w ARiMR jak i Wicepremiera, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwracając się o podanie przyczyn negatywnego zaopiniowania projektu oraz ponowne rozważenie starań tego strategicznego dla Koszalina inwestora. W wyniku tej interwencji rząd podjął decyzję o dofinansowaniu *Spółki Royal Greenland Seafood*.

Zgodnie z założeniami inwestorów do 2009 roku w Koszalinie ma powstać najnowocześniejsza w Europie przetwórnia owoców morza i ryb (Duńczycy zmodernizują prawie 11 tys. m kw. powierzchni byłego *Agrosu*), zatrudniająca docelowo około 700 osób, w tym byłych pracowników upadłej firmy.

Nowe miejsca pracy można też tworzyć w inny sposób – poprzez wycofanie się miasta z przedsięwzięć, które nie są trafione i stworzenie w ten sposób warunków napływu nowego kapitału. Przykładem może być sprzedaż udziałów miasta w spółce EMKA S.A. W poprzedniej kadencji miasto weszło do spółki aportem gruntu stwarzając możliwość wybudowania Centrum handlowo – rozrywkowego EMKA. Jednym z założeń Centrum było postawienie w drugim etapie zabudowy niekomercyjnego przedsięwzięcia, które miałyby służyć mieszkańcom miasta. Z umowy powołania do życia EMKA S.A. wynikało jednocześnie, że jeżeli w ciągu siedmiu lat drugi etap nie zostanie zrealizowany, oznacza to automatyczne rozwiązanie spółki. Konsekwencją byłaby m.in. strata kontroli miasta nad gruntem wniesionym do spółki. Po dogłębnej analizie możliwości spółki prezydent Mikietyński uznał, że wyniki finansowe EMKA S.A. nie pozwolą na zagospodarowanie drugiego etapu zabudowy przed upływem siedmiu lat od daty zawązania spółki. Istniało zatem realne zagrożenie utraty gruntu wartego kilkanaście milionów złotych. Jedynym rozwiązaniem było zatem sprzedanie miejskich akcji. W wyniku przeprowadzonego w 2004 r publicznego przetargu (ogłaszanego dwukrotnie) miasto zbyło swoje akcje w spółce EMKA na rzecz MK CAFE & TEA za cenę 16.510.000 zł.

Zbycie akcji w spółce EMKA pozwoliło z jednej strony na odzyskanie przez miasto zainwestowanych w to przedsięwzięcie środków finansowych i przeznaczenie ich na inne ważne miejskie inwestycje. Z drugiej zaś strony – stworzyło możliwość rozbudowy spółki EMKA i powstania nowej, ciekawej oferty dla mieszkańców miasta.

Unijne wsparcie

Wejście Polski do Unii Europejskiej stworzyło szanse szybszego rozwoju. Wszystko za sprawą funduszy, które organizacja przeznaczona na rozwój mniej rozwiniętych części Europy. Tylko od zaangażowania i chęci poszczególnych państw zależy, jak wykorzystana zostanie ta szansa. Z jednej strony jest Irlandia, która po wstąpieniu do UE znacznie przyspieszyła swój rozwój, z drugiej zaś Grecja, która w znacznie mniejszym stopniu rozwinęła się gospodarczo.

Poprawa bazy dydaktycznej koszalińskich ponadgimnazjalnych szkół zawodowych

Projekt skupia się na ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych. W nowy sprzęt wyposażonych zostało 12 sal do praktycznej nauki zawodu w sześciu koszalińskich ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych. Zakup jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Zakupione zostały m.in. komplet modeli do rysunku technicznego, urządzenie do kontroli działania amortyzatorów, wyważarka do kół, kompletny system wyciągu spalin, czujniki elektryczne, zginarka, imadło maszynowe, ściskacz do sprężyn kolumn Mac Persona, oscyloskop dwukanałowy, zginarka, aparat do malowania natryskowego, analizator harmoniczny, stół warsztatowy z imadłem, lada bufetowa, witryna chłodnicza mikser barowy, ekspres do kawy, kuchnie elektryczne, zmywarka do naczyń, Kuchenka mikrofalowa, kasy fiskalne, pracownia symulacyjna (toczenie + frezowanie + oprogramowanie specjalistyczne). Budżet projektu - całkowity: 732 189,44zł, w tym dotacja ze ZPORR: 502 791zł

Reforma edukacji, radykalne przeobrażenia polskiej gospodarki oraz przemiany społeczne i techniczne wymuszają konieczność wprowadzania innowacji systemowo-organizacyjnych szkolnictwa zawodowego. W związku z niestabilną sytuacją na rynku pracy istnieje potrzeba przygotowania uczniów do przekwalifikowania się, kształtowania zdolności do wielokrotnej i szybkiej zmiany wykonywanego zajęcia.

Zakup bazy dydaktycznej dla szkół zawodowych w Koszalinie, od czasu reformy administracyjnej, odbywa się głównie w ramach budżetów, jakimi dysponują szkoły. Spowodowało to dekapitalizację i zużycie posiadanej bazy dydaktycznej. Ponadto niski poziom zakupów w ostatnich dziesięcioleciach powoduje niedoinwestowanie poszczególnych sal do praktycznej nauki zawodu, szczególnie w wyposażenie związane z nowymi technologiami. W związku z tym coraz częściej kształcenie jest niezgodne z potrzebami kształtującego się rynku pracy, a absolwenci szkół napotykać na problemy związane z ich zatrudnieniem, bądź dalszym kształceniem. Obecnie organem prowadzącym od 1996 roku szkoły ponadgimnazjalne, w tym szkoły objęte niniejszym projektem, jest Miasto Koszalin będące na prawach powiatu.

Prezydent Miasta Koszalina podjął kroki zmierzające do zmiany niekorzystnych tendencji w szkolnictwie, w tym zawodowym, w zakresie jego wyposażenia. Dokonano identyfikacji potrzeb w wyposażenie sal dydaktycznych, w tym do praktycznej nauki zawodu poszczególnych szkół, uwzględniając przystosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy lub dalszego kształcenia absolwentów. Dla wszystkich szkół ponadgimnazjalnych potrzeby te określono na poziomie 10 mln zł, natomiast dla ośmiu szkół zawodowych ogólne zapotrzebowanie na zakup wyposażenia określono w kwocie 2,8 mln zł. W etapie będącym przedmiotem niniejszego projektu wyspecyfikowano dla sześciu spośród nich specjalistyczne wyposażenie w kwocie 670.388 zł. Zakres wyposażenia dobrano w ten sposób, by w sposób najefektywniejszy wykształcić uczniów szkół zawodowych. Jest to szczególnie istotne ze względu na fakt uczęszczania do koszalińskich szkół uczniów z terenów wiejskich. W szkołach objętych niniejszym projektem kształciło się w obecnym roku szkolnym 1943 uczniów z terenów wiejskich, co stanowi 51,06% ogółu uczniów przedmiotowych szkół zawodowych.

Zatem głównym celem tego projektu jest wyrównanie szans w dostępie do edukacji pomiędzy uczniami z obszarów wiejskich i miejskich. Władze miasta Koszalina utrzymując ponadregionalne znaczenie, poprzez kształcenie młodzieży zamieszkałej w terenie oddziaływania Koszalina, zamierzają przez poprawę wykształcenia kadr, zwiększyć perspektywy zatrudnienia młodzieży w szczególności z terenu powiatu koszalińskiego i miasta Koszalina, lub dalszego jej kształcenia.

Usytuowanie sal dydaktycznych w poszczególnych szkołach projektu pn. „Poprawa bazy dydaktycznej koszalińskich ponadgimnazjalnych szkół zawodowych”:

1	Centrum Kształcenia Ustawicznego im. St. Staszica	1. pracownia CNC
2	Zespół Szkół NR.1 /EKONOM./	1. pracownia żywienia 2. pracownia sprzedaży
3	Zespół Szkół NR.8	1. pracownia sprzedaży
4	Zespół Szkół NR 9 /ELEKTR./	1. pracownia elektryczno-elektroniczna 2. pracownia ślusarska
5	Zespół Szkół NR 7 /BUDOWL./	1. pracownia ślusarska 2. pracownia murarska 3. pracownia elektryczna
6	Zespół Szkół NR 10 /SAMOCH./	1. pracownia ślusarska 2. pracownia samochodowa 3. pracownia elektryczno-elektroniczna

O tym, że pomoc może być duża niech świadczy fakt, że dzięki zaangażowaniu osób odpowiedzialnych za pozyskiwanie funduszy pochodzących z Brukseli Koszalinowi udało się znacznie zwiększyć liczbę własnych inwestycji i kwot na nie wydatkowanych. Miasto stało się lokalnym liderem w zdobywaniu unijnych pieniędzy. Aby zaszczytne miano lidera w zdobywaniu pieniędzy z zewnątrz uzyskać, konieczne było podjęcie związanych z tym działań od podstaw. W ratuszu stworzony został kilkuosobowy zespół, którego zadaniem jest przygotowywanie takich projektów, które zyskają akceptację ciał decydujących o przyznaniu funduszy pochodzących z państw Unii Europejskiej. Aby wspomóc ich pracę powołano *Zespół do współpracy w zakresie pozyskiwania funduszy pomocowych*. W swoim założeniu ma on ułatwić przepływ informacji na temat środków pomocowych wewnątrz Urzędu Miejskiego oraz zwiększyć szansę na zdobycie pieniędzy z funduszy Unii Europejskiej. Koordynatorem zespołu jest Wydział Rozwoju i Współpracy Zagranicznej, a w jego skład weszli przedstawiciele wszystkich wydziałów i biur ratusza oraz jednostek podległych miastu. Efektami działania tego zespołu naprawdę można się chwalić. Tym bardziej, że wszystkie projekty zostały zaopiniowane pozytywnie, a tylko nieliczne z nich znalazły się na listach rezerwowych inwestycji przewidzianych do dofinansowania w następnym terminie.

Pracownicy Urzędu Miejskiego uczestniczyli również w szkoleniach, które pozwoliły zdobyć wiedzę, w jaki sposób najkorzystniej uzyskać wsparcie finansowe z Unii Europejskiej. Przykładowo Urząd Komitetu Integracji Europejskiej sfinansował w ramach środków CPF (99,9%) wniosek w kwocie 26.783,65 zł na szkolenie *Kreowanie polityki rozwoju regionalnego samorządów w świetle przygotowań Polski do członkostwa w Unii Europejskiej* w zakresie zasad budowania programów lokalnych, przygotowania projektów i zadań stymulujących rozwój gospodarczy podregionu, do realizacji w ramach Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004 – 2006. W 2003 r. w pięciodniowym szkoleniu i warsztatach udział wzięli przedstawiciele administracji samorządowej miasta, powiatu koszalińskiego oraz Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Pomorza Środkowego.

Wykaz dofinansowanych przez Unię Europejską projektów z Koszalina

Projekt	Wartość projektu w tys. zł	Dofinansowanie w tys. zł
Projekty miękkie (przedakcesyjne)		
Budowa ścieżek rowerowych w Koszalinie w kierunku Morza Bałtyckiego	197,2	109,7
Vademecum Przedsiębiorcy	36,9	18,5
Koszalin miastem europejskich tras rowerowych	125,1	64,5
Międzynarodowy turniej miast partnerskich w koszykówce dziewcząt „KOSZALIN CUP”	80	69,8
Święto wody – Międzynarodowe Dni Koszalina	288,2	188,5
Dni Europejskie w Koszalinie	37,7	18,3
Polsko-Niemieckie Forum Gospodarcze miast partnerskich w Koszalinie (Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej)	20,5	12
Promocja rozwoju gospodarczego Koszalina – <i>Vademecum Inwestora</i>	146,1	83,7
Staromiejska Trasa Turystyczna w Koszalinie	254,4	70,5
Koszaliński Katalog usług polsko-niemieckich	131,1	79,6
Pierwsza Kronika Miasta Koszalina pióra Johanna Davida Wendlanda	135,9	69,2
Projekty inwestycyjne (przedakcesyjne)		
Ulica śródmiejska	29.425,2	17.351,1

Projekty miękkie (akcesyjne)		
Szlak Gotyku Ceglanego EuRoB II	53,9	27,5
Hanza Jazz Festiwal	59,9	41,9
Tenis stołowy – twoja droga do zdrowego życia	4	4
Polsko-Niemiecki Turniej Miast Partnerskich w Tenisie Stołowym	16,3	12,2
Koszaliński Festiwal Kulinaryny na Ulicy Smaków	95,8	71,8
Projekty inwestycyjne (akcesyjne)		
Przebudowa skrzyżowania ulic Armii Krajowej – Monte Cassino – Franciszkańskiej – Niepodległości	4.033,6	2.818,3
Usprawnienie układu komunikacyjnego Koszalina – ul. Władysława IV	4.254,7	3.187,2
Poprawa bazy dydaktycznej koszalińskich ponadgimnazjalnych szkół zawodowych	732,2	502,8
Usprawnienie układu komunikacyjnego miasta Koszalina – przebudowa ulicy Olchowej	1.371,9	892,6
Usprawnienie układu komunikacyjnego miasta Koszalina – przebudowa ulicy Połczyńskiej	4.847,2	3.460
Modernizacja obiektu Muzeum w Koszalinie	1.603,8	1.045,8
Budowa Centrum Sportowo – Rekreacyjnego (okolice <i>Fregaty</i>)	3.119,8	993
<i>Optymalizacja miejskiego systemu ciepłowniczego w Koszalinie – etap I</i>	15.600	5.500
Poprawa bezpieczeństwa ruchu w ul. Zwycięstwa	425,7	123,7
Modernizacja Bałtyckiego Teatru Dramatycznego	8.600	3.700
Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu Wilkowo	842,9	632,2
Projekty partnerskie		
Reintegracja zawodowa bezrobotnych kobiet w Koszalinie, realizowana wraz z MOPS	567,6	448,4
<i>Concerto Act 2</i> (badania i analiza energii odnawialnej), realizowanego wraz z MEC i Politechniką Koszalińską	317,6	207,2
Modernizacja budynku na potrzeby Poradni Diagnostyki Wad Słuchu, realizowanego wraz ze Specjalistyczną Poradnią Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu	183,3	141
Fundusz pożyczkowy dla małych i średnich przedsiębiorstw realizowany wraz z Fundacją Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości w Koszalinie	3.000	3.000
Fundusz Pomorska Przedsiębiorczość realizowany wraz z Fundacją Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości w Koszalinie	2.000	2.000
Inne dotacje		
Rozbudowa budynku szatni na obiektach sportowych przy ul. Fałata 34	119,8	50
Wyposażenie Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w scenę plenerową	275	150
DOFINANSOWANIE OGÓŁEM		57.943.100 zł

Warto zaznaczyć, że kwota dofinansowania byłaby niższa o prawie 1,4 mln euro, gdyby nie osobiste zaangażowanie prezydenta Mikietyńskiego. Poprzedni Zarząd Miasta wynegocjował bowiem około 2 mln zł dofinansowania na budowę ulicy śródmiejskiej, ostatecznie jednak – po rozmowach prezydenta w Warszawie – kwota ta urosła do 3,4 mln euro.

By możliwe było dalsze dofinansowanie koszalińskich inwestycji z Unii Europejskiej, konieczne jest przygotowanie dokumentów, na których będzie można oprzeć nowe wnioski. Obecnie rozstrzygnięto przetargi na dwa takie dokumenty. 1) Zintegrowany Plan Rozwoju Transportu Publicznego Miasta Koszalina na lata 2006-2013. Wśród inwestycji, które są z uwzględnione w Planie jest reaktywacja połączenia kolejowego Koszalin – Mielno – Koszalin, reaktywacja kolejki wąskotorowej Koszalin – Bobolice – Koszalin, przeprawa wodna przez jezioro Jamno relacji Jamno – Mielno – Jamno, reaktywacja traktu konnego Koszalin – Sianów – Koszalin, relacje komunikacyjne Koszalin – miejscowości Riwieri koszalińskiej (Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Gąski, Sarbinowo, Chłopy, Mielno, Łazy, Dąbki, Darłowo – Darłówko, Jarosławiec) – Koszalin, reaktywacja układu komunikacyjnego Koszalin – lotnisko – Koszalin, budowa portu jachtowego. 2) Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Koszalina na lata 2006-2013 (I etap). Tereny dla których zleca się sporządzenie Programu Rewitalizacji to obszar zawarty między ulicami: Zwycięstwa, Jana z Kolna (pasaż przystanek od dworca poprzez ulicę Dworcową, Kaszubską, Barlickiego), zespół dworca PKP (tzw. Przystanek Koszalin), obszar zawarty między rzeką Dzierżęcinką a ulicą Połczyńską (tzw. pasaż Modrzejewskiej), obszar zawarty między ulicami: Matejki, Gwardii Ludowej, Kościuszki, Głowackiego, Zwycięstwa (tzw. pasaż Piłsudskiego), teren zieleni wokół Starego Miasta (tzw. Planty Koszalińskie), obszar zawarty między ulicami Krakusa i Wandy, Drzymały, Harcerskiej oraz obszar potencjalnego centrum miasta między ulicami: Kaszubską, Drzymały, Połtawską, Zwycięstwa.

Pieniądze, które udaje się pozyskać z zewnątrz pochodzą nie tylko z funduszy Unii Europejskiej, ale również spoza niej – zarówno z kraju, jak i z zagranicy. Środki spoza Polski udało się zdobyć Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej, które podpisało umowę z przedstawicielami duńskiej firmy *NIRAS A/S Consulting Engineers and Planners*, dzięki której około 5 mln koron duńskich trafiło do Koszalina i zostało wydanych na budowę kompostowni i zagospodarowanie osadów w ramach programu rządu duńskiego *DANCEE*.

Pieniądze pochodzą także z funduszy związanych z osobami niepełnosprawnymi oraz z ochroną środowiska. W tym pierwszym przypadku w ramach *Programu wyrównywania różnic między regionami*, ze środków PFRON utworzono 27 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych. Miasto dofinansowało również kupno dwóch samochodów dla niepełnosprawnych w ramach umowy zawartej pomiędzy Prezydentem Miasta i Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jeden trafił do Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego, zaś dziewięćosobowy samochód do przewozu osób niepełnosprawnych znalazł się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Koszt zakupu samochodu: dla SOSW – około 112 tys. zł, z czego 80 tys. zł sfinansowane przez PFRON; dla MOPS – 144.500 zł, z tego dofinansowanie z PFRON wynosi 92.000 zł, pozostała kwota zabezpieczona została w budżecie miasta.

W przypadku ochrony środowiska dobrym przykładem jest skrócenie terminu budowy stacji uzdatniania wody w Mostowie – zamiast planowanych czterech lat, budowa została skrócona do lat dwóch i zakończono ją wiosną 2005 r. Na jej budowę udało się zdobyć 11 mln zł z preferencyjnego kredytu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Kredyt ten będzie w części umorzony. O jakość wody w koszalińskich kranach dbać będzie również otwarte przy ul. Żwirowej nowoczesne laboratorium Miejskich Wodociągów i Kanalizacji, w którym wykonywane są bakteriologiczne i fizykochemiczne badania próbek wody i ścieków. Laboratorium istnieje od lat 70., ale stary budynek rozebrano, a na jego miejscu postawiono nowy. W 2003 roku laboratorium wykonało prawie 4,5 tys. analiz. Część z nich wykonywanych jest w ramach usług, za które w 2003 r. MWiK otrzymały 150 tys. zł. Dzięki nowoczesnej aparaturze zakupionej na potrzeby laboratorium, zakres badań i dokładność pomiarów może się znacznie zwiększyć. Zakończono również budowę kolektora sanitarnego „A” (II etap), umożliwiającego odbiór ścieków z południowych dzielnic miasta i gmin Świeszyno i Manowo. Inwestycja kosztowała ponad 2 mln zł i była dofinansowana (ponad 1 mln zł) ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Kredyt jest preferencyjny – zostanie umorzony w 30%. Dodatkowo PGK otrzymało 250 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska na rozebranie mogielnika w Zakładzie Odzysku Odpadów w Sianowie.

Miastu udało się dwukrotnie uzyskać dofinansowanie z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Rozpoczęto modernizację stadionu *Bałtyk*, realizacja inwestycji potrwać ma do 2007 r. i kosztować będzie około 5,5 mln zł (1,5 mln zł pochodzić będzie z Fundacji Rozwoju Kultury Fizycznej z Ministerstwa Sportu). W sumie koszt inwestycji wyniesie Zmodernizowana zostanie m.in. płyta główna boiska, ułożony wokół niej oraz na rozbiegach skoczni tartan. Zakończył się natomiast pierwszy etap rozbudowy Centralnego Ośrodka Szkolenia Taekwondo (sala ćwiczeń i zaplecze). Inwestycja kosztowała ponad 880 tys. zł, z czego ponad 370 tys. pochodziło z MENiS. Oprócz tego szatnie obiektów sportowych przy ul. Fałata 34 zostały docieplone i zmodernizowane. Koszt tej inwestycji to około 120 tys. zł, z czego 50 tys. zł pochodzi z budżetu centralnego w ramach Kontraktu Wojewódzkiego na rok 2004. Inną zakończona inwestycją jest oddana do użytku nowa sala gimnastyczna przy II Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Chełmońskiego 7. Powierzchnia

sali sportowej wynosi 1.104.- m², sali do ćwiczeń siłowych - 88,4 m², sali gimnastyki korekcyjnej - 66,5 m². Terenowe urządzenia sportowe to boisko do piłki ręcznej (sztuczna trawa) - 1.250 m², bieżnia lekkoatletyczna (tartan) - 820,3 m², skocznia szkolna i rzutnia kulą (tartan) - 445,4 m². Koszt zadania to prawie 4,3 mln zł. Z MENiS miasto otrzymało dofinansowanie 800.000 zł.

Istotnym warunkiem rozwoju miasta, a zarazem przyciągnięcia do Koszalina inwestorów, są ważne plany zagospodarowania przestrzennego. W 2002 r. planami było objęte 7,45% miasta. Od grudnia 2003 do grudnia 2005 uchwalonych zostało siedem planów miejscowych, w granicach których znalazło się około 970 ha terenów miejskich. Tym samym miasto posiada aktualnie około 1.590 ha objętych planami miejscowymi, tj. 34% użytkowych terenów miejskich. W opracowaniu, o różnym stopniu zaangażowania prac, znajduje się kolejnych dziewięć planów, z których pięć znajduje się w fazie końcowej. To ewenement na skalę kraju. Tym bardziej, że część terenów nie potrzebuje planów zagospodarowania przestrzennego (lasy, jez. Lubiатовskie, tereny wojskowe).

Rodzaj terenu	Powierzchnia w ha	% powierzchni miasta	% powierzchni miasta bez lasów i terenów wojskowych
Powierzchnia Koszalina	8.325	100	
Obszary posiadające ważne plany	1.588	19,07	34,43
Obszary, dla których podjęto uchwałę o przystąpieniu do opracowania planu	2.162	24,49	46,88
Obszary, dla których sporządza się plany	1.323	15,89	28,68
Lasy	3.411	40,97	
Tereny specjalne (wojskowe)	202	2,43	

Blżej ludzi

Problemy podstawowe koszalinian

Teoretycznie czasem spotkań Prezydenta Mikietyńskiego z mieszkańcami jest poniedziałkowe popołudnie w ratuszu, ale ta zasada nie jest ściśle przestrzegana. Stąd liczne wizyty w stowarzyszeniach i organizacjach, u bardziej lub mniej formalnych grup mieszkańców tworzących społeczność Koszalina, zainteresowanie życiem kultury i sportu, młodzieżą, ludźmi pracy i emerytami. To właśnie prezydent Mikietyński wprowadził wydające się dziś standardem cykliczne spotkanie w Radach Osiedli. Każdy zainteresowany mógł wówczas podzielić się swoimi uwagami i wątpliwościami, podsunąć ciekawe pomysły dotyczące okolicy, w której mieszka. I nie były to spotkania bezproduktywne – mieszkańcom wielokrotnie udało się przekonać prezydenta do swoich racji. Stąd decyzje, których wcześniej w planach nie było - o przyspieszeniu zbrojenia Raduszki, czy rozwiązanie problemów mieszkańców Rokosowa.

Miasto po raz pierwszy w swojej historii wydało *Sprawozdanie z wykonania budżetu z 2003 r.*, które trafiło do każdego z mieszkań w Koszalinie. Dzięki temu każdy koszalinianin miał możliwość zapoznania się z wydatkami gminy. W ten sposób wprowadzone zostają w życie zadania zapisane w Ustawie o samorządzie gminnym, z których wynika, że władza samorządowa ma informować mieszkańców o wydatkach budżetowych. Sprawozdanie takie trafiło do mieszkańców Koszalina także w latach następnych i na trwale wpisało się w krajobraz miasta.

W latach 2003 – 2006 sprzedanych zostało kilkadziesiąt lokali użytkowych. Z tego tytułu budżet miasta zwiększył się o 10.891.672,40 zł.

Swoje działania prezydent Mikietyński konsultuje z powołanymi w tej kadencji samorządu licznymi radami, w skład których wchodzi wybitni lokalni fachowcy. Powołana została m.in. Rada Gospodarcza, Rada ds. przeciwdziałania narkomanii, Rada Kultury i Rada Sportu. M. Mikietyński przyznaje, że prezydent miasta nie jest w stanie zauważyć

wszystkich potrzeb mieszkańców. Te potrzeby są natomiast doskonale znane członkom Rad Osiedli. Dlatego prezydent Mikietyński przyznał każdej z rad własny budżet, którego wielkość była uzależniona od liczby mieszkańców osiedla. Pieniężmi tymi każda z rad może dysponować według własnej gradacji potrzeb.

Aby mieszkańcy Koszalina mogli łatwiej załatwić swoje sprawy w Urzędzie Miejskim, podjęto szereg działań, które mają usprawnić pracę ratusza. Przeprowadzono reorganizację Urzędu Miejskiego. Na kierownicze stanowiska ogłoszono konkursy, w których zwyciężyli najlepsi kandydaci. Od początku kadencji liczba zatrudnionych w ratuszu niewiele się zwiększyła, ale zatrudnieni zostali pracownicy do obsady stanowisk, których wcześniej w ratuszu nie było (audytor wewnętrzny, gońcy, dodatkowi strażnicy miejscy). W ratuszu doszło jednak do wymiany pokoleń – średnia wieku urzędników obniżyła się o około 2 lata. Podpisano umowę z poznańską firmą DGA na wprowadzenie w Urzędzie Miejskim systemu ISO oraz elektronicznego obiegu dokumentów. Dzięki tej inicjatywie ratusz będzie bardziej przyjazny dla mieszkańców, a praca w samym urzędzie będzie przebiegała sprawnie. ISO wprowadzono w UM w 2005 r., elektroniczny obieg dokumentów jest w fazie testów. Koszalin jako jeden z 764 samorządów z całej Polski przystąpił do Akcji Społecznej *Przejrzysta Polska*, prowadzonej przez *Gazetę Wyborczą* przy wsparciu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Programu *Przeciw Korupcji* Fundacji im. S. Batorego, Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Centrum Edukacji Obywatelskiej i Banku Światowego. Warunkiem ukończenia programu było zrealizowanie co najmniej sześciu zadań. Koszalin się z nimi uporał i nagrodzony został specjalnym certyfikatem wydanym przez organizatorów.

Prezydent Miasta w swojej działalności kładzie nacisk na potrzeby mieszkaniowe mieszkańców. Tym bardziej, że konieczne są tu działania w kilku płaszczyznach, dopasowane do różnych możliwości finansowych koszalinian.

Dla osób o najniższych zarobkach powstają mieszkania socjalne, których liczbę miasto sukcesywnie zwiększa. Na początek zaadaptowano nabyte od skarbu państwa dawne obiekty policji przy ul. Bohaterów Warszawy 38. Łącznie powstało tutaj 41 mieszkań. Koszalin otrzymał - w ramach pilotażowego Programu Wspierania Budownictwa Socjalnego - 600 tys. zł dotacji Ministerstwa Infrastruktury na ich budowę. Wkrótce pojawią się nowe - od Marszałka Zachodniopomorskiego kupiono za 315 tys. zł budynek po dawnym Zespole Przychodni Specjalistycznych przy ul. 4 Marca. Jeszcze w 2006 r. powstanie w nim 35 mieszkań socjalnych. W planach natomiast jest budowa kolejnych mieszkań socjalnych przy ul. Przemysłowej, w których lokum znajdzie kolejnych 120 rodzin (przygotowywana jest dokumentacja techniczna), a także przy ul. Batalionów Chłopskich.

Ponieważ wiele osób oczekujących na mieszkanie socjalne to byli członkowie spółdzielni, wobec których sąd orzekł wyrok eksmisyjny do zasobów miejskich, prezydent Mikietyński zdecydował, by problem ten rozwiązać na dwa inne sposoby. W pierwszym z nich nawiązano współpracę z dwoma największymi spółdzielniami (KSM *Przylesie* oraz KSM *Nasz Dom*). Rodziny, które żyją w mieszkaniach komunalnych i regularnie płacą rachunki, a jednocześnie chcące poprawić warunki bytowe, zgłaszają się do Zarządu Budynków Mieszkalnych. Tam oczekuje lista mieszkań spółdzielczych zajmowanych przez dłużników (obejmująca podstawowe informacje o mieszkaniu, bez podania konkretnego adresu). Jeżeli rodzina zdecyduje się na przeprowadzkę, zostaje wszczęta procedura eksmisyjna dłużnika w spółdzielni. Osoby przenoszące się do spółdzielni mają trzy możliwości. Albo wykupują lokal na własność, albo stają się członkami spółdzielni wpłacając tzw. wkład członkowski, albo też wynajmują mieszkanie od spółdzielni. Lokatorów mieszkań komunalnych taka zamiana nic nie kosztuje – zadłużenie po byłych mieszkańcach spłaci spółdzielnia. Dłużnicy trafiają do opuszczonych lokali socjalnych w zasobach komunalnych. Mechanizm jest prosty w przypadku, gdy chętni na przenosiny do spółdzielni obecnie zamieszkują lokale socjalne – lokatorzy po prostu zamienią się miejscami. W przypadku, gdy chętni na przenosiny mieszkają w pełnowartościowych mieszkaniach komunalnych (a więc nie zaliczonych do zasobów socjalnych), konieczne jest przeprowadzenie operacji bardziej skomplikowanej. Trzeba znaleźć lokatorów mieszkań socjalnych, którzy chcą polepszyć swoje warunki bytowe, ale nie stać ich na przenosiny do spółdzielni, gdzie czynsz wynosi około 500 zł (podczas gdy w zasobach komunalnych około 100-150 zł). Oni przenoszą się do pełnowartościowych mieszkań komunalnych na miejsce rodzin przeprowadzających się do spółdzielni. Natomiast dłużnicy trafiają do opuszczonych mieszkań socjalnych.

- Dzięki takiej zamianie spełniamy obowiązek zapewnienia lokali socjalnych osobom z wyrokami eksmisyjnymi – uważa prezydent Mikietyński. – Wiem, że trafiają do naszych zasobów rodziny, których nie stać było na płacenie czynszu i jest ryzyko, że podobnie będzie po ich przejściu do naszych zasobów. Liczę jednak na to, że czynsze komunalne są na tyle niskie, że na ich płacenie stać będzie także osoby bezrobotne. A jeśli nawet czynsz nie będzie płacony, to i tak przenosiny kosztują mniej niż budowa dla tych ludzi nowych mieszkań. Spółdzielnia otrzymała natomiast solidnych lokatorów, którzy płacą czynsz i tym samym spirala długu nie nakręca się tam w nieskończoność. Jak zatem widać porozumienie jest dobre dla wszystkich stron.

Sama budowa mieszkań socjalnych to tylko jeden aspekt problemu. Są w mieście osoby, które mają zasądzone wyroki eksmisyjne za niepłacenie czynszu. Mieszkania, do których trafić mają eksmitowani powinno zapewnić miasto. Ponieważ miasto nie ma wystarczającej liczby mieszkań, podpisane zostały porozumienia między gminą Koszalin a koszalińskimi spółdzielniami mieszkaniowymi w sprawie zadłużonych mieszkańców spółdzielni, stwarzając możliwości przeniesienia ich do mieszkań socjalnych. W ten sposób rodziny zadłużone w spółdzielni trafiły do mieszkań, które są w stanie utrzymać, zamieniając się z osobami z mieszkań socjalnych, które stać na utrzymanie nowszych mieszkań spółdzielczych, polepszając tym samym swoje warunki życia.

Inną formą rozwiązania problemu lokali socjalnych jest porozumienie zawarte z KSM Nasz Dom. Wynika z niego, że lokale o małej powierzchni, stanowiące mienie spółdzielni, w których zamieszkują jej byli członkowie, będą wynajmowane przez miasto z przeznaczeniem na lokale socjalne. W warunkach porozumienia określono, iż w lokalach objętych umową będą miały prawo zamieszkiwać byli członkowie spółdzielni wraz z osobami uprawnionymi, nawet jeśli utracili prawo do lokalu, w którym zamieszkują.

Osoby zamożniejsze mają szanse trafić do mieszkań komunalnych, których liczba także się zwiększa. Pod koniec 2002 r. do użytku oddano budynek komunalny przy ul. Wenedów, w którym oddano do użytku 49 lokali. W 2006 r. przebudowano budynek po dawnym hotelu pielęgniarek przy ul. Dworcowej 6-8, w którym zamieszkały 24 rodziny. Kolejnych 10 mieszkań adaptowanych zostało na mieszkania komunalne w budynku przy ul. Bema 8 (były budynek administracyjny Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, nabyty przez miasto od WAM). Stale zwiększająca się liczba nowych mieszkań to zasługa Koszalińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego. W 2004 r. na osiedlu Wenedów zakończono zasiedlanie nowych budynków. Ogółem wybudowano tu w ciągu roku (akt erekcyjny wmurowano 3 listopada 2003 r.) 183 mieszkania. Do tego momentu KTBS oddało do użytku 330 mieszkań, w których mieszka ponad tysiąc osób. W 2005 r. zostały przeniesione prawa własności kolejnych dwóch działek gruntu z zasobów miejskich na rzecz Koszalińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. Na działce o powierzchni 5.571 m kw. o wartości 368.000 zł rozpoczęła się budowa 185 mieszkań - stanowiących piąty i ostatni etap budowy Osiedla *Wenedów II*. Druga z działek o powierzchni 12.746 m kw. i wartości 636.150 zł zlokalizowana jest w rejonie Osiedla *Unii Europejskiej*. Koszaliński TBS jeszcze w 2006 roku rozpocznie tam budowę 95 mieszkań. Będzie to I etap budowy tego Osiedla. Koncepcja zagospodarowania tego terenu przewiduje tam budowę docelowo 565 mieszkań, a wieloletni plan inwestycyjny Spółki zakłada zakończenie budowy tego Osiedla do końca 2009 roku. Prace budowlane będą możliwe dzięki otrzymaniu przez KTBS promesy uzyskania kredytu w wysokości 22 mln zł z Banku Gospodarstwa Krajowego, który jest dysponentem środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego. W 2006 r. miasto przekazało KTBS kolejną działkę na os. Unii Europejskiej (o powierzchni ponad 29,5 tys. m kw. o wartości prawie 1,5 mln zł).

Osoby zamierzające kupić mieszkania od deweloperów, będą niedługo miały do wyboru kolejne lokale. Miasto zbyło na ten cel dwie duże działki: 1) o powierzchni 0,6105 ha przy ul. Na Skarpie z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Powstanie tu około 100 nowych mieszkań. Prace budowlane są już na ukończeniu. 2) o powierzchni 1,4343 ha przy skrzyżowaniu ulic R. Traugutta i F. Nowowiejskiego (po zlikwidowanych ogrodach działkowych) z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami w parterach. W wyniku zabudowy powstanie około 180 – 250 nowych mieszkań.

W przygotowaniu do sprzedaży jest kolejnych około 11 ha terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną – na os. Unii Europejskiej, ul. Traugutta i Doroszewskiego.

Mieszkańcy Koszalina, którzy zdecydowali się sami wybudować swoje domy, na Osiedlu *Unii Europejskiej* kupili w ciągu ostatnich trzech lat 130 działek z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Wychodząc naprzeciw użytkownikom wieczystym powołano Komisję uwłaszczeniową, aby opracować preferencyjne zasady nabywania nieruchomości gruntowych przez użytkowników wieczystych oraz przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Począwszy od roku 2004 prawo własności nieruchomości zabudowanych i wykorzystywanych na cele mieszkaniowe można nabyć z 92% bonifikatą.

Oprócz działań związanych z mieszkalnictwem, prezydent Mikietyński – także z racji swojego zawodu – przychylnie patrzy na sprawy związane ze służbą zdrowia i pomocą społeczną. W ramach działań związanych z promocją i ochroną zdrowia miasto corocznie wspiera działalność publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. W latach 2003-2006 na programy polityki zdrowotnej przekazano kwotę 566.870 zł. Z tego tylko Szpital Wojewódzki otrzymał kwotę 536 tys. zł (m.in. na kupno aparatu RTG z ramieniem C na potrzeby bloku operacyjnego oddziału chirurgii urazowo – ortopedycznej, elektrokardiografu i artroskopu na potrzeby bloku operacyjnego chirurgii dziecięcej). Ponadto z budżetu miasta pokryty został w 2005 r. ujemny wynik finansowy szpitala w wysokości 1.500.000 zł. Z inicjatywy Prezydenta Miasta wznowione zostały rozmowy z firmą niemiecką Rhön Klinikum na temat budowy nowego szpitala w mieście. Ponieważ się przedłużały, obecnie przygotowywane jest studium wykonalności, które pozwoli zaprosić do Koszalina inne firmy, by zainteresowały się budową szpitala. Z inicjatywy prezydenta Mikietyńskiego przy szpitalu powstał również wybudowany za miejskie pieniądze długo oczekiwany parking.

W obecnej kadencji samorządu przy sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców, wprowadzono wiele bonifikat.

- **90%**, podstawowa bonifikata przy sprzedaży pojedynczego lokalu w budynku wielorodzinnym rezygnując tym samym z pomniejszenia bonifikaty za część powierzchni lokalu w przypadku lokali o ponadnormalnej powierzchni;
- utrzymano bonifikatę w wysokości **95%** przy jednoczesnej sprzedaży wszystkich dotychczas niewykupionych lokali w budynku, wprowadzając jednocześnie regulację szczególną na okres jednego roku
- w stosunku do najemców ostatniego lub dwóch ostatnich niewykupionych lokali w budynku wielorodzinnym, wprowadzając możliwość nabycia tych lokali z bonifikatą **99%**. W tym przypadku wnioski o wykup lokali winny zostać złożone do dnia 31 grudnia 2006 r., a umowa sprzedaży lokali w formie aktu notarialnego powinna być zawarta nie później niż po upływie dwóch miesięcy od daty przeznaczenia lokali do sprzedaży. Jednocześnie musi być spełniony warunek, że w wyniku powyższej transakcji gmina przestaje być właścicielem wszystkich lokali w budynku;
- dla lokali w budynkach jednolokalowych ustalono bonifikatę wysokości **85%**;
- dodano bonifikatę w wysokości **50%** do stosowania przy zbywaniu pomieszczeń, które nie są samodzielnymi lokalami i będą zbywane jako pomieszczenia dodatkowe do wcześniej wyodrębnionych lokali mieszkalnych.

Bonifikaty te dotyczą również ceny sprzedaży udziału we własności nieruchomości gruntowej, związanego ze zbywanym lokalem mieszkalnym – dotychczas od ceny nieruchomości gruntowej stosowano bonifikatę 50%.

Rada Miejska wprowadziła również preferencyjne zasady nabywania nieruchomości przyległych do budynku przez wspólnoty mieszkaniowe, poprzez wprowadzenie **99%** bonifikat od ceny nieruchomości gruntowych i opłat za użytkowanie wieczyste gruntu. Dodatkowo prezydent Mikietyński zwolnił wspólnoty mieszkaniowe z ponoszenia kosztów przygotowania nieruchomości gruntowych do sprzedaży. W związku z powyższym Urząd Miejski przystąpił do geodezyjnego porządkowania terenów wokół budynków, w których wydzielenie działki pod budynkiem nastąpiło po ich obrysie, zlecając opracowanie koncepcji podziałów terenów osiedli mieszkaniowych i dokonując podziałów geodezyjnych działek przeznaczonych docelowo do sprzedaży na rzecz wspólnot.

Miasto wspiera również działania Stowarzyszenia Hospicjum im. św. Maksymiliana Kolbe w wybudowaniu nowej siedziby. Zostało zawarte porozumienie, podpisane przez Prezydenta Miasta i Prezes Hospicjum, w sprawie finansowania budowy oraz użytkowania użyczonej przez miasto działki w dzielnicy Rokosowo przy ul. Zdobywców Wału Pomorskiego. Miasto zobowiązało się dodatkowo przeznaczyć 400.000 zł na dofinansowanie inwestycji, aby można było rozpocząć budowę nowego Hospicjum stacjonarnego. Na zlecenie Prezydenta Miasta wykonano kompletne uzbrojenie i utwardzenie drogi Zdobywców Wału Pomorskiego przy projektowanym hospicjum oraz wjazd na działkę za 105 tys. zł. Miasto ogłosiło też przetarg publiczny na wykonanie ok. 200 metrów drogi dojazdowej do Hospicjum z nawierzchnią bitumiczną, z zatoką parkingową, chodnikiem oraz oświetleniem ulicznym. Prace te mają zakończyć się w 2007 r.

Przewidywany wygląd nowego Hospicjum

Prezydent Mikietyński przyjął nową filozofię realizacji usług publicznych – będą one wykonywane za pomocą firm prywatnych, wybranych według zapewniających budżetowe oszczędności kryteriów konkursowych. Jako pierwszy rozstrzygnięto konkurs ofert na prowadzenie Izby Wytrzeźwień - zadanie to wykonuje Ośrodek Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi. Dzięki tej decyzji miasto zaoszczędziło około 800 tys. zł – koszt utrzymania izby wynosił w 2002 r. około 1,2 mln zł, obecnie miasto płaci za jej utrzymanie 350 tys. zł.

Przy wsparciu prezydenta Mikietyńskiego Fundacja „Espersen” przeprowadziła na własny koszt (825 tys. zł) remont budynku przy ul. Harcerskiej 17 z przeznaczeniem na Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi. Od 2005 r., na podstawie umowy miasta i Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Caritas prowadzi Centrum Kryzysowe dla 22 kobiet z dziećmi.

Równie istotne działania zostały podjęte w przypadku pomocy społecznej. Co najważniejsze - na przestrzeni lat 2003 – 2005 180 rodzin przestało korzystać ze świadczeń pomocy społecznej, co jednoznacznie wskazuje na ich usamodzielnienie i poprawę sytuacji materialno-bytowej. Nie oznacza to jednak, że sytuacja najbardziej potrzebujących zmieniła się radykalnie na plus. Świadczy o tym liczba dzieci, które w szkołach otrzymują darmowe, opłacane z budżetu miasta posiłki, bo ich rodzice znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, w skutek której nie są w stanie przygotować dziecku gorącego posiłku (2003 r. - 1.378 dzieci, 2004 r. – 1.882 dzieci, 2005 r. – 2.152 dzieci, I półrocze 2006 r. – 1.497 dzieci). Pieniądże przeznaczone na ten cel z budżetu miasta nie są małe (2003 r. – 453,7 tys. zł, 2004 r. – 1mln zł, 2005 r. – 1,14 mln zł, I półrocze 2006 r. – 493,3 tys. zł), a na dodatek są one uzupełnione dotacją z budżetu państwa (2003 r. – 506 tys. zł, 2004 r. – 129,5 tys. zł, 2005 r. – 161,7 tys. zł, I półrocze 2006 r. – 254,7 tys. zł). Nie jest to jedyna pomoc, która skierowana jest do dzieci i młodzieży. Z pieniędzy pozyskanych z Ministerstwa Polityki Społecznej (60 tys. zł) w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej została utworzona nowa placówka opiekuńczo-wychowawcza, czyli świetlica środowiskowa, z siedzibą przy ul. Podgórnej 16. Świetlica przeznaczona jest dla 30 dzieci pochodzących w szczególności z rodzin o niskim statusie materialnym, dotkniętych problemem alkoholowym, zaniedbanych wychowawczo, zagrożonych innymi uzależnieniami. Bieżąca działalność placówki finansowana jest z budżetu miasta w wysokości 37 tys. zł. Poza tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z pieniędzy pozyskanych z Ministerstwa Polityki Społecznej (120 tys. zł) i budżetu miasta (179 tys. zł) utworzył pierwsze w Koszalinie mieszkania chronione dla 13 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych. Mieszkania znajdują się w lokalach pozyskanych z zasobów komunalnych przy ul. Wyspiańskiego i ul. Piłsudskiego.

W roku 2005 MOPS przystąpił do unijnego programu PEAD w sprawie dystrybucji produktów żywnościowych pochodzących z zapasów interwencyjnych Unii Europejskiej. Obecnie program realizowany jest wspólnie z Polskim Czerwonym Krzyżem i Polskim Komitetem Pomocy Społecznej. Programem objęci są podopieczni Ośrodka, jak również osoby nie korzystające z pomocy MOPS, ale korzystające ze wsparcia PCK, PKPS na terenie Koszalina. W roku 2005 w ramach programu łącznie objęto pomocą 4.563 osoby. Wydano około 115 ton żywności o asortymencie: mleko w proszku, mleko UHT w kartonach, ryż, ser topiony, ser żółty, mąka, makaron.

W czasie ostatniej kadencji samorządu, miasto nabyło poprzez darowiznę prawa własności do nieruchomości należących wcześniej do Skarbu Państwa. W ten sposób Koszalin otrzymał 1,75 ha przy ul. Bohaterów Warszawy (obecnie budynki socjalne), 0,44 ha przy ul. Rodła (byłe przedszkole wojskowe), 0,17 ha przy ul. Zwycięstwa 42 (była siedziba oddziału NBP, obecnie Centrum Biznesu), 1,22 ha na Górze Chełmskiej (stadion), 0,26 ha pod ulicę śródmiejską i 4,93 ha na poszerzenie i pod drogi Kompleksu *Koszalin* Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Ale wsparcie osób potrzebujących pomocy to także działania mające wyprowadzić te osoby z aktualnej sytuacji. Dobrym przykładem jest fakt, że MOPS wraz z partnerami, tj. Przedsiębiorstwem Organizacji Wdrożeń AYA, Koszalińskim Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych, w okresie od 1 listopada 2005 roku do 31 grudnia 2006 roku, realizuje projekt *Reintegracja zawodowa bezrobotnych kobiet w Koszalinie*. Jest on dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 – 2006. Beneficjentami projektu są kobiety bezrobotne powyżej 24 miesięcy, bierne zawodowo, zarejestrowane w PUP, o niskich zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych, niskim statusie materialnym, korzystające ze świadczeń MOPS, w wieku powyżej 35. lat. Jednym ze źródeł finansowania projektu jest wkład Urzędu Miejskiego w wysokości 41,4 tys. zł.

Dodatkowo w ramach prac społecznie użytecznych utworzono w 2006 r. 60 miejsc pracy dla osób bezrobotnych pobierających zasiłki socjalne i wydatkowano na ten cel kwotę 141.600 zł (w tym refundacja 60% z PUP).

Likwidacja barier psychologicznych i architektonicznych

Koszalin również kładzie ogromny nacisk na wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej. Odbywa się to poprzez opracowany w 2003 roku *Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na lata 2003 – 2007*, który jest kontynuacją *Programu likwidacji barier psychologicznych i architektonicznych* zatwierdzonego

w 1996 a następnie w 2000 roku. Wnioski do Programu były przyjmowane w 2002 i 2003 roku. Jednak jest on otwarty i można je składać w każdym czasie. Wszystkie są przyjmowane, jednak ze względu na ograniczenia budżetowe nie wszystkie realizowane.

Diametralnie zmieniły się zasady przedstawiania ofert inwestycyjnych Koszalina. Każda z nich jest przygotowywana indywidualnie (zdjęcia usytuowania nieruchomości, przeznaczenie, kontakt z oferentem) w języku polskim, angielskim i niemieckim. Dodatkowo ogłoszenia o przetargach są na bieżąco publikowane na stronach internetowych www.koszalin.pl, www.bip.koszalin.pl, www.nieruchomosci.koszalin.pl.

Oprócz tradycyjnych działań dostosowujących otaczającą nas architekturę do potrzeb osób niepełnosprawnych (np. plac zabaw dla dzieci w Żłobku Miejskim przy ul. Konstytucji 3 Maja i Przedszkolu Integrycyjnym przy ul. Władysława 141a, toalety dla osób niepełnosprawnych w Filii Bibliotecznej nr 6 przy ul. Lelewela 12 i Szkole Podstawowej Integrycyjnej Nr 21 przy ul. Spasowskiego), samorząd podejmuje też wiele innych działań. Zaliczyć do nich można finansowanie szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej, uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych i zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, a także udzielenie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W latach 2003 – 2006 dostosowano trzy stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych za kwotę 30.044 zł, utworzono 25 nowych stanowisk pracy za kwotę 614.730 zł oraz udzielono siedmiu pożyczek dla osób niepełnosprawnych na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej na kwotę 291.654 zł.

W ramach pozyskanych w 2004 r. funduszy z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego utworzony został drugi Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi przy ul. Łużyckiej dla 30 podopiecznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Koszalińską Biblioteką Publiczną im. Joachima Lelewela realizuje projekt *Ustłyszmy Drugiego*. Adresatami programu byli przedstawiciele różnych instytucji i organizacji pozarządowych z Koszalina. Podstawowym działaniem projektu było przeprowadzenie kursu języka migowego oraz konwersacji. W wyniku tych działań przeszkolono 51 osób z 19 koszalińskich instytucji. Tym samym w Koszalinie pokonane zostały bariery w komunikowaniu się ze środowiskiem osób głuchoniemych i niesłyszących. Autorka i realizatorka projektu otrzymała w 2005 roku indywidualną nagrodę Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Bezpieczne miasto

Bezpieczeństwo koszalinian jest dla prezydenta Mikietyńskiego jednym z priorytetów i dlatego przywiązuje dużą wagę do działań Straży Miejskiej i dobrej współpracy z Policją oraz Państwową Strażą Pożarną i Strażą Graniczną. Działania te odbywają się pod hasłem *Bezpieczne Miasto*. Wcześniej w Koszalinie nie było tak daleko zaawansowanej współpracy, której celem jest poprawa bezpieczeństwa koszalinian.

Z wymienionych służb miastu podlega bezpośrednio jedynie Straż Miejska. W tej kadencji samorządu rozpoczęło w niej pracę pięciu nowych funkcjonariuszy. Dzięki temu SM pracuje siedem dni w tygodniu (dotychczas strażnicy mieli wolne weekendy) i do godz. 22, czyli dwie godziny dłużej niż wcześniej. Aby poprawić bezpieczeństwo przy drogach zamontowano fotoradary, dzięki którym kierowcy ograniczyli prędkość swoich pojazdów w mieście. Prezydent i komendant miejski policji podpisali porozumienie Straży Miejskiej z Policją w sprawie obsługi fotoradarów. Od tej pory część zdjęć wykonanych przez fotoradary jest odczytywana przez miejskich strażników, a pieniądze pochodzące z mandatów trafiają do kasy miejskiej. Straż Miejska przy użyciu własnego fotoradaru prowadzi sukcesywne kontrole prędkości samochodów w okolicach szkół.

Z inicjatywy prezydenta Mikietyńskiego co roku przez cztery lata przeprowadzana była Akcja Lato *Bezpieczne Wakacje*, w której rocznie uczestniczyło około 30- 40 tysięcy dzieci i młodzieży szkolnej. Mogły one skorzystać z bogatej oferty kina, basenu, zajęć w obiektach sportowych np. skatepark, czy tor trialowy, a także z Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, cyklicznych imprez otwartych dla mieszkańców miasta - w szczególności dla dzieci i turystów przebywających w danym czasie w Koszalinie (kolonie, turyści indywidualni), jak również imprez sportowo – rekreacyjne prowadzonych przez TKKF. Pomysł prezydenta Mikietyńskiego przeniósł się do wielu miast w Polsce. W tej sprawie było wiele pytań z innych gmin polskich - jak osiągnąć cel i jak zorganizować letni wypoczynek dzieci w mieście. Pieniądze na przeprowadzenie akcji pochodziły z tzw. kapslowego. W ramach Akcji Lato Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej organizował kolonie i obozy dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem społecznym (w szczególności alkoholizmem). Z oferty tej corocznie korzystało kilkaset dzieci.

Pod patronatem Prezydenta Miasta działa prewencyjny program *Bezpieczna szkoła*. Jego podprogramem jest *Szkoła bez narkotyków*, który jest realizowany przez Graniczną Placówkę Kontrolną Straży Granicznej w Darłowie, koszalińską Straż Miejską oraz Wydział Edukacji UM. W ramach podprogramu prezydent wypowiedział wojnę narkotykom w koszalińskich szkołach. Oprócz wykładów dla nauczycieli (np. wskazanie reakcji organizmu po spożyciu narkotyków umożliwiających wstępne określenie, czy dana osoba narkotyki zażywała) i uczniów (np. o odpowiedzialności karnej za posiadanie i rozprowadzanie narkotyków), specjalnie przeszkolone psy poszukują narkotyków w budynku szkoły.

W ramach Akcji *Bezpieczne Miasto* Policja w Koszalinie otrzymała od miasta alkomaty i narkotesty. Pozwala to na lepsze przeciwdziałanie działaniom podejmowanym przez osoby łamiące prawo będąc pod wpływem alkoholu lub narkotyków. W trakcie przygotowywany jest w obiektach koszalińskiej Policji pokój przesłuchań dla nieletnich tzw. *Niebieski pokój* - będzie to czwarty tego typu pokój na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Za podejmowane działania dotyczące uzależnień, a w szczególności za przeciwdziałanie alkoholizmowi, Koszalin został uhonorowany *Certyfikatem Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących*.

Efektom przetargów przeprowadzonych od listopada 2002 r. do września 2006 r. zbyto atrakcyjne nieruchomości gruntowe niezabudowane położone w Koszalinie przy:

- **ul. Gnieźnieńskiej** o powierzchni 11,8525 ha z przeznaczeniem na centrum handlowo-usługowe, w tym z obiektami handlowymi o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (hipermarket).
- **ul. Zwycięstwa i Alei Armii Krajowej** o powierzchni 0,2867 ha, położonej w centrum miasta w pobliżu dworca PKP i PKS, z przeznaczeniem na obiekt usługowy wielofunkcyjny. Budynek narożny stanowiący zamknięcie kompozycyjne ulicy Zwycięstwa i Alei Armii Krajowej. Wysokość 4-5 kondygnacji.
- **ul. Bojowników o Wolność i Demokrację** z przeznaczeniem na budowę zakładu produkcyjno – składowego z częścią administracyjno – socjalną,
- **ul. Heleny Modrzejewskiej** z przeznaczeniem na usługi komercyjne, w tym usługi handlu z dopuszczeniem usług gastronomii, administracji i finansów z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej na wyższych kondygnacjach,
- **ul. Romualda Traugutta i Feliksa Nowowiejskiego** (po zlikwidowanych ogrodach działkowych) o powierzchni 1,4343 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami w parterach. W wyniku zabudowy powstanie około 180 – 250 nowych mieszkań.
- **ul. Na Skarpie** o powierzchni 0,6105 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną – powstanie około 100 nowych mieszkań,
- **ul. Spółdzielczej 1a-1b** z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami komercyjnymi,
- **ul. Niepodległości** z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z dopuszczeniem nieuciążliwych usług w parterze budynku.
- **ul. Heleny Modrzejewskiej 15-17**, z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami.
- **na osiedlu Północ II** – dwie nieruchomości z przeznaczeniem na obiekt usługowy z usługami handlu i innymi nieuciążliwymi dla mieszkalnictwa z mieszkaniem dla właściciela,
- **na osiedlu Północ II** – około 130 działek pod zabudowę jednorodziną wolno stojącą i 49 działek pod zabudowę jednorodziną szeregową.

Koszaliński samorząd kupuje również sprzęt, który poprawić ma bezpieczeństwo mieszkańców. Tak było np. z dofinansowaniem (300 tys. zł z budżetu miasta i 40 tys. zł z Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska) wozu bojowego z podnośnikiem oraz samochodu ratownictwa drogowego dla Państwowej Straży Pożarnej. Dzięki wspomnianemu wozowi bojowemu udało się opanować niedawny pożar w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie. Poza tym w 2005 r. odbyła się uroczystość przekazania policji 10 nowych radiowozów. Pięć z nich ufundował koszaliński samorząd, za pozostałe zapłaciły gminy z powiatu koszalińskiego. Dodatkowo do Komendy Miejskiej Policji trafił bus dla koszalińskich antyterrorystów. Bus jeszcze do niedawna był używany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a koszty wyposażenia go w elementy niezbędne do służby antyterrorystycznej pokryło miasto.

Wydatki na inwestycje w ramach
bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej

634,4 tys. zł – zakup samochodów terenowych, pomp i komputerów dla Straży Pożarnej

359,3 tys. zł – remont budynku Komendy Miejskiej Policji przy ul. Słowackiego

300 tys. zł – podnośnik hydrauliczny dla Straży Pożarnej

277 tys. zł – zakup policyjnych samochodów i paliwa do nich

121,8 tys. zł – zakup fotoradaru dla Straży Miejskiej

60,4 tys. zł – wideorejestracja miejsc szczególnie zagrożonych

16,7 tys. zł – zakup projektu multimedialnego

13,4 tys. zł – budowa masztów fotoradarów

RAZEM: 1.783.000 zł

Przy działaniach mających poprawić bezpieczeństwo nie brak również mniej spektakularnych, choć nie mniej potrzebnych działań. Straż Miejska prowadzi akcję pod patronatem Prezydenta *Bezpieczny rower*. Rowery można oznaczyć w siedzibie SM przy ul. Mariańskiej 9. W październiku 2004 r. do akcji włączyła się policja, która zebrane przez SM dane umieściła w ogólnopolskiej bazie danych. Do dzieci najmłodszych klas trafiły natomiast książeczki z cyklu *Z nami bezpieczniejsz - Straż Miejska... nie tylko dzieciom*. W książeczce dzieci znalazły informacje o tym, jak unikać niebezpieczeństw, na które są narażone. Wydawnictwo zostało sfinansowane przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Uzależnień oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Miasto przekazało również koszalińskiej policji 500 światełek odblawkowych, które trafiły do dzieci z Koszalina i okolic miasta. Dzięki temu poprawiło się bezpieczeństwo dzieci na drogach. Po rozpropagowaniu akcji przez prezydenta Mikietyńskiego, podobne akcje przeprowadziły sąsiednie samorządy.

Oświata

Edukacja jest najbardziej kosztownym zadaniem miasta (47% wydatków budżetowych). Większość z nich powinna być finansowana z subwencji pochodzącej z budżetu państwa, ale jest ona niewystarczająca - w 2005 r. pokryła 76% niezbędnych wydatków). Jest to celowa polityka prezydenta Mikietyńskiego, który dużą wagę przykłada do wykształcenia koszalinian. Dzięki dobremu systemowi edukacji młodzi mieszkańcy Koszalina mają szansę na lepszy start w życiu – zdobycie lepszej pracy, a tym samym łatwiejsze wejście w dorosłość.

Koszalin jest miastem na prawach powiatu mającym pod swoją pieczę wszystkie typy placówek oświatowych: 19 przedszkoli, 12 szkół podstawowych, 10 gimnazjów, cztery licea ogólnokształcące, sześć zespołów szkół o profilach zawodowych oraz pięć placówek oświatowo-wychowawczych. 1.660 nauczycieli oraz 689 pracowników administracji i obsługi ma zadanie dobrego wykształcenia około 20.000 dzieci i młodzieży. Wyniki, które osiągają najmłodszy koszalinianin świadczą, że zadanie to jest wykonywane w sposób, jakiego mogą pozazdrościć inne samorządy. Po przeprowadzeniu obowiązkujących w całej Polsce sprawdzianów w szkołach podstawowych i egzaminów w gimnazjach, koszalińskie szkoły zajmują pierwsze i drugie miejsce w województwie zachodniopomorskim i drugie/trzecie w poznańskim okręgu OKE - województw: lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Co więcej - I Liceum Ogólnokształcące im. S. Dubois w 2004 r. zajęło 13, w 2005 r. 14, a w 2006 10 miejsce w prestiżowej klasyfikacji najlepszych szkół w Polsce, którego autorem są redakcje *Rzeczpospolitej* i *Perspektyw*; wyniki ubiegłorocznego oraz tegorocznego egzaminu maturalnego i egzaminu z przygotowania zawodowego plasują Koszalin wraz ze Szczecinem na pierwszym miejscu w województwie zachodniopomorskim a od 2002 roku 20 koszalińskich szkół i placówek zdobyło tytuł *Zachodniopomorskiej Szkoły Jakości*. Jest to możliwe dzięki dobrze dobranej kadry nauczycielskiej, która jest doceniana także na terenie kraju, np. *Tytuł Nauczyciela Roku* w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez redakcję *Głosu Nauczycielskiego* oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu otrzymał w 2004 roku Wiktor Kamieniarz, obecnie dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego.

Aby jednak nauczyciele mogli spokojnie pracować, niezbędnych jest kilka zasad. Jedną z nich, wprowadzoną z inicjatywy prezydenta Mirosława Mikietyńskiego, jest stworzenie możliwości działania w ramach ułatwiających to zadanie. Wdrożony w życie *Koszaliński System Oświatowy – założenia do racjonalizacji wydatków na zadania oświatowe miasta Koszalina* – bo o nim mowa – wzbudził zainteresowanie nie tylko w Koszalinie. Zwyciężył w organizowanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji ogólnopolskim konkursie i otrzymał tytuł *Lidera Zarządzania w Samorządzie Lokalnym 2004*. Innym udowodnieniem, które pozwala np. rodzicom wybór odpowiedniej szkoły dla

swoich dzieci jest wprowadzony w 2004 r. *Koszaliński System Oceny Szkół* – nowatorski projekt samorządowej oceny działalności szkół i w ten sposób wyłoniono *Liderów Edukacji 2004* – Szkołę Podstawową Nr 18 i Gimnazjum Nr 6 oraz *Lidera Edukacji 2005* – Przedszkole Nr 9. Co istotne – także ten projekt cieszy się dużym zainteresowaniem wśród samorządów całego kraju. Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego dodatkowo planuje stworzenie tzw. *e-oświaty*, czyli projektu obejmującego wszystkie placówki oświatowe w nowoczesnym, elektronicznym zarządzaniu oświatą.

Inną kardynalną zasadą jest rozbudowa i modernizacja bazy dydaktycznej. Dlatego rokrocznie z budżetu miasta przekazuje się około 1,3 - 1,5 mln zł na remonty szkół i placówek (nie wliczając inwestycji). W latach 1998 – 2005 oddano do użytku trzy pełnometrażowe hale sportowe, przy I LO, II LO i Szkole Podstawowej Nr 9 oraz boisko przy ZS Nr 11. W fazie projektowej jest budowa hali sportowej przy Gimnazjum Nr 6 oraz boisko przy SP Nr 5. W roku 2005 pozyskano 502.400 zł na projekt *Poprawa bazy dydaktycznej koszalińskich ponadgimnazjalnych szkół zawodowych* z Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. W 2006 roku UM zaangażował 250.000 zł na realizację drugiego etapu – wyposażenie Liceów Ogólnokształcących. Aby szkoły czuły się gospodarzami na własnym podwórku, 2003 roku wprowadzono zasadę pozostawienia 80% zarobionych przez szkołę funduszy na jej potrzeby (zakup min. pomocy dydaktycznych, sprzętu itp.). W 2004 roku zakończono podłączanie koszalińskich szkół do Internetu i wyposażania ich w pracownie komputerowe. Aktualnie realizowany jest projekt *Internetowe pracownie biblioteczne*.

Uczniowie koszalińskich szkół mają duży wybór zajęć specjalistycznych, które pozwalają rozwinąć ich zainteresowania. 1 września 2004 roku powołana została pierwsza w Polsce *Młodzieżowa Szkoła Dziennikarska* przy rozgłośni regionalnej Polskiego Radia Koszalin S.A. w której zawodu dziennikarza uczy się 120 uczniów koszalińskich szkół. Przy współpracy z Bałtyckim Teatrem Dramatycznym w Koszalinie oraz artystami rosyjskich scen baletowych została utworzona Szkołka Baletowa w Szkole Podstawowej Nr 9 w Koszalinie. W latach 2004 – 2006 rozpoczął się systemowy program *Edukacji sportowej* w koszykówce, piłce ręcznej, szachach, piłce nożnej i piłce siatkowej. Odbywa się to we współpracy z klubami AZS Koszalin, AZS Politechnika, KS *Bałtyk* i *Hetman*. W związku z rozwojem Specjalnej Strefy Ekonomicznej i pojawieniem się nowych inwestorów, przygotowywane jest szkolnictwo zawodowe do kształcenia pod potrzeby koszalińskich pracodawców i zmieniającego się rynku pracy.

Co roku wydawany jest *Informator o szkołach ponadgimnazjalnych w Koszalinie w roku szkolnym* – tradycyjnie trafia on do wszystkich uczniów III klas koszalińskich gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i do gmin ościennych. Dzięki temu młodzież gimnazjalna ma okazję zapoznać się z ofertą koszalińskich szkół ponadgimnazjalnych i wybrać dla siebie najlepszą szkołę.

W ramach programu *Bezpieczna szkoła - szkoła bez narkotyków* uczniowie są pod stałym nadzorem Straży Miejskiej, Straży Granicznej i Policji. Na terenie szkół realizowane są też inne akcje profilaktyczne, które obejmują swoim oddziaływaniem nie tylko uczniów, ale i także ich rodziców

Najlepsi uczniowie każdego roku nagradzani są Nagrodami Prezydenta Miasta za osiągnięcia w dziedzinie nauki, sportu, kultury. To nie jedyne wsparcie uczniów. Ksiądz Biskup Ordynariusz Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej Kazimierz Nycz oraz prezydent podpisali program *Koszalińska Barka*. *Koszalińska Barka* to program pomocy uzdolnionej młodzieży z diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej w edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym. Program skierowany jest do uzdolnionych, ale ubogich materialnie uczniów III klas gimnazjów, którzy mieszkają na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej. Młodzież objęta programem będzie miała dostęp do bezpłatnego zakwaterowania, wyżywienia i opieki wychowawczej w Bursie Międzyszkolnej. Co roku z budżetu miasta przeprowadzana jest program *Wyprawka szkolna*, w ramach którego dzieciom z mniej zamożnych rodzin miasto funduje podręczniki. Inną formą wspierania najuboższych rodzin jest finansowa pomoc z Unii Europejskiej. Niestety, nie zawsze jest ona racjonalnie prowadzona. Na przełomie 2004 i 2005 r. przez ponad cztery miesiące 1.119 uczniów koszalińskich szkół gimnazjalnych bezskutecznie oczekiwało na wypłatę stypendiów finansowanych z pieniędzy Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa. W związku z trudną sytuacją materialną rodzin stypendystów prezydent Koszalina postanowił wypłacić pieniądze na ten cel z budżetu miasta (562 tys. zł). Sytuacja ta powtórzyła się w maju, kiedy miasto ponownie złągodziło opieszałość urzędników z Warszawy.

Miasto nie zapomina także o nauczycielach, którzy mają zagwarantowane dodatki do wynagrodzenia (dodatek motywacyjny, funkcyjny - corocznie miasto przeznaczają na ten cel około 4 mln zł). W 2005 roku miasto zapłaciło nauczycielom za egzamin maturalny (niektóre miasta do dzisiaj na wywiązały się z tego zadania). Co istotne dla młodych absolwentów szkół wyższych w Koszalinie planowane jest odmłodzenie kadry pedagogicznej – 1 września 2007 roku po raz pierwszy na tak dużą skalę może dojść do wymiany *pokoleniowej* w szkołach – istnieje realna szansa zatrudnienia około 150 – 200 młodych nauczycieli (absolwentów szkół wyższych i bezrobotnych). Wydział Edukacji UM prowadzi własny oświatowy serwis informacyjny oraz tzw. *Bank ofert pracy*, czyli zbiera oferty od pedagogów poszukujących pracy w zawodzie nauczyciela. Następnie oferty te udostępniane są dyrektorom szkół poszukujących nauczycieli do pracy w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych.

Promocja miasta

Miast w Polsce jest tysiące. Co zrobić, aby w pamięci pozostało tylko jedno – to do którego warto wrócić, tego, które zawsze będzie przywoływać miłe wspomnienia, a zarazem takiego, które kojarzy się tylko z pozytywnymi? I co jeszcze bardziej istotne – w dobie Unii Europejskiej i globalizacji światowego rynku cele te nie są przeznaczone wyłącznie do mieszkańców kraju nad Wisłą, ale do bardziej szerokiego kręgu ludzi.

Jednym z przejawów pozyskania inwestorów i turystów jest udział w organizowanych w kraju i za granicą targach. Z jednej strony – z racji położenia Koszalina – miasto prezentowało się na targach turystycznych. Aby osiągnąć jak najlepszy efekt zapadła decyzja, aby nie uczestniczyć w spotkaniach niższej rangi, a skupić się na tych targach, które mają swoją renomę i uznanie na rynku. Dlatego wystawy o Koszalinie mogli obejrzeć zwiedzający Targi Turystyczne ITB Berlin - największej i najważniejszej imprezie branży turystycznej w Europie oraz Targi Turystki i Wypoczynku Lato, jednym z największych w Polsce kiermaszów ofert turystycznych dla wszystkich, którzy chcą zapoznać się z ofertą wyjazdów do wszystkich regionów kraju, a także *Międzynarodowy Salonie Turystycznym TOUR SALON* - Targach Regionów i Produktów Turystycznych w Poznaniu - największych corocznych targach turystycznych w Polsce.

Inną formą targów są prezentacje możliwości miasta i działających w nim firm pod kątem gospodarczym. Dotyczy to zwłaszcza wyjazdów zagranicznych, które są organizowane przy współudziale Centrum Biznesu. Tak było np. podczas organizowanej dla koszalińskich przedsiębiorców Misji Gospodarczej (targi oraz forum gospodarcze) w mieście partnerskim Koszalina - Bourges we Francji. Najbardziej efektywne, a zarazem najbardziej egzotyczne, są jednak targi, w których Koszalin uczestniczy od kilku lat - Targi Inwestycyjne w Xiamen w Chinach. To największe światowe targi tego typu, w których uczestniczą przedstawiciele rządów, agencji promocji inwestycji i przedsiębiorcy ze 120 krajów.

Obok targów turystycznych i inwestycyjno – gospodarczych, Koszalin bierze też udział m.in. w targach nieruchomości w Londynie, Warszawie, Gdańsku, Szczecinie i Wrocławiu, gdzie również przybliża światu miasto leżące nad Dzierżęcinką.

Szansę na rozwój mają także usługodawcy. Z myślą o nich wydany został *Koszaliński katalog usług polsko – niemieckich* - publikacja zawiera szczegółowe określenie listy usług zdrowotnych, rekreacyjnych, turystycznych, kulturalnych, rozrywkowych oraz edukacyjnych, z których mogą skorzystać turyści. Katalog określa standard usługi, jej cenę oraz zakres.

Jednym z przejawów aktywnego promowania Koszalina poza granicami kraju jest współpraca z tzw. miastami partnerskimi. Z jednej strony jest to okazja do wymiany doświadczeń między samorządowcami, z drugiej zaś – szansa dla młodzieży, przedstawicieli świata kultury i sportu, a także gospodarki na wymianę i prezentację własnego dorobku, sprawdzenie swoich umiejętności na szerszej arenie, a także możliwość znalezienia nowych rynków zbytu. Kosza-

lin współpracuje na zasadach partnerskich z 10 miastami – są wśród nich niemieckie Berlin Tempelhof-Schöneberg, Neubrandenburg, Schwedt nad Odrą, Neumünster, a także Lida (Białoruś), Kristianstad (Szwecja), Bourges (Francja), Gladsaxe (Dania), Roermond (Holandia) i Seinäjoki (Finlandia). Współpraca z nimi jest także jednym z warunków otrzymania finansowego wsparcia z Unii Europejskiej.

Aby stworzyć dobry wizerunek miasta konieczne jest także otworzenie na osiągnięcie techniki, czyli coraz bardziej popularnego na świecie Internetu. Ciekawa strona internetowa www.koszalin.pl zapewnia dostęp do ważnych i bieżących informacji z życia miasta, wiadomości o jego planach i ich realizacji; znajdują się tu również dane na temat jednostek i instytucji podlegających miastu. Bez wątpienia strona ta jest jednocześnie pierwszą wizytówką Koszalina. Internet można wykorzystywać też w inny sposób. Widać to doskonale na przykładzie Centrum Biznesu, które wykorzystało doskonale możliwości tego nośnika informacji. Przy współpracy z Wydziałem Rozwoju i Współpracy Zagranicznej zaistniał wirtualnej sieci Koszaliński Serwis Gospodarczy www.biznes.koszalin.pl. KSG to wortal informacyjny skierowany do przedsiębiorców oraz inwestorów krajowych i zagranicznych, będący bazą danych o przedsiębiorcach z Koszalina i otaczających miasto gmin, bazą teled adresową, zawiera poradniki i publikacje oraz międzynarodowe oferty współpracy.

Aby przybliżyć miasto osobom spoza Koszalina prowadzona jest również bardziej tradycyjna działalność. Na rynku wydawniczym pojawiają się albumy ukazujące piękno miasta i regionu (np. *Koszalin miasto zielone*), a także liczne informatory ukazujące przejawy lokalnego życia kulturalnego, turystycznego czy sportowego są na porządku dziennym.

Jednocześnie – po raz pierwszy w historii powojennego samorządu – w tej kadencji sięgnięto do przeszłości miasta. Dzięki albumowi *Koszalin w starej fotografii* także koszalinianie mają szansę porównać, jak na przestrzeni lat zmieniło się miasto. Jednak szczególne miejsce wśród wydawnictw opisujących przeszłość Koszalina jest bez wątpienia pierwsza *Kronika Miasta* napisana w latach 1737 – 1749 przez Johanna Davida Wendlanda. Kronika – mimo iż kilkakrotnie planowano wydać ją w przeszłości – dopiero teraz po raz pierwszy ujrzała światło dzienne w tak szerokim zakresie.

Wskaźnik satysfakcji klienta Urzędu Miejskiego w Koszalinie z pracy ratusza wynosi 97%. Wskaźnik został obliczony na podstawie analizy ankiet badania poziomu satysfakcji klienta z usług świadczonych przez Urząd Miejski w zakresie: kompetencji i fachowości, bezstronności i bezinteresowności, zgodności działań z obowiązującymi przepisami, sprawności i rzetelności, dostępu do informacji o sposobie załatwienia sprawy. Badanie zostało przeprowadzone na podstawie 611 ankiet wypełnionych przez klientów Urzędu Miejskiego w listopadzie 2005 r.

Innym medium wykorzystywanym do promocji jest telewizja. I tutaj nie zabrakło Koszalina. W TV4 wyemitowany został dotyczący miasta odcinek cyklicznego programu *Instynkt Tropiciela*, w którym przedstawiane są różne miasta Polski. Film trwa 25 minut i ukazane w nim były w ciekawej, dynamicznej formie największe atrakcje Koszalina.

Te wszystkie działania mają zachęcić do przyjazdu do Koszalina. Jeżeli zaproszenie będzie skuteczne, należy gości przekonać, że nie popełnili błędu odwiedzając miasto. Dlatego istotna jest nie tylko oferta, z której mogą skorzystać, ale również możliwość zdobycia szerokiej informacji o Koszalinie i okolicy. Dlatego jednym z posunięć prezydenta Mikietyńskiego była reaktywacja punktu, w którym turysta mógłby zasięgnąć informacji o interesujących go wiadomościach o Koszalinie i regionie. W ten sposób przy ul. Dworcowej powstało Regionalne Centrum Informacji Turystycznej, które pełni nadzwyczaj ważną rolę pierwszego kontaktu.

Inicjatywą Urzędu Miejskiego dofinansowaną z Unii Europejskiej, która ma na celu zapoznanie turystów i mieszkańców z historią Koszalina, jest *Staromiejska Trasa Turystyczna*. Eksponuje ona najciekawsze zabytkowe miejsca i inne atrakcje miasta. Poprzez oznaczenia oraz tablice informacyjne opatrzone opisami w języku polskim, angielskim i niemieckim, turyści z innych krajów bez problemu znajdują najciekawsze miejsca Koszalina i będą mogli zapoznać się z fragmentem historii miasta.

Nieocenionym sposobem promocji miasta są liczne imprezy okolicznościowe, wśród nich znajdują się Dni Koszalina. Ten coroczny festyn, odbywa się w terminie od 23 maja (data nadania Koszalinowi praw miejskich) do 1 czerwca (data wizyty Jana Pawła II w Koszalinie). Jest okazją do zaprezentowania dorobku Miejskiego Ośrodka Kultury i Młodzieżowego Domu Kultury. Organizowane są wystawy, przedstawienia, w tym cieszący się dużą popularnością występ przedszkolaków żegnających się z przedszkolami. Z okazji Dni Koszalina miasto odwiedzają muzyczne gwiazdy i uświetniają obchody swoimi występami.

Inną imprezą, odbywającą się od 2003 roku, która przybliży Koszalin zarówno jego mieszkańcom jak i zwiedzającym, jest *Święto Wody*. Miasto wykorzystuje fakt, że otaczają je liczne jeziora, odległość dzieląca je od Morza Bałtyckiego niewielka, a równocześnie woda w Koszalinie jest smaczna i czysta, a jej cena należy do najniższych w kraju.

Miasto dba o tradycję, o pielęgnowanie pamięci historycznej Koszalinian. Jednym z ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce podczas ostatniej kadencji samorządu, a jednocześnie przypominały dawnych mieszkańców grodu nad Dzierżęcinką były obchody 740. rocznicy nadania praw miejskich Koszalinowi. Przy okazji licznych uroczystości organizowane były liczne imprezy towarzyszące, w tym kulturalne, sportowe i rekreacyjne zapewniające koszalinianom dobrą zabawę. Obchodom 740-lecia towarzyszyło m.in. otwarcie wystawy publikacji i dokumentów poświęconych historii miasta, uroczysta prezentacja pierwszej Kroniki Koszalina, promocja legend Gracjana Bojara - Fijałkowskiego *Legandy Koszalińskiego Grodu*, do której ilustracje wykonały koszalińskie dzieci oraz koncerty, w tym światowej sławy saksofonisty jazzowego – Jana Garbarka.

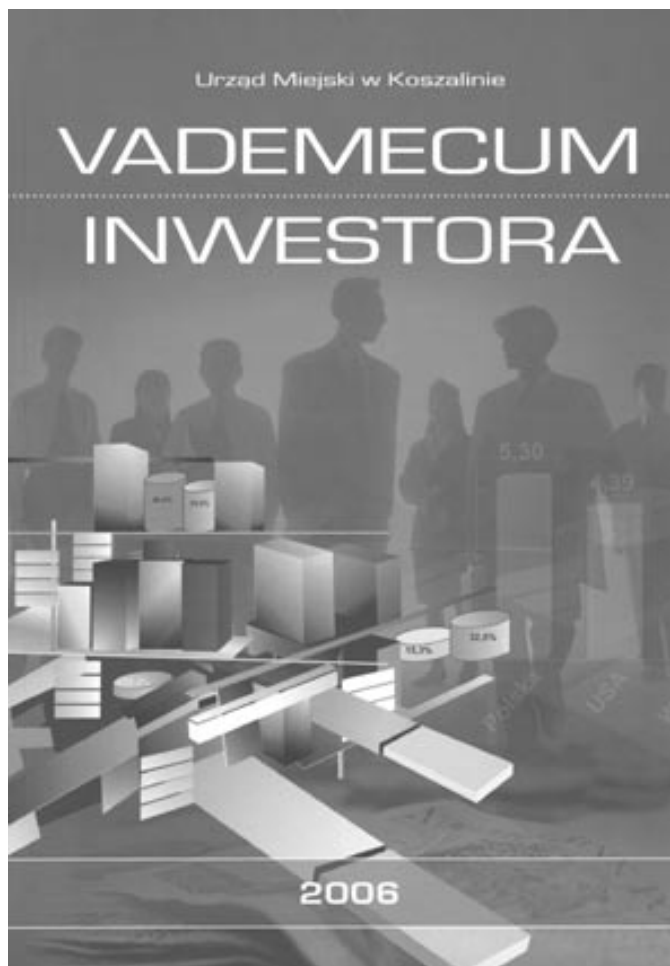
Do istniejących już wcześniej imprez promujących miasto, stopniowo dołączają nowe. W 2006 roku odbyła się pierwsza edycja imprezy o nazwie *Koszaliński Festiwal Kulinaryny na Ulicy Smaków*. Na kilka godzin ulica Kaszubska zmieniła się w tętniący życiem deptak. Można było spróbować potraw przygotowanych przez koszalińskie restauracje oraz gości z niemieckiego miasta partnerskiego – Schwedt nad Odrą. Nie zabrakło też stoisk, na których było można degustować wyroby masarskie, domowe wypieki i żywność ekologiczną. Swoje kramy z rękodziełem (ceramika, ozdoby z drewna, słomy, haft) wystawili również twórcy ludowi z Koszalina i okolic, a na dwóch scenach występowały zespoły z naszego miasta. Festiwal kulinarny to polsko-niemieckie przedsięwzięcie kulturalne, które zostało sfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz ze środków budżetu państwa.

Liczne wyróżnienia w ogólnopolskich konkursach i rankingach akcentują najlepsze strony Koszalina i sprawiają, że o tym mieście mówi się w superlatywach. Przykładowo w latach 2004 - 2006 Koszalin został wyróżniony prestiżowym certyfikatem przez kapitułę Konkursu *Gmina Fair Play*. Krajowa Izba Gospodarcza oraz Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym przyznało Koszalinowi to wyróżnienie trzeci raz z rzędu i otrzymał prawo do używania tytułu *Złota Lokalizacja Biznesu*. Głównymi celami konkursu była identyfikacja i promocja gmin przyjaznych dla inwestorów, zwiększenie zainteresowania gminą wśród inwestorów i mediów, jak również kreowanie pozytywnego wizerunku skutecznych władz samorządowych.

W kadencji prezydenta Mikietyńskiego Koszalin, jako jedyne miasto w Polsce i jedno z 50 na świecie, zostało wyróżnione tytułem *Najlepszego miasta zagranicznego do inwestowania dla przedsiębiorstw chińskich*. Przyznał go Chiński Międzynarodowy Instytut Korporacji Wielonarodowych (China International Institute of Multinational Corporations) bezpośrednio podlegający Ministerstwu Handlu Chińskiej Republiki Ludowej. Dzięki temu Koszalin jest rozpoznawalny w świecie jako miasto otwarte i przyjazne na napływ kapitału zagranicznego.

Bardzo ważną rolę w promocji Koszalina odgrywają osobiste działania prezydenta. Prezydent Mikietyński angażuje się w przedsięwzięcia regionalne i ponadregionalne, by tam dbać o dobre imię i interesy miasta. Jako Prezydent Euroregionu Pomerania i Wiceprezydent Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych, wziął udział w posiedzeniu Prezydium SERG, które miało miejsce w Bordeaux we Francji. Podczas posiedzenia Prezydium omówiono m.in. współpracę obszarów nadmorskich, transgraniczną służbę zdrowia oraz wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw. Prezydent Mikietyński jest jedynym Polakiem wśród członków SERG. Pozycję prezydenta Mikietyńskiego docenił m.in. Harald Ringstorff, premier Kraju Związkowego Maklemburgia - Pomorze Przednie, który odwiedził Koszalin. Była to pierwsza wizyta premiera Maklemburgii Pomorza Przedniego w historii Koszalina. Do tej pory miejscem docelowym był zawsze Szczecin. Prezydent Mikietyński uczestniczył również w podpisaniu porozumienia w sprawie wspólnego poszukiwania inwestorów dla woj. zachodniopomorskiego. Umowę sygnowali Północna Izba Gospodarcza, Koszalińska Izba Przemysłowo – Handlowa oraz Euroregion *Pomerania*.

Z uwagi na pełnienie dodatkowych funkcji przez Prezydenta Koszalina miasto może skuteczniej zabiegać o pieniądze z Unii Europejskiej, ale również głośniejsze upominać się o potrzeby i dobre imię miasta. Prezydent Mikietyński jest również m.in. członkiem komisji wspólnej rządu i samorządu zajmującej się sprawami służby zdrowia, przewodniczącym komisji zdrowia Związku Miast Polskich, szefem Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Pomorza Środkowego, działa również w Polsko-Szwedzkim Komitecie Współpracy Województwa Zachodniopomorskiego i Regionu Skania oraz Komitecie ds. Współpracy Przygranicznej Polsko - Niemieckiej Komisji Międzynarodowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej.

Dzięki osobistemu zaangażowaniu Prezydenta Mikietyńskiego podjęte zostały działania, by kluczowe dla rozwoju miasta inwestycje, zostały umieszczane w regionalnych i ogólnokrajowych dokumentach planistycznych. Dotyczy to koncepcji reaktivowania lotniska cywilnego w Zegrzu Pomorskim oraz modernizacji i przebudowy drogi krajowej Nr 11 na odcinku Kołobrzeg - granica województwa, łącznie z budową obwodnicy Koszalina.

Spółki Miejskie

Dobre funkcjonowanie miasta to także dobrze zarządzane i prężnie działające spółki komunalne. To one bezpośrednio dbają o potrzeby koszalinian – i to zarówno doczesne, jak i duchowe. Jakość ich pracy jest łatwo zweryfikować, bo każdy mieszkaniec miasta ma z nimi kontakt praktycznie na co dzień – używając wody, wyrzucając śmieci, czy idąc na koncert do Filharmonii.

Miejska Energetyka Ciepła

Produkcja ciepła odbywa się w oparciu o dwie ciepłownie opalane miazem węglowym. Podobnie jak inne firmy w tej branży, jej wysiłek skierowany jest na to, by spalić jak najmniej węgla, wyeliminować większość zanieczyszczeń, a ze spalonego węgla uzyskać jak najwięcej ciepła. Rocznie MEC spala około siedemdziesiąt tysięcy ton węgla. Jego zużycie zależy od sprawności kotłów. Dzięki ich modernizacji, MEC zużywa o 15% mniej węgla niż wcześniej.

Sprawą podstawową dla ochrony środowiska jest wielkość i jakość emitowanych gazów i pyłów. Dlatego MEC od dwudziestu lat stosuje urządzenia odpylające. Od kilku lat są one wymieniane na nowe, bardziej skuteczne. To dwustopniowy układ odpylania, który po zamontowaniu sprawi, że skuteczność odpylania w MEC wzrośnie z 85% do 93%. Modernizacja układów odpylania kotłów w ciepłowni DPM została zakończona w roku 2005, natomiast w ciepłowni FUB zakończenie nastąpi w roku 2006. W latach 2004-2005 przeznaczono na ten cel 3,33 mln zł, a w roku 2006 spółka przewiduje wydać kolejnych 370 tys. zł.

Zmodernizowano też sieć ciepłowniczą, dzięki czemu zmniejszyły się straty ciepła. W 2002 roku sieć ta wynosiła 90,9 km, w tym 34,4 km wykonanych z materiału preizolowanego. Według stanu na koniec 2005 roku długość sieci ciepłej ogółem to 95,6 km, w tym 44 km to sieć preizolowana.

Nakłady finansowe (w tys. zł) poniesione na inwestycje i remonty w latach 2002-2005 wyniosły:

Rok	2003	2004	2005
Inwestycje	5 863	8 047	8 420
Remonty	3 339	3 063	1 697

MEC poszukuje różnych źródeł finansowania inwestycji - od bezwrotnej dotacji z EkoFunduszu, przez preferencyjne pożyczki z Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, po fundusze z Unii Europejskiej (projekt Optymalizacja miejskiego systemu ciepłowniczego w Koszalinie – etap I otrzymał dofinansowanie w wysokości 5,5 mln zł).

W 2005 roku MEC zdobyła trzy certyfikaty, potwierdzające, że firma jest dobrze zarządzana, działa zgodnie z normami ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Są to System Zarządzania Jakością ISO 9001:2000, System Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy wg normy PN-N 18001 oraz System Zarządzania Środowiskowego ISO 14001. Na szczególną uwagę zasługuje ten ostatni - jego podstawowym wymaganiem jest osiągnięcie systematycznego zmniejszania wpływu przedsiębiorstwa na środowisko.

Miejska Energetyka Ciepła w Koszalinie, jako pierwsza firma komunalna w Polsce, przeprowadziła audyt legalności oprogramowania potwierdzony certyfikatem Microsoftu. Certyfikat legalności oprogramowania oznacza, że Zarząd Firmy oraz Dział Informatyki, sprawują pełną kontrolę nad posiadanymi zasobami informatycznymi. Skutkiem jest pewność, że wszystkie komputery w sieci przedsiębiorstwa, pracują z wykorzystaniem legalnego oprogramowania.

Działalność spółki jest doceniana na zewnątrz. Stąd też liczne nagrody, które są jej przyznawane. Do najważniejszych należy Medal Europejski w kategorii „Wyrób” w 2005 r. – za „Energję ciepłą” oraz w 2006 r. w kategorii „Usługa” - za „Dostawę energii ciepłej”. Medal Europejski jest niekomercyjnym, ogólnopolskim wyróżnieniem, nadawanym

przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej i Business Centre Club. MEC przyznano również kilka nagród Środkowopomorskiej Rady Naczelnej Organizacji Technicznej: za *Usługę 2005*, *Za nowe rozwiązania w dziedzinie ochrony środowiska za rok 2004* oraz *Inwestycja Roku 2006* (modernizacja systemu grzewczego Politechniki Koszalińskiej). MEC została również umieszczona, przez magazyn TELEINFO na liście firm najlepiej z informatyzowanych w Polsce (według rankingu prowadzonego w dodatku RAPORT 100).

Podczas zakończonego 20 września 2006, X Forum Ciepłowników Polskich, Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Koszalinie, została uhonorowana Laurem w kategorii *Wiodące przedsiębiorstwa*, w grupie firm ciepłowniczych produkujących ponad milion gigadzuli energii rocznie. Wyróżnienie przyznała kapituła złożona z przedstawicieli branży ciepłowniczej zrzeszonych w Izbie Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie i współpracujących z nią naukowców. Koszaliński MEC pokonał takich gigantów z branży jak przedsiębiorstwa energetyki ciepłej z Warszawy i Gdańska, także nominowanych do nagrody.

Doceniana jest również Grażyna Bielawska, prezes Zarządu MEC Koszalin, która w 2005 r. otrzymała. Honorowy Laur Ciepłowników przyznany, przez środowisko ciepłowników. *Laur Honorowy* jest najwyższym wyróżnieniem, przyznawanym przez samorząd gospodarczy ciepłowników, szczególnie zasłużonym osobom z branży. W tym samym roku G. Bielawska otrzymała prestiżowy tytuł *Menedżer Pomorza 2005* przyznany przez Kapitułę konkursu, złożoną z przedstawicieli Środkowopomorskiej Rady Naczelnej Organizacji Technicznej, koszalińskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego oraz Koszalińskiej Izby Przemysłowo-Handlowej.

Grażyna Bielawska jest Przewodniczącą Rady Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie. Izba zrzesza ponad 280 członków o różnej wielkości i strukturze, a jej podstawowym celem działania jest inicjowanie i współuczestniczenie w procesach unowocześnień i kompleksowego rozwoju ciepłownictwa odpowiednio do zmieniających się potrzeb.

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja

Już Johann David Wendland, pierwszy kronikarz Koszalina w swojej kronice napisanej w latach 1737-1756 i wydanej z okazji 740 – lecia miasta, zastanawiał się nad jakością wody doprowadzanej z Góry Chełmskiej. Stała troska o jakość wody jest również dzisiaj jednym z trzech strategicznych celów działalności Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Koszalinie. Spółka nie tylko dostarcza mieszkańcom Koszalina i okolic czystą i zdrową wodę, podmiotom gospodarczym wodę wykorzystywaną do celów spożywczych i produkcyjnych. MWiK odbiera również ścieki komunalne i następnie je neutralizuje według standardów i norm europejskich, dbając o stan środowiska naturalnego.

Lata 2002 – 2006 w gospodarce wodno – ściekowej miasta odznaczały się ukierunkowaniem na inwestycje, budowę nowych i modernizację posiadanych obiektów.

Bez wątplenia najważniejszą inwestycją MWiK była w ostatnim okresie budowa Stacji Uzdatniania Wody w Mostowie (w tym budowa linii kablowej Bonin -Mostowo). Ta realizowana od 2003 roku największa inwestycja Koszalina została zakończona i włączona do koszalińskiego systemu dostawy wody. Uroczyste przekazanie do eksploatacji nastąpiło 28 czerwca 2005 r. Stacja w Mostowie jest jednym z najnowocześniejszych tego typu obiektów w Polsce. Całkowity koszt jej wybudowania wyniósł ponad 17 mln zł., z czego 10,7 mln zł. zostało sfinansowane pożyczką uzyskaną z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dzięki tej inwestycji w wodzie w koszalińskich kranach obniżono zawartość żelaza do 0,05 mg Fe/l (pomimo dopuszczalnej wartości 0,2 mg Fe/l) i manganu do 0,05 mg Mn/l hamując w ten sposób dokuczliwy proces płukania rur wodociągowych z powodu tworzenia się osadów w rurociągach i wtórnego zanieczyszczenia wody. Poza tym uzyskano pełną niezależność zasilania koszalińskiego systemu wodociągowego. Do odbiorców trafia woda spełniająca wszystkie krajowe i europejskie normy.

Wodociągi sukcesywnie odtwarzają posiadane sieci, sprawiając, że infrastruktura wodociągowa miasta znajduje się w dobrym stanie technicznym oraz przyczynia się do zminimalizowania awarii sieci. Ogółem w ostatnim okresie zmodernizowano sieć o długości 13.579,8 m.b. a wartość poniesionych nakładów od 2002 roku wyniosła prawie 9 mln zł. Podobnie jest z siecią kanalizacyjną. W celu utrzymania sieci kanalizacyjnej we właściwym stanie technicznym i zminimalizowania awarii, poszczególne odcinki poddaje się renowacji przy pomocy nowoczesnej i sprawdzonej już technologii, której główną zaletą jest bezinwazyjność polegająca na zaniechaniu wykonywania tradycyjnych wykopów, przekopywania ulic i chodników, długotrwałych utrudnień w ruchu ulicznym. A wszystko dzięki specjalnemu rękawowi, który jest wpuszczany do starych rur kanalizacyjnych po ich uprzednim, dokładnym wypłukaniu. Wprowadzony rękaw jest następnie poddawany działaniu gorącej wody lub pary, która powoduje takie utwardzenie materiału, z którego wykonany jest rękaw, że we wnętrzu starej rury powstaje nowa – o dużej wytrzymałości i trwałości, którą fachowcy oceniają na kilkadziesiąt lat. Długość odtworzonych tą metodą kanałów kształtowała się na poziomie 1.875 metrów, natomiast koszt renowacji wyniósł 716,8 tys. zł. W planie na 2006 rok założono również renowację kanalizacji na długości 1.285 metrów w ulicach Staszica, Partyzantów oraz Mieszka I na kwotę 481 tys. zł. Łączna wartość zrealizowanych w okresie pięcioletnim renowacji kanałów wyniesie prawie 1,2 mln zł.

Aby poprawić jakość swoich działań MWiK zmodernizowały również laboratorium badania wody – dzięki wyremontowaniu pomieszczeń oraz wyposażeniu ich w najnowocześniejsze urządzenia badawczo – pomiarowe spełniono wymogi Państwowego Centrum Akredytacyjnego. Uzyskanie akredytacji będzie potwierdzeniem wdrożenia systemu jakości dokonywanych analiz laboratoryjnych. Koszt modernizacji wyniósł 623,3 tys. zł.

Rozmiar oraz wartość przeprowadzanych inwestycji wodociągowych

L.p.	Wodociąg	Wartość (w tys. zł.)
1.	ul. Kazimierza Wielkiego, Bogusława II-go, Zawiszy Czarnego, Księżnej Anastazji, Dąbrówki, Marii Ludwiki i Rynek Staromiejski dł. 1.407,0 m.b. ul. Asnyka, Grodzka, dł. 309 m.b.	744,1
2.	ul. Reymonta, Struga, Żeromskiego dł. 630 m.b.	187,3
3.	ul. Słowackiego, dł. 228,5 m.b.	183,1
4.	ul. Kochanowskiego, dł. 22,3 m.b.	67,0
5.	ul. Powstańców Wlkp., dł. 735,5 m.b.	22,3
6.	ul. Moniuszki, Szymanowskiego, dł. 117,0 m.b.	294,3
7.	ul. Komisji Edukacji Narodowej, dł. 335,0 m.b.	33,6
8.	ul. Laskonogiego, Wyszyńskiego, Krzywoustego, Chrobrego	156,4
9.	dł. łączna 874,0 m.b.	
10.	ul. Morska, Sienkiewicza, dł. 303,0 m.b.	281,5
11.	ul. Wańkowicza, Władysława IV-go, Kutrzeby, dł. 145,0 m.b.	107,2
12.	Wodociąg w rejonie Góry Chełmskiej dł. 103,0 m.b.	145,1
13.	ul. Andersa, dł. 732,5 m.b.	97,0
14.	ul. Harcerska, dł. 186,0 m.b.	418,2
15.	ul. Poprzeczna, dł. 701,0 m.b.	67,2
16.	ul. Żeglarska, dł. 88,0 m.b.	142,3
17.	ul. Batalionów Chłopskich, dł. 605,0 m.b.	49,3
18.	ul. Szczecińska, dł. 160,0 m.b.	117,5
19.	ul. Mickiewicza, dł. 301,0 m.b.	29,7
20.	ul. Barlickiego, dł. 234,5 m.b.	121,5
21.	ul. Mariańska, dł. 264,5 m.b.	109,1
22.	ul. Radogoszczańska, dł. 242,5 m.b.	119,5
23.	ul. Wypiańskiego, Grottgera, Chełmońskiego, dł. 858,0 m.b.	222,6
24.	ul. Wojska Polskiego, dł. 933,0 m.b.	636,6
25.	ul. Spokojna, Kosynierów, Sienkiewicza, dł. 1.087,0 m.b.	980,7
26.	ul. Morska, dł. 520,0 m.b.	1.005,2
27.	ul. Pionierów, dł. 104,0 m.b.	104,5
28.	ul. Różana, dł. 331,5 m.b.	18,4
29.	ul. Zgody, dł. 337,0 m.b.	115,6
30.	ul. Matejki, dł. 334,0 m.b.	158,5
31.	ul. Karłowicza, dł. 351,0 m.b.	127,5
		105,3

Poprawie świadczonych usług ma służyć kupione w listopadzie 2005 roku oprogramowanie komputerowe *System Informacji oraz Zarządzania Infrastrukturą Sieciową wspomagane mapą numeryczną* oparty na technologii firmy *Intergraph G/Technology – G/Water*. System wspomaga w działaniach zmierzających do podniesienia jakości i zwiększenia efektywności realizacji zadań związanych z utrzymaniem, modernizacją i rozbudową sieci. Wartość tego oprogramowania wyniosła 243,5 tys. zł.

Podsumowując, przewidywana wartość poniesionych nakładów na inwestycje w okresie od 2002 roku do końca 2006 roku wyniesie ponad 35,6 mln zł. Ich realizacja ma znaczący wpływ na poziom świadczonych usług dostawy wody i odbioru ścieków oraz utrzymania wysokiego stopnia niezawodności urządzeń. I co istotne dla każdego z odbiorców – wysokie nakłady na inwestycje udaje się utrzymywać bez konieczności podwyższania opłat za wodę i ścieki, które należą do najniższych w kraju i nie były podwyższane od lipca 2004 roku.

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja zakończyły budowę największej inwestycji infrastrukturalnej w gospodarce wodno – ściekowej miasta w ostatnich latach. Za 20 mln zł spółka wybudowała nowoczesną Stację Uzdatniania Wody w Mostowie. Funkcjonowanie stacji, która pracuje całą dobę, pozwala dostarczyć wodę o jeszcze lepszej jakości (uzdatnioną, czyli zawierającą niezbędne dla życia, ale nie przekraczające norm ilości związków żelaza i manganu) mieszkańcom Koszalina, Będzina, Manowa i Mielna.

Budowa rozpoczęła się 1 października 2002 r. Budowę, montaż i rozruch stacji w Mostowie o wydajności 30.000 m³ wody na dobę zrealizowało wybrane w przetargu Konsorcjum składające się z firm: HYDROBUDOWA 9 Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane Spółka z o.o. w Poznaniu oraz Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Budowlanych INFRABUD z Koszalina. Aby stacja dobrze funkcjonowała, wybudowano nową linię energetyczną na odcinku Bonin – SUW Mostowo.

Stację wybudowano, aby obniżyć zawartość żelaza do 0,05 mg /l i manganu do 0,05 mg /l w wodzie uzdatnionej, zatrzymać proces tworzenia się osadów w rurociągach i wtórnego zanieczyszczania wody, uzyskać pełną niezależność koszalińskiego systemu wodociągowego zasilanego w wodę z ujęcia w Mostowie i z ujęcia w Koszalinie poprzez pełne uzdatnienie wody dostarczanej do mieszkań oraz poprawić jakość wody.

Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł około 20 mln zł. Z tej kwoty 11 mln złotych pochodzi z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (pożyczka). Pozostałą część środków finansowych tj. około 9 mln złotych Miejskie Wodociągi i Kanalizacja wygenerowały ze środków własnych.

Oficjalne oddanie do użytku Stacji Uzdatniania Wody w Mostwie

Działaniom inwestycyjnym towarzyszyły również działania promocyjne. MWiK w 2004 roku została laureatem organizowanego przez Krajową Izbę Gospodarczą ogólnopolskiego konkursu *Przedsiębiorstwo Fair Play*. Otrzymało również nagrodę specjalną w tym konkursie – *Statuetkę Fair Play*. W 2005 roku MWiK zdobyły natomiast Złoty Certyfikat *Przedsiębiorstwo Fair Play*. To już trzeci raz kapituła tego konkursu doceniła etykę i rzetelność w działalności gospodarczej. Również w maju 2005 roku Firma została laureatem konkursu *Teraz Polska* i otrzymała Polskie Godło Promocyjne *Teraz Polska*. Rok wcześniej Miejskie Wodociągi i Kanalizacja zdobyły III nagrodę w ogólnopolskim konkursie *Pracodawca – Organizator Pracy Bezpiecznej* organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy. Rok 2004 to również zdobycie nagrody *Panteon Polskiej Ekologii* i nagrody *Gazeta Biznesu* przyznanej już czterokrotnie przez

dziennik *Puls Biznesu*. Ważnym wydarzeniem było zdobycie nagrody II stopnia i tytułu *Budowa Roku 2005* za realizację Stacji Uzdatniania Wody w konkursie organizowanym przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa.

Ostatnie cztery lata to również nacisk na udoskonalenie wewnętrznej organizacji Firmy. Od lipca 2003 MWiK posiada certyfikat Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Środowiskiem ISO 9001 i 14001. Rok później wdrożono System Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy 18001. Natomiast w grudniu 2005 roku wprowadzono w życie wymogi Systemu Zarządzania Informacją Finansową *Biznes Partner*. Wszystkie te działania mają za zadanie stałe podnoszenie jakości świadczonych usług.

Miejski Zakład Komunikacji

Strategia działania Miejskiego Zakładu Komunikacji skupia się na czterech zasadniczych kierunkach działania - kształtowaniu cen świadczonych usług, działalności inwestycyjnej, działalności pomocniczej i standardów jakościowych świadczonych usług. Efektem jest firma w pełni dostosowana do wymagań rynku, otwarta na potrzeby klientów i przyjazna środowisku.

Z punktu widzenia przeciętnego pasażera komunikacji miejskiej najbardziej istotnym zagadnieniem jest wysokość cen na oferowane przez MZK usługi. I klienci powinni być zadowoleni - mimo systematycznie postępującej inflacji i wzrostu cen paliw spółka utrzymywała ceny biletów na tym samym poziomie, mimo iż rachunek ekonomiczny i zdrowy rozsądek (zwłaszcza w obliczu licznych przywilejów osób korzystających z usług MZK) nakazywałyby ich wzrost. *De facto* oznacza to obniżkę realnej ceny biletów. Taka polityka firmy jest możliwa w trzech powodów. Z jednej strony MZK generuje dodatkowe zyski z innej działalności, z drugiej zaś bezkompromisowo przestrzega zasad zarządzania kosztami. I wreszcie – co nie mniej istotne – władze samorządowe rekompensują z budżetu miasta przejazdy ulgowe oraz bezpłatne.

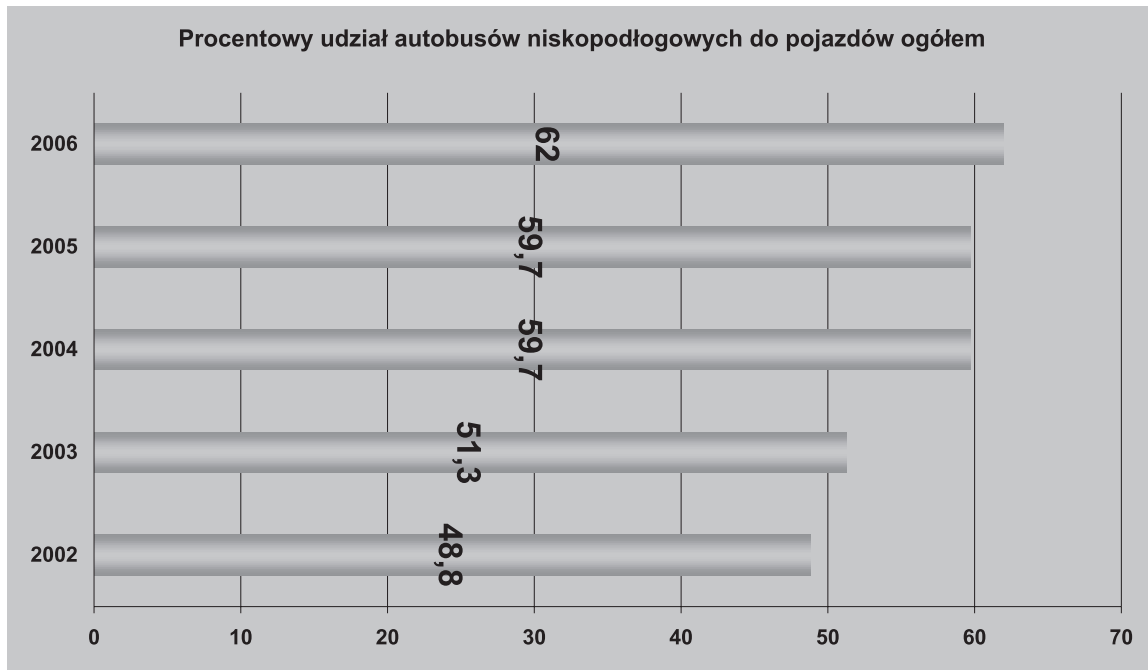
Wbrew pozorom taka polityka firmy jest możliwa również z powodu nowych zakupów inwestycyjnych. W ostatnich latach w MZK systematycznie likwidowano wyeksploatowane autobusy (których naprawa była zbyt kosztowna i nieopłacalna) w zamian kupując tabor nowej generacji, o nieporównywalnie wyższych standardach użytkowych i eksploatacyjnych. Dodatkowym powodem, dla którego gruntowna przebudowa bazy komunikacyjnej stała się konieczna, była rosnąca konkurencja na lokalnym rynku przewozowym, wymogi ochrony środowiska oraz rachunek ekonomiczny. W efekcie 86% pojazdów będących aktualnie w ruchu to autobusy nowej generacji, funkcjonalne i przyjazne otoczeniu, zaś 100% taboru spełnia znormalizowane wymogi czystości spalin EORO II i III. Dodatkowo systematyczna troska o stan techniczny i jakość pojazdów, wsparta kosztami na ich modernizację sprawiły, iż udział autobusów niskopodłogowych w taborze sięga 62% i stanowi jeden z najwyższych wskaźników w kraju. Jest to istotne zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych oraz matek, które poruszają się z dziećmi po mieście z pomocą wózków.

Wysoki procent inwestycji jest możliwy m.in. dzięki wielokierunkowej działalności pomocniczej, będącej istotnym źródłem finansowania działalności gospodarczej i zapewniającą stabilizację finansową spółki w bliższej i dalszej perspektywie. Tym samym oferta MZK wobec klientów ma charakter kompleksowy. W grę wchodzi tu wybudowana w 2003 r. Stacja Paliw (koszt ponad 2,1 mln zł), myjnia samoobsługowa (350 tys. zł) oraz tablica informacyjna przy dworcu PKP. Szczególna rola przypada tu Stacji Paliw, która z jednej strony porządkuje i racjonalizuje system zaopatrywania własnego taboru w niezbędne materiały pędne, z drugiej zaś (poprzez sprzedaż zewnętrzną) wpływa na poprawę sytuacji ekonomicznej firmy, zwłaszcza płynności finansowej i zdolności płatniczej.

Procentowy udział autobusów niskopodłogowych do pojazdów ogółem

Wyniki te nie są czymś powszechnym w polskiej rzeczywistości firm przewozowych. Średni procentowy udział wpływów w kosztach działania wynosił w 2005 r. 64,3, podczas gdy w Koszalinie – 70,8. Jak zatem widać koszalińska MZK zajmuje w Polsce pozycję jednoznacznie wiodącą. Oznacza to także, że wyniki finansowe Miejskiego Zakładu Komunikacji pozwalają na mniejszy wysiłek budżetu miasta w dofinansowaniu firmy. Jest to efekt wieloletniego wysiłku koszalińskiej spółki podejmowanego we wszystkich podstawowych segmentach działalności.

Dostrzegane jest to na zewnątrz i wyniki firmy poświadczają liczne certyfikaty i wyróżnienia. Wśród nich jest uzyskanie przez ostatnie cztery lata tytułu *Przedsiębiorstwo Fair Play* (w tym także *Złotego Certyfikatu*), przyznanego przez Krajową Izbę Gospodarczą w Warszawie. Poza tym MZK uzyskała Certyfikat *Dobre bo polskie za Usługę komunikacyjną dla ludności*, nadany przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego w roku 2002. Inne osiągnięcia firmy to uhonorowanie główną nagrodą gospodarczą w pierwszej edycji konkursu *Koszaliński Denar*, któremu patronuje Koszalińska Izba Przemysłowo Handlowa oraz Starostwo Powiatu Koszalińskiego (rok 2002), tytuł *FIRMA ROKU 2003*, statuetka *Usługa roku 2004 i 2005*, statuetka *Inwestycja roku 2004*, a także uzyskanie *Certyfikatu Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP* potwierdzającego spełnienie wymagań międzynarodowej normy PN-EN ISO 9001:2001, PN-EN ISO 14001:2005 oraz PN-N 18001:2004 w obszarze całej działalności przedsiębiorstwa (rok 2004), uzyskanie certyfikatu *Najlepsze w Polsce za Punktualną i Rzetelną Usługę komunikacyjną dla ludności*, nadanego przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego (rok 2005) oraz uzyskanie wyróżnienia w I edycji konkursu *Regionalnej - Zachodniopomorskiej Nagrody Jakości* (rok 2005). Aktualnym potwierdzeniem skuteczności działań mających poprawić jakość działania firmy jest np. fakt że liczba skarg w 2006 roku (w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego) zmalała aż o 46%.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej

Praktycy i specjaliści związani z gospodarką odpadami doskonale wiedzą, że składowanie jest najmniej efektywnym i pożądanym sposobem unieszkodliwiania odpadów. Nowoczesne podejście do gospodarki odpadami wymaga stosowania segregacji, recyklingu oraz kompostowania. W Koszalinie – dzięki inwestycjom Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej - wykorzystuje się najnowocześniejsze technologie, w efekcie których prowadzona jest kompleksowa i racjonalna gospodarka odpadami. Jest ona oparta na długoletnim *Międzygminnym Programie Gospodarki Odpadami*, na który składa się współpraca z samorządami i edukacja ekologiczna prowadzona przez własne Centrum Edukacji Ekologicznej.

Program zyskał przychylność nie tylko samorządowców i mieszkańców regionu, ale również EkoFunduszu, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowi-

ska. Właśnie te instytucje przyznały znaczną część z ponad 20 mln zł, za które PGK wybudowało i oddało do użytku w bieżącej kadencji samorządowej Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie. Jeszcze do niedawna było tutaj „jedyni” nowoczesni składowisko odpadów komunalnych z odzyskiem biogazu, wykorzystywanego do ogrzewania pomieszczeń, kwaterami na eternit, myjniami i wagami. Jednak gdy nakładem wielu milionów złotych wybudowano sortownię surowców wtórnych oraz kompostownię osadów ściekowych, udało się w sposób kompleksowy rozwiązać wiele poważnych problemów gospodarki odpadami w mieście i regionie.

Jeszcze przed kilku laty nie bardzo wiedziano co zrobić z ponad kilkunastoma tysiącami ton osadów ściekowych, które powstawały w procesie oczyszczania ścieków w miejskiej oczyszczalni ścieków w Jamnie. Dzięki bardzo dobrej współpracy Miejskich Wodociągów i Kanalizacji oraz Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej osady trafiające do Zakładu Odzysku Odpadów koszalińskiego PGK i są przerabiane na ziemię kompostową. W zagospodarowaniu osadów pomógł m.in. rząd duński, który przeznaczył 2,5 mln zł na program utylizacji osadów. Umowę w tej sprawie podpisał prezydent Mirosław Mikietyński wspólnie z dyrektorem PGK oraz przedstawicielem duńskiej firmy NIRAS.

Inwestowanie w gospodarkę odpadami to nie jedyny kierunek działania PGK. Firma przykładą dużą wagę do bieżącego utrzymania i pielęgnacji zieleni na terenie miasta, które często określa się miastem zielonym. Stałej opiece podlega ponad 500 ha trawników koszonych kilka razy w roku oraz terenów zwanych umownie pasami drogowymi, których pielęgnacja odbywa się na podstawie trzyletniej umowy z Zarządem Dróg Miejskich. Przykładowo w bieżącej kadencji pracownicy PGK m.in. urządzili plac zabaw przy ul. Grochowskiego, wykonali boisko przy ul. Franciszkańskiej, urządzili i obsadzili drzewami plac zabaw przy ul. Próchnika, zagospodarowali zieleni Cmentarza Komunalnego, wykonali renowację trawników przy ul. Władysława IV, Franciszkańskiej i Armii Krajowej, wykonali górkę saneczkową przy ul. Cedrowej.

Wiele działań i zabiegów inwestycyjnych firma przeprowadziła na sprawnie zarządzanym przez siebie Cmentarzu Komunalnym. Trwa remont i rozbudowa budynku administracyjnego – oddano do użytku przestronne pomieszczenia biurowe, które przyspieszają i usprawniają obsługę klientów - oraz układana jest nowa nawierzchnia na głównym placu cmentarza. Ogółem tylko w 2004 roku przedsiębiorstwo wydało na inwestycje na cmentarzu prawie 450 tys. zł.

Zainteresowanie pochówkami urnowymi skłoniło PGK do wybudowania w 2004 r. kolumbarium, pierwszego w Polsce w kształcie rotundy. Oddano też do użytku pole urnowe, a obecnie trwa budowa ścian na urny. Do tej pory nawierzchnię cmentarza utwardzono polbrukiem o powierzchni 6.580 m kw., czyli 1.645 metrów bieżących, powierzchnię asfaltową położono natomiast na 2.600 m kw. – 650 metrach bieżących.

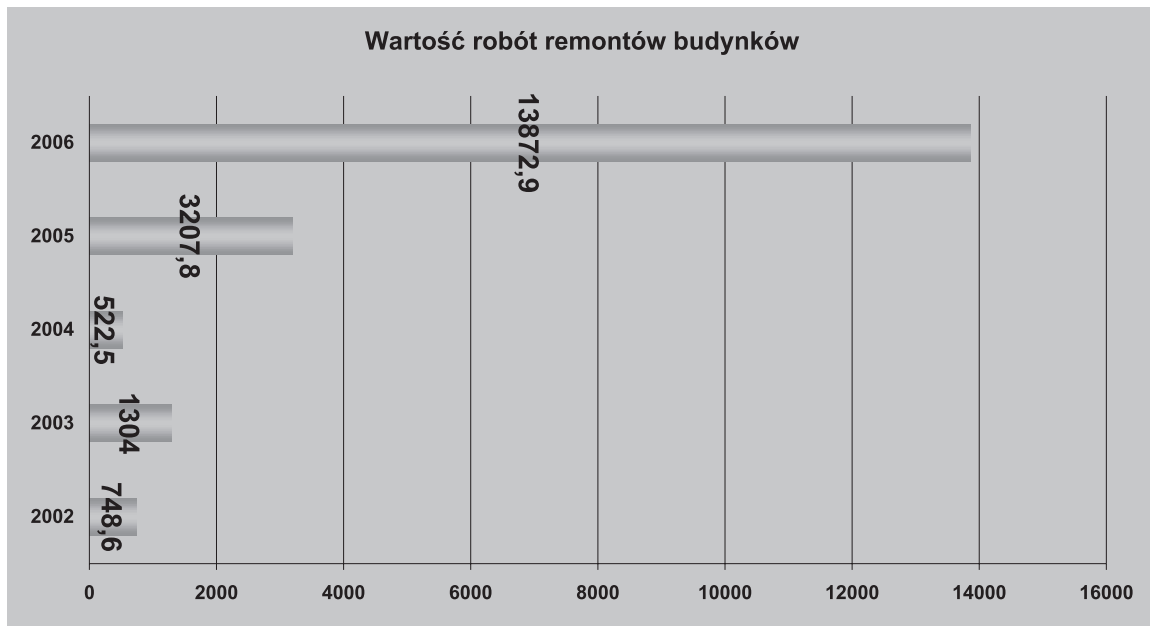
Cztery ostatnie lata to dalszy rozwój selektywnego zbioru odpadów na terenie miasta: zaopatrywanie mieszkańców osiedli domków jednorodzinnych w worki do segregacji odpadów (jeden worek na szkło oraz jeden na tworzywa sztuczne, makulaturę i puszki na posejść na miesiąc); oprócz worków mieszkańcy zostali zaopatrzeni w ulotki zachęcające do segregacji odpadów i informujące o zasadach odbioru worków segregowanych przez PGK. Przeprowadzono akcję informacyjno – edukacyjną wyjaśniającą sposób postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Organizowano akcje odbioru odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu AGD od mieszkańców zabudowy jednorodzinnej dwa razy do roku – w okresie wiosny i jesieni. PGK prowadzi otwarty w bieżącej kadencji punkt selektywnego zbioru przy bazie PGK, do którego mieszkańcy Koszalina mogą nieodpłatnie przekazywać m.in. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie, przeterminowane leki, niewielkie ilości makulatury, szkła i opakowań plastikowych oraz odpady organiczne.

Dbając o zadowolenie klientów z usług świadczonych przez PGK podejmowano różnego typu działania zmierzające do poprawy jakości usług. Dlatego PGK wprowadziło i stosuje normy ISO 9001:2000, system zarządzania jakością w zakresie usług komunalnych, prowadzenia składowiska odpadów i ich unieszkodliwianie oraz ISO 14001:2004, czyli system zarządzania środowiskiem. Oznacza to, że PGK w swojej działalności spełnia wysokie, międzynarodowe standardy.

O tym, że tak jest zaświadczyły liczne nagrody i wyróżnienia: Tytuł: *Firma Przyjazna Środowisku* 2003, 2004, 2005, 2006, *Mecenas Polskiej Ekologii* 2004, 2005, 2006; *Promotor Ekologii* 2004; *Produkt Przyjazny Środowisku* 2005, wyróżnienie w III edycji konkursu o Szklaną Statuetkę *Przeglądu Komunalnego* 2003, wyróżnienie w V edycji konkursu o Puchar Recyklingu w kategorii Szklana Statuetka *Przeglądu Komunalnego* 2004, nagroda specjalna przyznana przez Elana PET w V edycji konkursu o Puchar Recyklingu w kategorii zbiórki tworzyw sztucznych, nagroda WFOŚiGW w V edycji konkursu o Puchar Recyklingu, *Usługa Roku* 2004 – nagroda Środkowopomorskiej Rady Naczelnej Organizacji Technicznej w Koszalinie, *Inwestycja* 2005 – nagroda Środkowopomorskiej Rady Naczelnej Organizacji Technicznej w Koszalinie, *Dyplom Mistrza Edukacji Ekologicznej* w VI edycji konkursu o Puchar Recyklingu w kategorii Edukacja Ekologiczna *Przeglądu Komunalnego*, Statuetka *Lider Zbiórki Tworzyw* w VI edycji konkursu o Puchar Recyklingu w kategorii Zbiórki Tworzyw Sztucznych *Przeglądu Komunalnego*.

Zarząd Budynków Mieszkalnych

Po objęciu stanowiska prezydenta Koszalina Mirosław Mikietyński zdecydował o zmianie dotychczasowych zasad zarządzania zasobami komunalnymi. Do tego czasu całkowitą pieczę nad nimi sprawował Zarząd Budynków Mieszkalnych, który miał decydujący głos w sprawach związanych z wysokością stawki remontowej. Prezydent Mikietyński uznał, że decyzję o sposobie zarządzania nieruchomościami należy powierzyć wspólnotom mieszkaniowym. Dlatego przyjęta została *Koncepcję przekształcenia systemu zarządzania nieruchomościami gminnymi zarządzanymi (administrowanymi) przez ZBM*. Kierunki zmian wynikały z uregulowań prawnych, które ograniczają dziedziny funkcjonowania zakładów budżetowych.

Od tej pory ZBM przestał być monopolistą, a na rynku pojawiły się prywatne firmy zarządzające, które muszą się dostosować do wymagań poszczególnych wspólnot mieszkaniowych. Co istotne – podczas wyboru zarządcy wspólnoty, przedstawiciele ZBM dostosowywali się do głosu większości oddając pełną inicjatywę w ręce mieszkańców.

Decyzje te zaowocowały podwyższaniem przez wspólnoty stawek przeznaczonych na remonty i tym samym w tym roku znacznie zwiększyła się liczba planowanych termo-modernizacji w mieście. Niebagatelne znaczenie ma również fakt, że prezydent zdecydował się wspierać tego typu inicjatywy mieszkańców i w przypadku termo-modernizacji miasto pokrywa 30% kosztów związanych z dociepleniem ścian i malowaniem elewacji.

Zmiana zasad administrowania nieruchomościami komunalnymi w Koszalinie przyniosła bardzo dobre rezultaty – do takiego wniosku można dojść po analizie tegorocznej liczby zgłoszonych do ocieplenia budynków. W 2006 r. planowane jest wyremontowanie większej liczby obiektów i za większą kwotę niż w sumie w latach 2002 – 2005.

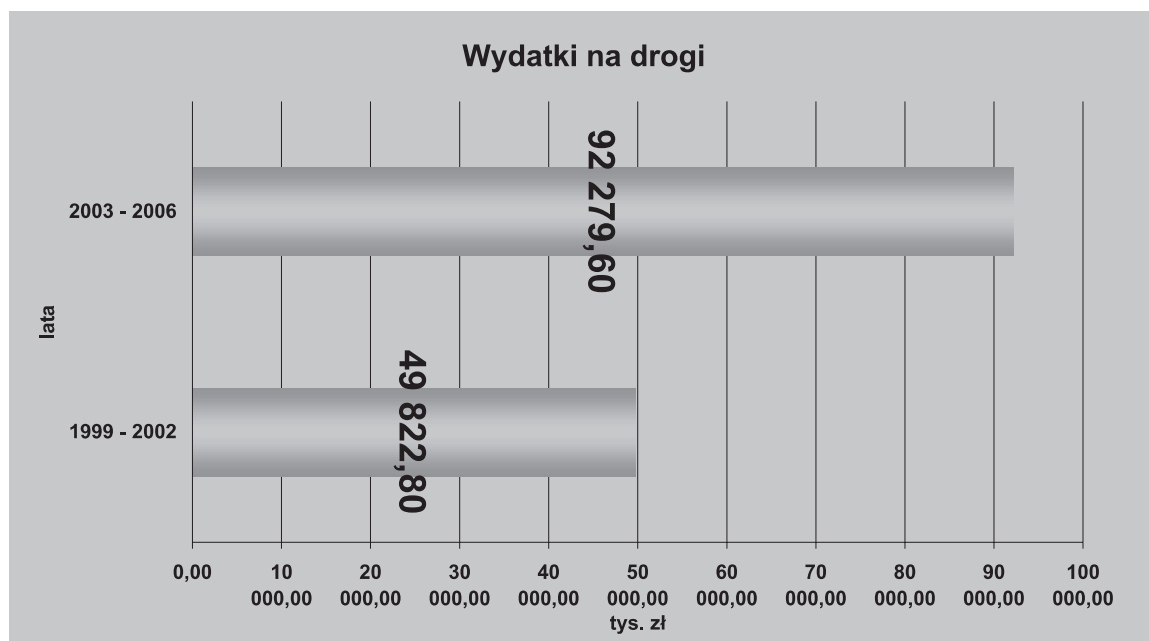
Zarząd Dróg Miejskich

W dobie znacznie zwiększającej się liczby samochodów w mieście, stan nawierzchni dróg staje się wyzwaniem dla każdej władzy samorządowej. Szczupłość finansów sprawia, że konieczne jest stosowanie strategii wybiórczego wyboru miejsc, w których wykonuje się remonty. W pierwszej kolejności są to drogi o strategicznym dla miasta znaczeniu oraz nawierzchnie zagrażające bezpieczeństwu. Sprawę komplikuje fakt, że roboty drogowe są pracami kosztownymi i wymagającymi takiej organizacji, aby utrudnienia przy ich realizacji były dla użytkowników dróg jak najmniejsze. Trzeba sobie powiedzieć otwarcie – przy zestawieniu długości dróg w Koszalinie i możliwości finansowych miasta rachunek nie wygląda zbyt optymistycznie: wymiana całej nawierzchni dróg na lepszą to sprawa kilkunastu lat znacznego inwestowania i nie będzie możliwa bez pozyskania dodatkowych środków zewnętrznych. Tego procesu nie da się przyspieszyć, można jedynie zmniejszyć jego dolegliwości. Stąd w latach 2003 – 2006 na remonty oraz inwestycje związane

z poprawą stanu technicznego koszalińskich dróg wydano 51,5 mln zł, a spora część tej kwoty pochodzi z dofinansowania z Unii Europejskiej. To właśnie z pomocą pieniędzy unijnych przebudowano najbardziej niebezpieczne skrzyżowanie w mieście (ul. Armii Krajowej – Monte Cassino – Niepodległości – Franciszkańska) oraz ul. Władysława IV i ul. Połczyńską. W 2007 r. ukończone zaś będzie Centrum rekreacyjno – sportowe znajdujące się w okolicach *Fregaty*.

Mówiąc o remontach dróg w Koszalinie z reguły wspomina się poprzednią kadencję samorządu, podczas której rozpoczęto proces modernizacji ulic na dużą skalę. Kiedy jednak porówna się nakłady na tego typu inwestycje w latach 1999 – 2002 oraz 2003 – 2006 okaże się, że liczby jednoznacznie wskazują, że to w ostatnich czterech latach wydatki na prace remontowe i modernizacyjne dróg są wyższe o niemal 50%.

Przez ostatnie cztery lata przebudowano wiele ulic, m.in. Wańkowicza, Sanatoryjną, Wyszyńskiego, Komisji Edukacji Narodowej, Reymonta, Żeromskiego, Plac Gwiazdzisty, a także przebudowano pobocza wraz z oświetleniem w ul. Połczyńskiej na odcinku od ul. Słowiańskiej do ul. Żytniej. Wybudowana została również zatoka postojowa w ul. Gierczak, a w trakcie przebudowy ul. Kruczej nastąpił rozdział kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację sanitarną i deszczową. Przebudowano także skrzyżowanie ul. Morskiej z drogą do Jamna, dokonując korekty organizacji ruchu, poprawiając w ten sposób bezpieczeństwo ruchu. Za sprawą ZDM na mapie Koszalina pojawił się parking przy Szpitalu Wojewódzkim oraz wyremontowano parking wraz z drogą dojazdową przy ul. Niepodległości. Nie zabrakło i remontów mostów (ul. Batalionów Chłopskich, kładki przy ul. Podgórznej oraz Podgórznej – Gierczak, wymiana dylatacji wiaduktu w ul. Monte Cassino – łącznie ponad 2 mln zł).

Co istotne - Zarząd Dróg Miejskich jest przygotowany do prowadzenia w najbliższych latach inwestycji drogowych, jak również składania wniosków o dofinansowanie z Unii Europejskiej. Dzieje się tak, ponieważ ma przygotowane wcześniej dokumentacje techniczne, niezbędne do wykonania przyszłych robót drogowych. Czego zatem możemy spodziewać się w najbliższym czasie? Przebudowy dróg krajowych – ul. Gnieźnieńskiej, ul. Syrenki (wraz z przebudową skrzyżowań z ul. Szczecińską oraz z ul. Bohaterów Warszawy) oraz ul. Gdańskiej; przebudowy skrzyżowania ulic Fałata – Monte Cassino oraz dróg powiatowych i gminnych w tym m.in. ul. Kwiatkowskiego, Wenedów, Brzozowej, Lutyków, Obotrytów i Zawiszy Czarnego. W trakcie opracowania są projekty m.in. przebudowy ul. Waryńskiego z budową sygnalizacji świetlnej w ul. Zwycięstwa – Waryńskiego – Grottgera oraz budowy sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Jana Pawła II – S. Staszica.

Ale roboty modernizacyjne ulic to nie wszystkie prace związane z drogownictwem. W mieście powstają nowe drogi i parkingi, których budowa leży w gestii Wydziału Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miejskiego. Oczywiście najbardziej widoczną nową inwestycją jest ulica śródmiejska, ale na koszalińskiej mapie drogowej nowo powstałych dróg jest znacznie więcej. Są to w większości drogi osiedlowe.

Wykaz inwestycji drogowych w latach 2003 – 2006

Remonty i przebudowa istniejącego układu komunikacyjnego	Nowe nawierzchnie ulic + pełne uzbrojenie
Władysława IV	ulica śródmiejska
Plac Gwiaździsty	Prosta - Boczna – Gajowa
Sanatoryjna	Warmińska
Wyszyńskiego	Pomorska - Małopolska
Komisji Edukacji Narodowej	Wielkopolska - Kielecka
Reymonta	Botaniczna - Morełowa
Żeromskiego	parking przy ul. Jabłoniowej
Pończyńska (wraz z poboczymi i oświetleniem)	Czeremchowa - Bzów
Lechicka (na odcinku od torów kolejowych do granicy miasta)	Świerkowa – Jodłowa
Wańkowicza	Topolowa
Krakusa i Wandy na odcinku od ul. Pończyńskiej do ul. Kostytucji 3 Maja	Wiązowa
Chrobrego (przy katedrze)	Walecznych
zatoka postojowa w ul. Gierczak	Artylerzystów
Krucza wraz z budową kanalizacji deszczowej	Gerberowa – Sadowa
Mieszka I na odcinku od wiaduktu do ul. Przemysłowej,	rozpoczęto budowę ulicy Akacyjnej
Francuska (budowa drogi z płyt betonowych)	rozpoczęto budowę dojazdu do Hospicjum – ulica Zdobywców Wału Pomorskiego
Wrzosów	Franciszkańska
pas jezdni w ul. Gnieźnieńskiej (wjazd do miasta)	Żeglarska
Dzierżęcińska	rozpoczęto realizację ulicy Krańcowej
Sienkiewicza	dojazd do pawilonów przy ul. Władysława IV
Mickiewicza	rozpoczęto realizację ulicy Kamieniarskiej
Asnyka	Olchowa
Grodzka	
skrzyżowanie ul. Morskiej z drogą do Jamna	
parking przy Szpitalu Wojewódzkim	
parking wraz z drogą dojazdową przy ul. Niepodległości	
Orląt Lwowskich	
Batalionów Chłopskich (I etap)	
budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Władysława IV – Akademicka – Kwiatkowskiego	
Domina	
przebudowa skrzyżowania ul. Armii Krajowej – Monte Cassino – Niepodległości – Franciszkańskiej	
Centrum rekreacyjno – sportowe (I etap)	
przebudowa mostu w ul. Batalionów Chłopskich	
remont kładki przy ul. Podgórnej	
remont kładki przy ul. Podgórnej – Gierczak	
remont wiaduktu w ul. Monte Cassino (wymiana dylatacji)	

Dodatkowo na utrzymanie oznakowania pionowego i poziomego (około 10.000 znaków pionowych oraz 25.000 m² oznakowania poziomego) oraz 20 sygnalizacji świetlnych (w tym 11. akomodacyjnych tj. w których parametry programu sygnalizacji dostosowują się do warunków ruchu panujących na skrzyżowaniu) wydano ponad 3 mln zł. Pieniądze zostały przeznaczone m.in. na wprowadzenie zmian w organizacji ruchu, wymianę istniejącego oznakowania pionowego oraz odnowę oznakowania poziomego, a także budowę czterech masztów i zasilanie fotoradarów, zamontowanych w miejscach o szczególnym zagrożeniu bezpieczeństwa ruchu drogowego. ZDM wziął udział w Programie Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Droгах organizowanym przez Ministerstwo Transportu, w którym zgłosił dwa zadania związane z poprawą bezpieczeństwa w ul. Zwycięstwa. Zmieniono organizację ruchu – budowę azyli, które wyeliminowały wypadki z udziałem pieszych na odcinku od ul. Hołdu Pruskiego do ul. Moniuszki. W 2006r. został złożony wniosek o dofinansowanie zadania *Przebudowa skrzyżowania ulic Jana Pawła II – S. Staszica*, w ramach którego zostanie zamontowana sygnalizacja świetlna ograniczająca liczbę kolizji (w ostatnich trzech latach – 46) i wypadków, szczególnie z udziałem pieszych (w ostatnich trzech latach dwie ofiary śmiertelne).

Koszalin – miasto zielone. Tak kojarzy się miasto większości turystów. Mało kto zdaje sobie jednak sprawę, że utrzymanie zieleni w mieście leży w gestii Zarządu Dróg Miejskich. Na zagospodarowanie i utrzymanie miejskich terenów zielonych wydano w ciągu ostatnich czterech lat ponad 7,1 mln zł. Pieniądże te pozwoliły na prace ogrodnicze, szkółkarskie, porządkowe i remontowe zieleni zlokalizowanej w pasach drogowych dróg publicznych, wewnętrznych oraz parkach i zieleńcach. Utrzymaniem objęto zielen przyuliczną przy drogach krajowych, wojewódzkich i powiatowych na powierzchni 83,96 ha oraz ogólnodostępnej zieleni miejskiej o powierzchni 177,18 ha dokonując m.in. koszenia, grabienia trawników, skarp i poboczy, cięć pielęgnacyjnych drzew, likwidacji odrostów korzeniowych, cięć formujących żywopłotów oraz obsadzając kwietniki i gazony kwiatami sezonowymi.

Innym nietypowym działaniem ZDM jest remont murów miejskich. Za 300.000 zł wyremontowano fragment murów miejskich na odcinku od ul. Młyńskiej w kierunku przejścia dla pieszych na ul. Grunwaldzkiej, zatrzymując degradację tego historycznego obiektu.

Zarząd Dróg Miejskich dba również o oświetlenie uliczne - w latach 2003-2006 na jego utrzymanie (około 7.000 punktów świetlnych) oraz jego rozbudowę i modernizację, a także koszty energii elektrycznej wydawano prawie 10 mln zł. Ścisła współpraca z Radami Osiedli sprawiła, że na ich wnioski wykonano remonty chodników i jezdni, modernizację oświetlenia oraz zagospodarowanie placów zabaw – prace te były warte ponad 1 mln zł.

Bałtycki Teatr Dramatyczny

Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego przez ostatnie cztery lata skupiał swoje wysiłki, aby zaproponować bardzo szeroką i różnorodną ofertę kulturalną mieszkańcom Koszalina. Ideą przyświecającą przy tworzeniu oferty programowej było stworzenie alternatywy do kultury masowej. Dzięki bardzo dużej różnorodności propozycji, Bałtycki Teatr Dramatyczny odwiedzały zarówno przedszkolaki, jak i widzowie o wyrafinowanych gustach artystycznych, wielbiciele trudnego dramatu i lekkiej farsy, miłośnicy jazzu i muzyki klezmerskiej. Teatr staje się miejscem spotkań różnych ludzi o różnych potrzebach, miejscem, w którym nie tylko wypada bywać z powodów towarzyskich, ale do którego przychodzi się z autentycznej potrzeby. W kolejnych latach teatr zamierza jeszcze bardziej rozszerzyć i urozmaicić ofertę, by jak najlepiej spełniać misję instytucji kultury wysokiej, nie zapominając przy tym o realnych potrzebach społeczeństwa.

Wyrazem takiej właśnie filozofii były liczne premiery w latach 2002-2006: *O miłości i innych demonach*, *Happy end*, *Miejsce miłosierdzia*, *Podróż do Zielonych Cieni*, *Sen Podszewki na motywach „Snu Nocy Letniej” Szekspira*, *Sługa dwóch panów*, *Pamiętniki*, *Kaczo, byczo, indyczo*, *Dziadek do orzechów*, *Antygona w Nowym Jorku*, *Czego nie widać*, *Zaklinacze szczęścia*, *Wesele*, *Śluby panińskie*, *Czarodziejski świat baletu*, *Ślub*, *Neapol*, *randez-vous 19:03*, *Parady*, *Faust*, *Zbrodnia i kara*, *Niebezpieczne zabawy*, *Żabusia*, *Pinokio*.

Koszaliński teatr był także gospodarzem innych wydarzeń artystycznych, do których z pewnością można zaliczyć nagranie płyty z piosenkami ze spektaklu *Neapol rendez-vous 19.03* oraz Wielkie Gale Baletowe. Podczas tych ostatnich na deskach teatru zatańczyli m.in. soliści i laureaci Międzynarodowych Konkursów Baletowych z Teatru Opery i Baletu w Odessie, Litewskiego Narodowego Teatru i Baletu, Teatru Opery i Baletu w Doniecku, Flamandzkiego Baletu Królewskiego w Antwerpii, Opery Narodowej Ukrainy w Kijowie, Narodowego Baletu Anglii w Londynie, Międzynarodowego Baletu w Nagoi oraz Teatru Wielkiego Opery Narodowej w Warszawie. Były to fragmenty baletów klasycznych: *Bajaderka*, *Jeziro Łabędzie*, *Śpiąca Królowna* i choreografie indywidualne *Ślepe tango*, *Solo na dwa krzesła*.

Były to choreografie baletu klasycznego i współczesnego, znane fragmenty spektakli z ostatnich światowych premier jak: *Romeo i Julia*, *Bajaderka*, *Gisele*, *Kopciuszek*. W gali tej udział wzięli również tancerze z nowo powstałej Szkoły Baletowej w Koszalinie.

W obecnej kadencji samorządu zainicjowano w BTD cykl koncertów *Jazz w Teatrze*, popularyzujących ten gatunek muzyki. Inicjatorami powstania cyklu był Bałtycki Teatr Dramatyczny oraz Miejski Ośrodek Kultury. Na deskach teatru goszczono światowej sławy artystów jazzowych: The Quartet, Tomasz Stańko Quartet, Al Foster Quartet, Anna Maria Jopek, Lora Szafran, Leszek Możdżer, Simple Acoustic Trio, Vincent Herring Quartet.

Zgodnie z wieloletnią tradycją teatr włączał się w akcje charytatywne. Na deskach BTD odbyły się między innymi:

- *Koncerty Wielkopostne* na rzecz Koszalińskiego Hospicjum im. Ojca Maksymiliana Kolbe,
- *Głosy dla hospicjów* koncerty w ramach obchodów Światowych Dni Hospicjów
- *Wigilijne dzieło pomocy dzieciom* – koncerty charytatywne z udziałem chórów: *Canatate Deo*, *Cantabile*, Chóru Wyższego Seminarium Duchownego, Koszalińskiego Chóru Nauczycielskiego im. F. Nowowiejskiego, Zespołu Akordeonowego *Akord*, muzyków Filharmonii Koszalińskiej.

Działalność teatru została nagrodzona wieloma wyróżnieniami i nagrodami: wyróżnieniem regulaminowym spektaklu *Niebezpieczne zabawy* w reżyserii J. Machulskiego podczas IX Ogólnopolskiego Konkursu Na Wystawienie

Polskiej Sztuki Współczesnej w 2003 roku, nagrodą spektaklu *Audiencia III, czyli Raj Eskimosów* podczas Festiwalu Teatrów Ogródkowych w Warszawie w 2003 roku, wyróżnieniem dla Marcela Wiercichowskiego za rolę Henryka w spektaklu *Ślub* W. Gombrowicza w reż. Waldemara Śmigasiewicza, nagroda dla Waldemara Śmigasiewicza za muzykę do spektaklu podczas XXIX Opolskich Konfrontacji Teatralnych *Klasyka Polska 2004* oraz nagrodą regulaminową dla spektaklu *Zaklinacze szczęścia* w reżyserii K. Galosa podczas X Ogólnopolskiego Konkursu Na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej w 2004 roku.

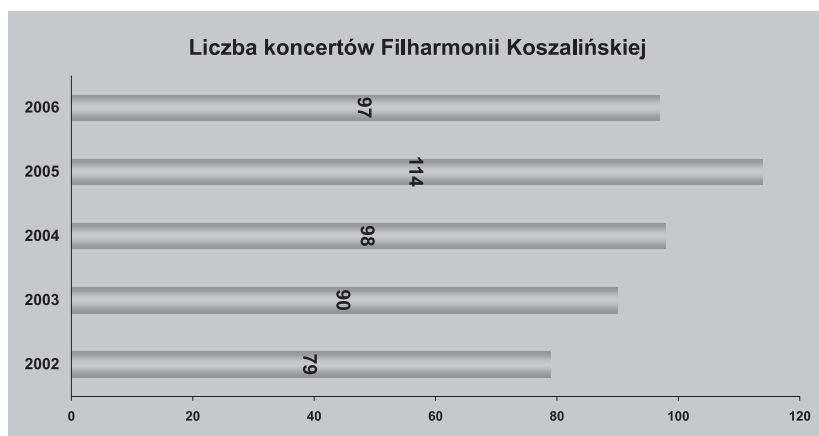
Do bardzo ważnych wydarzeń dla funkcjonowania teatru, ale również i znaczeniu dla miasta miały obchody 50-lecia istnienia i działalności Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w 2004 roku. Z tej okazji wielu aktorów i pracowników otrzymało odznaczenia oraz wyróżnienia: Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi, Zasłużony Działacz Kultury.

Palącym problemem związanym z dalszym funkcjonowaniem teatru jest kwestia przeprowadzenia generalnego remontu obiektu. Prezydent Mirosław Mikietyński zabiegał o środki na ten cel i udało mu się przekonać do projektu członków Regionalnego Komitetu Sterującego w Szczecinie. Efektem było wpisanie BTD na pierwsze miejsce listy zadań finansowanych z pieniędzy Unii Europejskiej. Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego zdecydował jednak, że unijne pieniądze otrzyma szczecińska katedra św. Jakuba, gdzie trzeba odtworzyć zabytkową iglicę wieży. BTD trafił na listę rezerwową. Jednak na skutek kolejnych starań prezydenta Koszalina, Marszałek ogłosił, że miasto otrzyma jeszcze w roku bieżącym 1,1 mln euro na ten cel.

Filharmonia Koszalińska

To bez wątpienia instytucja, którą można, a wręcz należy się chwalić. Koszalin jest jednym z niewielu miast w Polsce, w którym melomani z lubością wsłuchujący się w tony muzyki poważnej mają ku temu częstą okazję. Staraniem samorządu Filharmonia Koszalińska działa prężnie, systematycznie koncertując w mieście i prezentując umiejętności swoich muzyków poza jego granicami - głównie w miastach niemieckich, np. Sundern, Wuppertal, Düsseldorf, Essen, Stuttgart, Magdeburg, Lubeka i Kolonia, a także Francji - w Grenoble.

Oprócz rodzimych muzyków koszalinianie mieli okazję zapoznać się z możliwościami wirtuozów światowego formatu. W Koszalinie dyrygowali m.in. Jerzy Maksymiuk, Krzesimir Dębski, Ruben Silva, Aleksandar Marković i Maciej Niesiołowski, a swoimi możliwościami gry na instrumentach zachwycali m.in. Konstanty Andrzej Kulka (skrzypce), Rieko Nezu - Japonia, (fortepian, laureatka Konkursu Chopinowskiego), Tomasz Strahl (wiolonczela) i Jan Jakub Bokun (klarnet). Na uwagę zasługują również koncerty, w których jako soliści wystąpili artyści związani z koszalińskim środowiskiem muzycznym: Agata Szymczewska (skrzypce, absolutnie najzdolniejsza instrumentalistka we współczesnej historii Koszalina), Natan Dondalski (skrzypce, koncertmistrz orkiestry Filharmonii Koszalińskiej). Melomani wysłuchali m.in. koncert fortepianowy Clary Schumann, nigdy dotąd nie wykonywany w Polsce. Z okazji 90. urodzin księdza biskupa Ignacego Jeża orkiestra zagrała nadzwyczajny koncert poświęcony Jubilatowi, podczas którego m.in. wykonano po raz pierwszy utwór koszalińskiego kompozytora prof. Andrzeja Cwojdzńskiego. Odbył się również koncert poświęcony pamięci Jana Pawła II w pierwszą rocznicę śmierci, koncert w Filharmonii Narodowej w Warszawie, koncert symfoniczny kompozytorów koszalińskich, koncert jubileuszowy pt. *Symfoniczne fajerwerki z gwiazdami opery*.

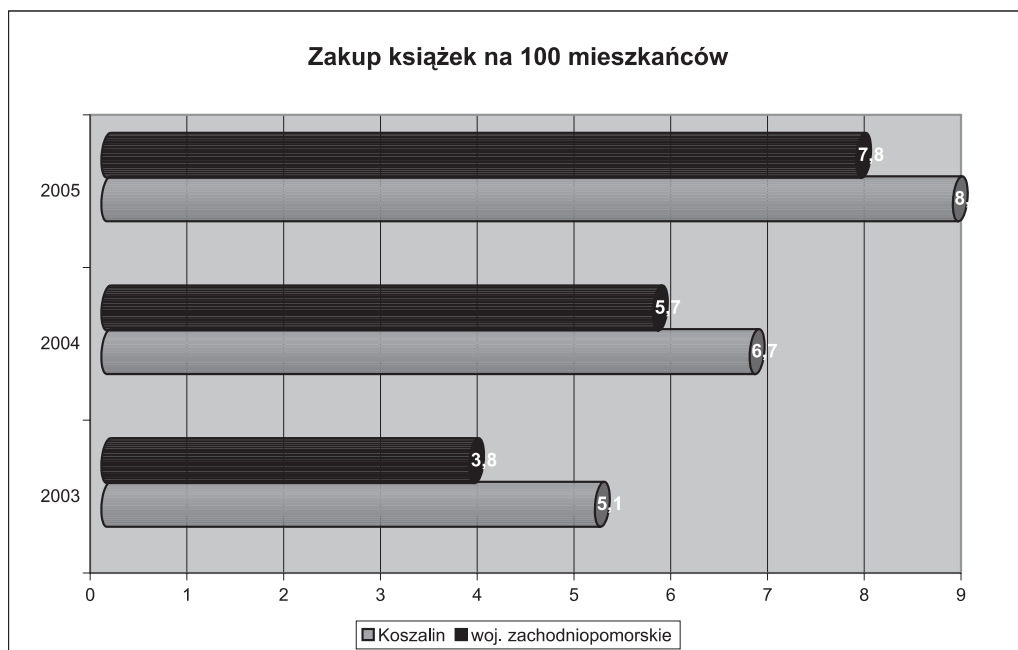
Uwaga: dane za rok 2006 dotyczą okresu styczeń - sierpień

Filharmonia rozpoczęła także wydawanie własnych płyt. W 2005 r. były to Kolędy, a rok później - płyty twórców koszalińskich i z muzyką i organami Pomorza, a także Melodie południowych winnic.

Koszalińska Biblioteka Publiczna

O życiu intelektualnym mieszkańców miasta można mówić na wiele sposobów. Jednak najbardziej wymiernym wykładnią jest bezpłatny dostęp do książki. Przed takim zadaniem stoją koszalińskie biblioteki. Nie sztuką jest jednak wypożyczać książki w warunkach, które przypominają czasy sprzed półwiecza. Dlatego Koszalińska Biblioteka Publiczna cały czas modernizuje swoje budynki.

Przez ostatnie cztery lata w budynku głównym przy placu Polonii 1 wymieniono stolarkę okienną (ponad 116 tys. zł), a także zmodernizowano i wyremontowano salę konferencyjno-kinową (prawie 900 tys. zł). Oprócz tego przeprowadzono remont instalacji wodnej w piwnicach budynku oraz klatki schodowej przy zejściu do sali klubowej oraz zaplecza sali konferencyjno-kinowej (ponad 26 tys. zł).

Nie brakowało również pieniędzy na remonty filii bibliotecznych. Wśród nich znalazła się adaptacja pomieszczeń byłego żłobka na bibliotekę osiedlową - filię nr 9 przy ul. Struga. Kompleksowo wyremontowano pomieszczenia filii bibliotecznej nr 8 przy ul. Andersa, W budynku filii nr 6 przy ul. Lelewela oraz filii nr 12 ul. Przy Spokojnej dokonano modernizacji pomieszczeń i przystosowano toaletę dla osób niepełnosprawnych. Ogółem w latach 2003-2006 na remonty sieci bibliotek publicznych miasta przeznaczono ponad 1,4 mln zł.

KBP dba nie tylko o stan swoich obiektów, ale również o swoich czytelników. Dlatego liczba zakupionych książek przypadających na 100 mieszkańców miasta zdecydowanie przewyższa ten sam wskaźnik dla woj. zachodniopomorskiego.

Działalność Koszalińskiej Biblioteki Publicznej nie byłaby z pewnością tak owocna, gdyby nie wsparcie z budżetu miasta sięgające rokrocznie około 2,1 mln zł. Nie oznacza to jednak, że KBP nie stara się sama o dofinansowanie placówki. W latach 2003 – 2006 z Ministerstwa i Kultury i Dziedzictwa Narodowego biblioteka otrzymała 1.383.290 zł. Pieniądze zostały przeznaczone na programy *Upowszechnianie i promocja czytelnictwa*, *Rozwój bibliotek – Promocja czytelnictwa* oraz *Tworzenie i wdrażanie systemów informatycznych w sferze kultury*.

Miejski Ośrodek Kultury

Koszalin kulturą stoi – takie twierdzenie z pewnością nie jest przesadą. Świadczy o tym chociażby działalność Miejskiego Ośrodka Kultury i Młodzieżowego Domu Kultury, które w ostatnich latach wzmocniły dotychczasowe imprezy, wykreowały wiele nowości na rynku oraz stworzyły możliwości rozwoju mieszkańcom miasta – zwłaszcza najmłodszym. Jest to możliwe m.in. dzięki dobrej polityce gospodarowania finansami, która pozwala na pozyskiwanie dodatkowych pieniędzy z zewnątrz.

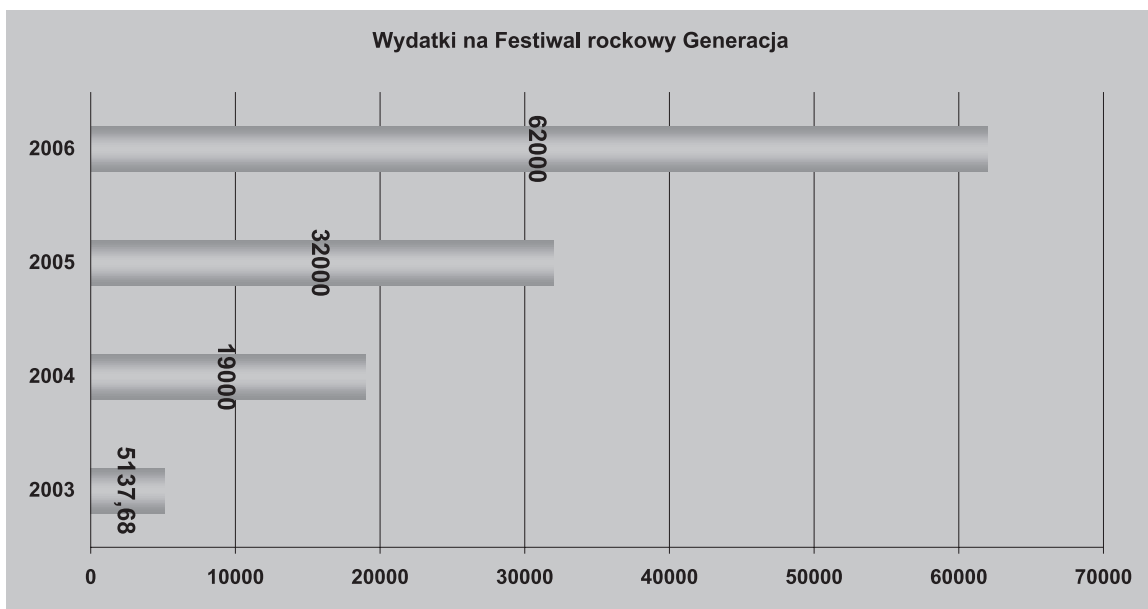
Pieniądze pozyskiwane z zewnątrz przez MOK

	2003	2004	2005	2006
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego			186 000	130 000
Polski Instytut Sztuki Filmowej				210 000
Euroregion Pomierania				112 356
Stowarzyszenie Filmowców Polskich	37 204	53 000		150 000
Środki zewnętrzne (reklama i sponsoring)	74 054	54 000	125 139	262 898
RAZEM	111 258	107 000	311 139	865 254

Bez wątpienia sztandarową koszalińską imprezą kulturalną jest Międzynarodowy Festiwal Debiutów Filmowych *Młodzi i Film*. Impreza ta z roku na rok się rozrasta, a formuła jego prowadzenia i reklamy ją prezentujące potrafią zaskoczyć największych specjalistów w branży. Budżet Festiwalu od 2003 r. wzrósł prawie dwukrotnie (z prawie 377 tys. zł do ponad 656 tys. zł w 2006 r.), podobnie rzecz ma się z widzami (2003 r. – 7.500, 2006 – 12.823). Co jednak najważniejsze – *Młodzi i Film* ponownie na trwałe wpisał się w kalendarz polskiej kinematografii.

Z inicjatywy MOK i Bałtyckiego Teatru Dramatycznego miłośnicy jazzu mogą często smakować potraw z najwyższej półki tego gatunku muzyki. Anna Maria Jopek, Al. Foster czy Tomasz Stańko, a także zespoły Simple Acoustic Trio i The Quartet – tych wykonawców znawcom jazzu nie trzeba przedstawiać. Jakby tego było mało z okazji 740. rocznicy nadania Koszalinowi praw miejskich w Koszalinie koncertował Jan Garbarek, norweski saksofonista, gwiazda światowego formatu. Koszalin staje się więc ostoją jazzu, zwłaszcza, że w 2005 r. rozpoczął się nowy cykl związany z tym gatunkiem muzyki – *Hanza Jazz Festiwal*, podczas którego zespoły z Polski i Niemiec nie tylko prezentują swoje umiejętności, ale także biorą udział w specjalistycznych warsztatach. W tym roku rozpoczęcie festiwalu prowadzić będzie Paweł Brodowski, red. naczelny *Jazz Forum*, który objął patronat nad imprezą. Wśród wykładowców znajdzie się między innymi Krystyna Prońko, Janusz Stefański, Adam Wendt.

Wydarzeniem muzycznym, ale skierowanym do młodszej części koszalinian, jest z pewnością cykliczny Festiwal rockowy *Generacja*. Impreza podczas której promują się młode zespoły muzyczne nabiera coraz większego rozmachu. Świadczy o tym nie tylko liczba zespołów biorących udział w festiwalu, ale także zwiększające się nakłady na jego organizację.

Innym nowym pomysłem MOK i Biura Promocji i Informacji UM jest Festiwal Kulinaryny Ulica Smaków - całonocna impreza mająca za zadanie promować kuchnię polską i niemiecką wśród mieszkańców Koszalina. Pokazy gotowania przeplatane były występami zespołów muzycznych. Uczestniczące restauracje wzięły udział w konkursie, którego głównym jurorem był Gość Specjalny – Karol Okrasa.

Ale MOK to także sztuka przez duże „S”. Mogli się o tym przekonać miłośnicy twórczości m.in. Jerzego Dudy Gracza, Joana Miró, Franciszka Małuszczyka czy Artura Nowaka (twórcy z Koszalina mieszkającego w Niemczech). Wystawy ich prac były bowiem zaprezentowane w Bałtyckiej Galerii Sztuki.

Nie brak też nowych inicjatyw. Powstał *Big Band Koszalin*, jako odpowiedź na oczekiwania środowiska muzyków koszalińskich. Big Band prowadzi kompozytor, aranżer, pianista jazzowy prof. Leszek Kułakowski. Repertuar orkiestry jest zróżnicowany stylistycznie, orkiestra prezentuje klasykę jazzu. Orkiestra gra aranżacje najwybitniejszych przedstawicieli współczesnego jazzu (Sammy Nistico, Mike Tommaro, Bob Mintzer, Frank Mantooth, Jaff Jarvis, Lennie Niehaus, Matt Harris, Jerry Nowak i wielu innych). W planach artystycznych orkiestry jest poszerzenie stylistyki wykonywanej muzyki o bossa novę, fusion, funk, rhythm&blues, salsa. Nową inicjatywą jest również Pracownia Multimedialna, która pozwala młodym adeptom sztuki komputerowej, a zarazem twórcom fotograficznym i filmowym, na poszerzenie wiedzy i zdobycie nowych doświadczeń. Do sukcesów Pracowni zaliczyć można projekty dwóch plakatów na potrzeby projektu TVP *Redakcja*.

W Bałtyckiej Galerii Sztuki była prezentowana wystawa światowej sławy plakacisty Joana Miró ze zbiorów Nilsa Trydinga, sprowadzona z Kristanstad w Szwecji. Było to możliwe dzięki nawiązaniu w tym roku partnerskich stosunków między Koszalinem a Kristianstad i osobistym zainteresowaniem tematem przez Prezydenta. Na ekspozycję złożyła się większość z udostępnionych 156 plakatów artysty, powstałych w latach 1937- 1982. Na wernisazu obecny był właściciel kolekcji, Nils Tryding, który opowiadał o swoich spotkaniach z Miró i jego sztuką. Wystawa odbyła się w roku światowych obchodów 110-lecia urodzin i 20-lecia śmierci hiszpańskiego artysty. Była to pierwsza wystawa tak uznanego artysty w powojennym Koszalinie.

Warto również wspomnieć o Warsztatach filmowych *Youth Media Camp* (coroczne spotkanie młodzieży z Polski i Niemiec, która na warsztatach poznaje tajniki sztuki filmowej i pod kierunkiem instruktora realizuje swój pierwszy film. Warsztaty odbywają się w Koszalinie i w Neubrandenburgu), promocji polskich debiutów filmowych w Niemczech (pokazy filmów polskich twórców profesjonalnych i amatorów na specjalnych pokazach w kinach Berlina i Neubrandenburga - towarzyszą im spotkania z twórcami oraz wykonawcami głównych ról i seminaria) oraz Art. House 'alternatywa' (m.in. Dyskusyjny Klub Filmowy, cykliczny przegląd kina niezależnego *Cinema OFF*, *Koszalińska Akademia Filmowa* dla uczniów szkół gimnazjalnych i średnich oraz *Warsztaty filmowe* – całoroczna pracownia dla amatorów, w której będą mogli realizować własne filmy).

MOK prowadzi własne studio nagrań, które działa od 2005 roku. Powstają w nim nagrania zespołów MOK niezbędne do uczestnictwa w konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych. Studio produkuje również reklamy radiowe na potrzeby MOK, oraz dokonuje rejestracji koncertów organizowanych i współorganizowanych przez MOK. Koncerty te wydawane są na płytach. Najważniejsze produkcje to Przegląd Piosenki Aktorskiej *Reflektor*, Festiwal Muzyki Rockowej Generacja, *Hanza Jazz Festiwal* oraz Festiwal Pieśni Religijnej – płyta z koncertów finałowych 2005 i 2006.

Aby MOK rozwijał się w dobrym kierunku i promował koszalińską kulturę, Ośrodek podpisał porozumienie z Instytutem Sztuki Mediów ASP w Warszawie. Dzięki temu w galerii ASP w Warszawie zagospodarują wystawy twórców ze środowiska koszalińskiego, MOK organizuje warsztaty filmowe oraz plenery artystyczne dla studentów ASP, trwają również przygotowania do organizacji galerii typu on-line działającej kompatybilnie z galerią ASP w Warszawie.

Młodzieżowy Dom Kultury

Młodzieżowy Dom Kultury prowadzi nieco inną działalność – jest ona ukierunkowana przede wszystkim na pracę z młodzieżą – stąd w jej wyremontowanym w tej kadencji samorządu budynku przy ul. Bogusława II działa wiele zespołów pieśni i tańca, teatralnych, muzycznych, plastycznych, zajęcia odbywają się również w pracowniach komputerowej, technicznej i szachowej. Działa tu też jedna z nielicznych szkół klaunów.

Bez wątpliwości działalnością, którą MDK może się pochwalić jest Break dance. To właśnie stąd wywodzi się m.in. Piotr Madera, Mistrz Świata w tym tańcu z lat 2003 i 2004. W 2003 roku działająca w MDK Formacja Break Dance N.A.S.A. zdobyła Mistrzostwo Polski, a rok później była piątą podczas Mistrzostw Świata. W 2005 r. na zaproszenie

ambasady polskiej w Brukseli zespół *N.A.S.A.* wystąpił w Luksemburgu z okazji rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Podobne sukcesy odnosi w tańcu nowoczesnym Formacja *Amigos*, która w 2004 r. była Wicemistrzem Polski. Rok później przypadł jej już tytuł Mistrzowski. Zespół Piosenki i Tańca *Re-Ge-De* jest z kolei laureatem wielu międzynarodowych i ogólnopolskich festiwali piosenki dziecięcej.

Sława koszalińskiego Break – dance jest na tyle duża, że wzbudziła zainteresowanie samego Jana Pawła II. Koszalińscy tancerze mieli okazję zaprezentowania swoich umiejętności przed obliczem Ojca Świętego.

Młodzieżowy Dom Kultury to nie tylko zagospodarowanie czasu dzieciom i młodzieży. To także ciekawe imprezy, w których uczestniczą koszalinianie. Jedną z ciekawszych jest z pewnością Ogólnopolski Festiwal Piosenki Aktorskiej *Reflektor*. W drugiej edycji w 2005 r. wzięło udział 57 uczestników. Nagrodzono i wyróżniono 13 laureatów, którzy wzięli udział w koncercie w BTD w Koszalinie. Na koncercie z mini recitalem wystąpiła aktorka Ewa Błaszczyk. Nowością w tym roku były warsztaty wokalne-aktorskie i wydanie płyty z koncertu.

Pokłosiem doskonałych wyników w tańcu break dance jest coroczna *Koszalińska Wizja Breaka*. To ogólnopolski turniej break dance, który ma za zadanie promocję tego tańca wśród młodzieży, jako kreatywną formę spędzania wolnego czasu. Do udziału w imprezie zaproszone zostały najlepsze zespoły break dance z całej Polski, które zmierzyły się między sobą w bezpośrednich konfrontacjach na parkiecie.

Z innych ciekawszych imprez o ogólnopolskim zasięgu warto wymienić też Przegląd Kabaretów *Podkowa*, który odbywa się pod patronatem *Konia Polskiego*, Ogólnopolski Konkurs Fotografii Dzieci i Młodzieży Koszalin 2006 *Człowiek, Świat, Przyroda* (impreza towarzysząca to warsztaty fotograficzne w Unieściu) oraz *Konwent Feniks* Koszalińskie Spotkania z Fantastyką, podczas których odbywają się prelekcje tematyczne, Turnieje *Magii i Miecza* oraz innych gier RPG, a także konkursy ogólnofantastyczne.

Muzeum w Koszalinie

Muzea kojarzą się przede wszystkim z lekko zakurczonymi eksponatami umieszczonymi na półkach lub na podłodze oraz lekko zużyтыми kapciami zakładanymi na obuwie zwiedzających. Koszalińskie muzeum skutecznie zwalcza te stereotypy.

Dlatego też Bałtycki Teatr Dramatyczny kilkakrotnie prezentował na muzealnym dziedzińcu plenerową wersję swego przedstawienia *Parady* (wg sztuki Jana Potockiego). W muzeum odbyła się również promocja książki Jane Pejsy *W imię lepszych Niemiec. Życie Ruth von Kleist-Retzow 1867-1945*; w spotkaniu wzięła udział autorka oraz przedstawiciele rodziny von Kleist. Spotkaniu towarzyszyła wystawa zatytułowana *XIX-wieczne srebra rodów von Kleist i von Puttkamer*. Z okazji Dnia Dziecka dział etnografii zorganizował na dziedzińcu muzeum festyn dziecięcy, z różnorodnymi zabawami, konkursami, występami klaunów, bractwa rycerskiego i kataryniarza oraz jarmarkiem rękodzieła ludowego. Muzeum zorganizowało również konkurs *Nasze rodowody*, który został zakończony wystawą fotografii rodzinnych koszalinian w salach muzeum. Pracownicy muzeum przygotowali z okazji 740. rocznicy nadania Koszalinowi praw miejskich scenariusz widowiska historycznego *Przekazanie aktu lokacyjnego Koszalina*. Przedstawienie przygotował Miejski Ośrodek Kultury, z udziałem aktorów Bałtyckiego Teatru Dramatycznego. Z okazji tej rocznicy Muzeum przygotowało konkurs dla gimnazjalistów *740 lat mojego miasta*. W roku 2003 muzeum zainaugurowało organizowanie na własnym dziedzińcu *Jarmarków Jamneńskich*, promujących kulturę i sztukę ludową oraz nieprofesjonalną. Zorganizowano też Jarmark Piwny, z okazji otwarcia wystawy *Tradycje piwowskie na Pomorzu*.

Oczywiście, poza tymi niekonwencjonalnymi jak na muzeum działaniami wystawy eksponatów są na porządku dziennym, a poza ekspozycjami stałymi oglądać można duży wybór niekonwencjonalnych wystaw. Warto chociażby wspomnieć o Słowackich strojach ludowych i ich inspiracjach ze zbiorów Muzeum Narodowego w Martinie, *Efemerydach* - wystawie twórczości więźniów Zakładu Karnego w Koszalinie, *Obrazie wroga w propagandzie PRL* - wystawie przygotowanej przez gdański oddział IPN, czy też o *Od miasta Koszalina dla Ojca Świętego Jana Pawła II* - wystawie medali, dokumentów i pamiątek ze zbiorów muzealnych i kolekcji prywatnych. Wśród nich znalazły się m.in. listy Jana Pawła II do prezydenta Mirosława Mikietyńskiego oraz kopie prezentów, jakie otrzymał Ojciec Święty na pamiątkę przyznania mu statusu Honorowego Obywatela Miasta Koszalina. W tej kadencji samorządu otwarto również dwie nowe stałe ekspozycje muzealne: Koszalin od średniowiecza do współczesności - ekspozycja otwarta we wrześniu 2003, złożona z 450 eksponatów, wzbogaconych planszami i komentarzem historycznym, prezentuje dzieje miasta od X do XXI wieku oraz Kuźnia pomorska - ekspozycja otwarta w 2005 roku w zaadaptowanym budynku XIX-wiecznej stodoły, prezentująca wyposażenie kuźni z XIX/XX wieku

Koszalińskie wystawy nie są wyłącznie po to, by oglądać je w miejscu ich powstania. Okazję na zapoznanie się z nimi mieli mieszkańcy m.in. Kaliningradu, Trenczyna, Bratysławy, Martina, Neubrandenburga, Krakowa, Warszawy, Szczecina, Słupska i Zielonej Góry.

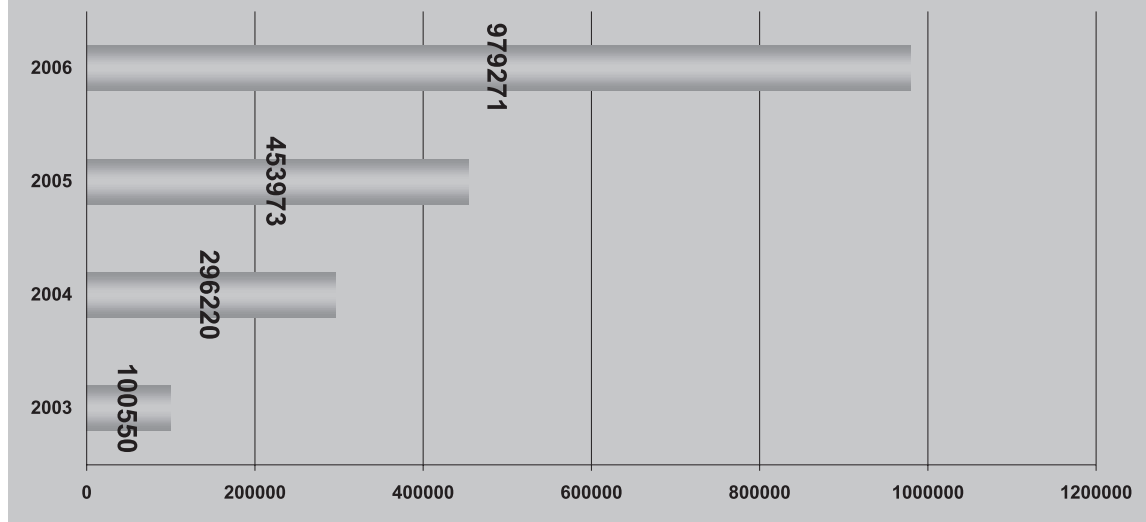
Pracę koszalińskiego Muzeum dostrzeżono poza miastem. Wyrazem tego jest fakt, że w maju 2003 roku Muzeum odebrało od Ministra Kultury i Sztuki: III nagrodę za wystawę *Wyspa kulturowa Jamno* i towarzyszącą jej rekonstrukcję wesela jamneńskiego, oraz wyróżnienie za katalog fotografii z ogólnopolskiego konkursu *Muzealne Spotkania z Fotografiami* w prestiżowym, corocznym konkursie na *Wydarzenie Muzealne Roku – Sybilla*.

Oprócz działalności merytorycznej Muzeum w ostatnim czasie podjęło duży wysiłek inwestycyjny i remontowy. Przede wszystkim przeprowadzono generalny remont zespołu obiektów – pałacu i młyna, na co pozyskano pieniądze w Unii Europejskiej. Dodatkowo w roku 2003 muzeum zakupiło zabytkową stodołę z 1882 roku z przeznaczeniem na pracownię, magazyny i wystawę etnograficzną oraz garaż. Obiekt został przeniesiony na teren muzeum i zrekonstruowany. Wykonano także nowy ciąg pieszo – jezdny (kostka granitowa) pomiędzy skansenem, stodołą i budynkiem administracji. Patrząc zaś bardziej w przyszłość – do jednego z programów unijnych zgłoszono projekt *Etnograficznego Parku Tematycznego* w Kłosie (inwestycję szacuje się na około 22 mln zł). Opracowano też program wioski edukacyjnej oraz wytypowano obiekty do rekonstrukcji.

Kultura fizyczna 2003 – 2006

Objęcie funkcji prezydenta przez Mirosława Mikietyńskiego oznaczało uporządkowanie spraw związanych z finansowaniem sportu. Wprowadzone zostały bowiem przejrzyste kryteria podziału pieniędzy przeznaczonych w budżecie miasta na upowszechnianie kultury fizycznej. Wcześniej finanse na sport dzielone były według zasad dowolności – od 2003 r. o wysokości udzielonego przez budżet miasta finansowego wsparcia decyduje liczba zawodników, szkolenie młodzieży, osiągnięcia klubu i własne zaangażowanie. Wszystkie z tych elementów są brane pod uwagę przy dzieleniu pieniędzy przeznaczonych na sport. Tym samym z koszalińskiego rynku wyeliminowane zostały kluby istniejące praktycznie tylko w teorii, a które w poprzednich latach otrzymywały finansowe wsparcie z budżetu miasta. Indywidualni sportowcy mogą jednocześnie liczyć na dodatkowe wsparcie, ponieważ mogą skorzystać ze stypendiów Prezydenta Miasta za wybitne osiągnięcia sportowe.

Prace remontowe sfinansowane z funduszy ZOS

Ujednoliconą została również zasada korzystania z budynków, które znajdują się pod opieką Zarządu Obiektów Sportowych. ZOS otrzymał od miasta aporem tereny przy ul. Fałata 34, ul. Orlej 14 i część działki przy Głowackiego. Kluby kontraktują teraz usługi, czyli wynajmują obiekty od ZOS. Dzięki takiemu działaniu wszystkie obiekty sportowe znajdują się pod opieką jednego podmiotu, który ma większe możliwości zarządzania nimi.

W Koszalinie otwarte zostało pierwsze w regionie zadaszone lodowisko. Wybudowała je koszalińska firma *Alaska* na terenie dzierżawionym od Zarządu Obiektów Sportowych przy ul. Fałata 34. Lodowisko o wymiarach 20 x 30 m jest czynne przez cały tydzień w godz. 10 - 22. W trosce o bezpieczeństwo przebywających na lodowisku osób, jego teren jest całodobowo chroniony przez koszalińską firmę ochrony osób i mienia.

Aby lepiej rozpoznać specyfikę koszalińskiego sportu i w sposób najlepszy dla koszalińskiego świata kultury fizycznej rozwiązywać nurtujące go problemy, powołana została Rada Sportu przy Prezydencie Miasta. Opiniowała ona np. *Program Rozwoju kultury fizycznej na lata 2005-2008*, który przyjęty został przez Radę Miejską. Aby zachęcić osoby z zewnątrz do wspierania koszalińskiej kultury fizycznej ustanowiony został tytuł *Przyjaciel Sportu*.

Jednak rozwój sportu to nie tylko pieniądze przekazywane na działanie klubów, ale także inwestycje w poprawę obiektów, na których się trenuje i na których odbywają się zawody. Dlatego też Prezydent Mikietyński zdecydował o modernizacji hali *Gwardii* (wymiana podłogi i trybun), kapitalnym remoncie basenów przy ul. Głowackiego, dokończeniu budowy Ośrodka Szkolenia Taekwondo WTF Dzieci i Młodzieży, budowy skateparku i trialu rowerowego, a także pomocy przy powstaniu sztucznego lodowiska przy ul. Sportowej. Obecnie trwa jeszcze gruntowna modernizacja stadionu Bałtyk, a w najbliższym czasie można spodziewać się budowy hali judo przy ul. Fałata (opracowano już dokumentację techniczną) oraz hali widowiskowo – sportowej powstającej przy współudziale Politechniki Koszalińskiej przy ul. Gdańskiej (uzyskano pozwolenie na budowę).

Koszaliński sport to jednak nie tylko sport wyczynowy. Dlatego powstają nowe sale gimnastyczne przy szkołach (np. II LO im. W. Broniewskiego), otwarte boiska przy szkołach (np. Zespół Szkół nr 11 na Rokosowie), a podczas corocznej akcji „Bezpieczne wakacje” dzieci i młodzież mogą korzystać z opieki trenerów kilku dyscyplin sportowych. Do tego w każdej szkole działają Uczniowskie Kluby Sportowe, a na dodatek powstała liczna grupa klas sportowych. Swoje umiejętności np. w piłce nożnej, koszykówce, pływaniu, żeglarstwie, czy piłce ręcznej może podnosić znaczna grupa najmłodszych mieszkańców Koszalina. Już wkrótce nie tylko uczniowie będą korzystać z dobrodziejstw sportu. Na terenie za restauracją Fregata powstaje właśnie kompleks sportowy na wolnym powietrzu, a budowa pierwszego etapu budowy zostanie zakończona w 2006 r.

Ważniejsze inwestycje związane z koszalińskim sportem

Inwestycja	Kwota (zł)
Budowa sali gimnastycznej przy ZS 11	955.200
Budowa sali gimnastycznej przy ZSO nr 2	4.294.700 w tym 800.000 z MENiS
Rozbudowa ośrodka Taekwon-do	834.100 w tym 420.000 z MENiS
Remont basenu	6.159.400
Remont stadionu <i>Bałyk</i>	5.252.400 w tym 1.500.000 Ministerstwo Sportu
Modernizacja i rozbudowa szatni w <i>Gwardii</i>	119.900
Budowa Centrum Rekreacyjno - Sportowego	3.119.800 w tym 993.000 z Unii Europejskiej
Renowacja boiska głównego i treningowego <i>Gwardii</i>	6.700
Remont kapitalny budynku administracyjnego <i>Gwardii</i>	30.000
Remont budynku reporterskiego oraz kas biletowych <i>Gwardii</i>	36.700
Wykonanie trybun (100 miejsc) przy korcie tenisowym przy ul. Andersa	11.000
Wymiana okien basenu	299.300
Remont oraz konserwacja siłowni i sali sportowej przy ul. Głowackiego	35.500
Budowa skateparku	59.500
Kupno szafek na mały basen	62.900
Wymiana okien i ocieplenie sali sportowej przy ul. Głowackiego	141.700
Remont siedzisk dla widowni na <i>Gwardii</i>	101.700

INDEKS

Aquapark.....	22
Bezpieczeństwo.....	8, 43, 44, 45
Bezrobocie	12, 14, 15, 27
Budżet	5, 6, 7, 24, 25, 26, 27, 38
Centrum Biznesu.....	15, 28, 48
Drogi	11, 21, 22, 36, 58, 59, 60
Gospodarka miasta.....	13, 14, 20, 29, 30, 33, 49, 50
Hala widowiskowo-sportowa.....	22
Inwestycje	4, 6, 23, 30, 31, 32, 33, 40, 60
Kredyty	15, 30
Kultura	11, 16, 35, 36, 42, 46, 49, 61-67
Lotnisko w Zegrzu Pomorskim.....	20, 21, 22
Miejska Energetyka Ciepła	51, 52
Miejskie Wodociągi i Kanalizacja	31, 37, 52, 53, 54
Miejski Zakład Komunikacji	55, 56
Mieszkania	8, 9, 39, 40, 41, 58
Ochrona środowiska.....	4, 37, 51, 52, 54, 55
Oświata	4, 16, 17, 22, 34, 38, 44, 45, 46, 47, 69
Pieniądze z zewnątrz.....	24, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 37, 42, 47, 64
Podatki	14, 27
Pomoc społeczna, działania społeczne	9, 36, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 47
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej.....	37, 56, 57
Przeprawa przez Jamno.....	22
Rating.....	23
Ratusz.....	4, 23, 27, 39, 49
Specjalna strefa ekonomiczna.....	14, 31, 32, 46
Sport.....	10, 24, 35, 36, 37, 46, 67, 68, 69
Strategia rozwoju miasta.....	19, 20, 29, 37, 38
Transakcje istotne dla miasta	33, 38, 40, 44
Ulgi	14, 41
Wspieranie inwestorów.....	16, 27, 28, 29, 30, 47, 48, 50